

Zarząd Gminy Michałów 28-411 Michałów

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW (WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE)

CZĘŚĆ B - STUDIUM KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik do Uchwały nr XXI/126/2001 Rady Gminy Michałów z dnia 30 października 2001 r.
w sprawie zatwierdzenia
„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów”

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
01-445 Warszawa, ul. Erazma Ciołka 13
tel/fax: (48) (22) 877 19 87, 877 23 59, 877 23 60
E-MAIL: nfos@nfos.org.pl

WARSZAWA, LIPIEC 2001 R.

I.	WSTĘP	1
II.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MICHAŁÓW	2
III.	CZĘŚĆ OGÓLNA	2
III.1.	PRZEDMIOT I PODSTAWA OPRACOWANIA	2
III.2.	ZAKRES OPRACOWANIA	2
III.2.1.	Formalny zakres opracowania	2
III.2.2.	Zakres merytoryczny opracowania	3
III.2.3.	Metoda opracowania	4
III.	PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	5
III.1.	MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	5
III.2.	PODSTAWOWE PROBLEMY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	8
IV.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	12
IV.1.	CEL ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	12
IV.1.1.	Główny cel zagospodarowania przestrzennego	12
IV.1.2.	Składowe cele zagospodarowania przestrzennego	13
IV.2.	ZESPÓŁ PROJEKTOWY	16
IV.2.1.	GŁÓWNY PROJEKTANT	16
	MGR INŻ PIOTR SEMPLIŃSKI (NR UPRAWNIENI 950/89)	16
IV.2.2.	KOORDYNATOR PRAC	16
	MGR ALICJA KICZYŃSKA	16
IV.2.3.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	21
	MGR INŻ. ARCH. JÓZEF ZĄBECKI	21
IV.2.4.	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	24
	MGR RAFAŁ KOZIEŁ	24
IV.2.5.	ROLNICTWO	24
IV.2.6.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	28
	DR WALDEMAR SIEMIŃSKI	28
IV.2.7.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	28
	INŻ. STANISŁAW BITNER (KIEROWNIK ZESPOŁU)	28
IV.2.8.	Polisa ekologiczna	29
	MGR INŻ. ROMAN KNAPCZYK	29
IV.3.	ZASADY KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY OSADNICZEJ	27
IV.3.1.	Ogólne zasady kształtowania struktury osadniczej	27
	MGR INŻ. FRANCISZEK SIEROŃ	27
IV.3.2.	Szczegółowe zasady kształtowania struktury osadniczej	28
	MGR INŻ. ANDRZEJ WOŁOWIEC	28
IV.4.	KOMUNIKACJA	27
	MGR INŻ. WŁODZIMIERZ RYBARCZYK	27
IV.5.	OPRACOWANIE GRAFICZNE	27
	MGR INŻ. RAFAŁ SZULC	27
IV.5.1.	Zasady kształtowania krajobrazu w miejscach	27
	IV.5.1.1. Zasadnicze zasady kształtowania krajobrazu w miejscach	27
	IV.5.1.2. Zasady kształtowania krajobrazu w miejscach	27
	IV.5.1.3. Zasady kształtowania krajobrazu w miejscach	27
	IV.5.1.4. Zasady kształtowania krajobrazu w miejscach	27

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	1
I.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MICHAŁÓW	1
II. CZĘŚĆ OGÓLNA	2
II.1. PRZEDMIOT I PODSTAWA OPRACOWANIA	2
II.2. ZAKRES OPRACOWANIA	2
II.2.1. Formalny zakres opracowania	2
II.2.2. Zakres merytoryczny opracowania.....	3
II.2.3. Metoda opracowania	4
III. PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	5
III.1. MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	5
III.2. PODSTAWOWE PROBLEMY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	8
IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	12
IV.1. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW	12
IV.1.1. Główny cel zagospodarowania przestrzennego.....	12
IV.1.2. Szczegółowe cele zagospodarowania przestrzennego	13
IV.2. FUNKCJE GMINY MICHAŁÓW	15
IV.2.1. Funkcja gospodarki rolnej i aktywizacji obszarów wiejskich	17
IV.2.1.1 Kierunki produkcji rolnej.....	17
IV.2.1.2 Ochrona gruntów rolnych.....	18
IV.2.1.3 Aktywizacja terenów wiejskich	18
IV.2.1.4 Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy	19
IV.2.2. Funkcja usługowo-produkcyjna o znaczeniu lokalnym	21
IV.2.3. funkcja gospodarki leśnej	23
IV.2.4. Funkcja wypoczynkowo-rekreacyjna.....	24
IV.2.4.1 Agroturystyka.....	25
IV.2.4.2 Wypoczynek w prywatnych domach letniskowych.....	25
IV.2.4.3 Turystyka kwalifikowana	26
IV.2.4.4 Turystyka poznawcza	26
IV.2.5. Funkcja ekologiczna	26
IV.3. ZASADY KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY OSADNICZEJ	27
IV.3.1. Ogólne zasady kształtowania struktury osadniczej.....	27
IV.3.2. Standardy architektoniczno-budowlane	29
IV.4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	30
IV.4.1. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych.....	30
IV.4.2. Zasady zagospodarowania terenów tworzących krajowy system ochrony przyrody.....	31
IV.4.2.1 Zespół Parków Krajobrazowych Ponidzia.....	31
IV.4.2.2 Miechowsko-Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu.....	37
IV.4.2.3 Rezerwat przyrody "Wroni Dół".....	39
IV.4.2.4 Pomniki przyrody	39

IV.4.3. Obszary proponowane do objęcia ochroną.....	40
IV.4.4. Ochrona i korzystanie z surowców mineralnych	41
IV.4.5. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.....	42
IV.4.6. Wody powodziowe	44
IV.4.7. Gospodarka terenami zieleni.....	45
IV.5. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	45
IV.5.1. Archeologia.....	46
IV.5.2. Zabytki architektury i bydownictwa.....	47
IV.5.3. Zabytki ruchome.....	51
IV.5.4. Ruralistyka i etnografia.....	51
IV.5.5. Krajobraz.....	51
IV.6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	53
IV.6.1. Zaopatrzenie w wodę	53
IV.6.2. Kanalizacja	54
IV.6.3. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	58
IV.6.4. Gazyfikacja.....	58
IV.6.5. Ciepłownictwo.....	61
IV.6.6. Elektroenergetyka	61
IV.7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTOWEGO	61
IV.7.1. Rozwój układu drogowego	61
IV.7.1.1 Powiązania zewnętrzne gminy.....	61
IV.7.1.2 Obsługa wewnętrzna gminy.....	62
IV.7.1.3 Działania w systemie drogowym.....	67
IV.7.2. Kierunki rozwoju komunikacji zbiorowej.....	68
IV.7.3. Polityka parkingowa	71
IV.7.4. Kolej.....	71
IV.7.5. Obsługa transportu ładunków.....	71
IV.7.6. Ruch niezmotoryzowany	72
IV.7.6.1 Ruch pieszy	72
IV.7.6.2 Ruch rowerowy	72
V. USTALENIA W ZAKRESIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	74
V.1. OBSZARY OBJĘTE OBOWIĄZKIEM SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	74
V.2. OBSZARY PROPONOWANE DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	75
V.2.1. Problematyka planów miejscowych.....	76
VI. USTALENIA W ZAKRESIE OPRACOWAŃ PROGRAMOWYCH.....	81

I. WSTĘP

Opracowanie „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHA ŁÓW składa się z następujących części:

DIAGNOZA

1. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów

STUDIUM

2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów (niniejsze opracowanie).

I.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MICHAŁÓW

Gmina Michałów jest jedną z pięciu gmin powiatu pińczowskiego położonego w południowej części województwa świętokrzyskiego. Graniczy z gminami: od północnego-zachodu - Wodzisław, od północy - Imielno (powiat jędrzejowski), od wschodu i południowego-wschodu - Pińczów, od południowego-zachodu - Działoszyce (powiat pińczowski).

Gmina Michałów jest gminą wiejską, w której według dotychczasowych opracowań planistycznych dominowała funkcja produkcji rolnej.

Gmina zajmuje powierzchnię 112,21 km², co stanowi 18,36 % powierzchni powiatu pińczowskiego i 0,96 % powierzchni województwa świętokrzyskiego. Gminę zamieszkuje 5 239 osób, co daje bardzo niski wskaźnik zaludnienia na poziomie 46,7 osób/km², przy średniej dla powiatu pińczowskiego wynoszącej 73,6 osób/km², województwa świętokrzyskiego osiągnącej poziom 113,8 osób/km²! średniej dla kraju na poziomie 124 osób/km².

W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne zajmujące 8 326 ha, tj. 74,2 % ogólnej powierzchni gminy (dla porównania użytki rolne województwa świętokrzyskiego zajmują 62,7 %).

Ośrodek gminny leży przy drodze wojewódzkiej nr 766 Morawica - Kije - Pińczów - Węchadłów zapewniającej także powiązania z Kielcami (od Morawicy drogą krajową nr 73) oraz Buskiem Zdrój (od Pińczowa drogą wojewódzką nr 767).

Pod względem administracyjnym gmina podzielona jest na 20 jednostek pomocniczych - sołectw. Gęstość sieci osadniczej w gminie jest mniejsza niż w województwie świętokrzyskim i porównywalna z przeciętną gęstością miejscowości wiejskich w kraju - w województwie świętokrzyskim na jedną miejscowość przypada 4,1 km², w gminie - 5,6 km², natomiast w kraju " 5,5 km².

II. CZĘŚĆ OGÓLNA

II.1. PRZEDMIOT I PODSTAWA OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów” wykonane w trybie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. Nr 15 z 1999, póź. 139 z późn. zmianami), która nakłada na gminy obowiązek wykonania tego typu opracowania pianistycznego.

Podstawę formalną opracowania stanowi umowa zawarta w dniu 20 czerwca 2000 r. pomiędzy Urzędem Gminy w Michałowie, 28-411 Michałów, a Narodową Fundacją Ochrony Środowiska w Warszawie, ul. Erazma Ciołka 13; 01-445 Warszawa.

II.2. ZAKRES OPRACOWANIA

II.2.1. FORMALNY ZAKRES OPRACOWANIA

Formalny zakres opracowania reguluje w/w ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z jej ustaleniami, zakres terytorialny opracowania obejmuje obszar gminy w jej granicach administracyjnych.

W art. 6 ust. 4 i 5 powyższej ustawy określony został zakres merytoryczny opracowania Studium. Zgodnie z zapisem wyżej wymienionych artykułów w Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

1. dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
2. występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
3. stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
4. prawa własności gruntów,
5. jakości życia mieszkańców,
6. zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. W Studium określa się w szczególności:

1. obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
2. lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
3. obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
4. obszary zabudowane, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji,
5. obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- 5a. obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

6. kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczania ścieżek rowerowych,
- 7 obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
- 8- obszary przewidziane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa.

II.2.2. ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA

Zakres merytoryczny opracowania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów” wynika z treści ustaleń podstawowych określonych w umowie na wykonanie Studium. Jego ramowym wyznacznikiem był opisany powyżej zakres wynikający z zapisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

Zakres opracowania został określony w następujący sposób:

1. Rozpoznanie uwarunkowań rozwoju gminy wynikających z opracowań strategicznych i planistycznych, programów sektorowych i koncepcji oraz zadań rządowych.
2. Rozpoznanie uwarunkowań rozwoju gminy wynikających z opracowań pianistycznych i strategicznych o zasięgu wojewódzkim i krajowym.
3. Rozpoznanie i ocena wewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy w zakresie:
 - a) środowiska przyrodniczego, w tym obiekty chronione,
 - b) środowiska kulturowego, w tym obiekty chronione,
 - c) gospodarki lokalnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - d) jakości życia mieszkańców,
 - e) infrastruktury technicznej, w tym komunikacji,
 - f) zagospodarowania przestrzennego,
 - g) struktury własności gruntów.
4. Określenie atutów i słabości oraz szans i zagrożeń wynikających z istniejących uwarunkowań rozwoju gminy.
5. Ustalenie głównych problemów rozwoju gminy.
6. Określenie kierunków rozwoju struktur przestrzennych, a zwłaszcza:
 - a) stref funkcjonalnych (rolnictwo, leśnictwo, osadnictwo i inne),
 - b) ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego,
 - c) ochrony dziedzictwa kulturowego,
 - d) powiązań komunikacyjnych,
 - e) obsługi inżynierskiej.

7. Określenie rodzaju i zakresu prac planistycznych wynikających z uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy zapisanych w Studium.

Załącznikami graficznymi do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów” są mapy w skali 1:10 000 pt:

- „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”
- „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”
oraz mapy w skali 1:25 000 pt:
 - Inwentaryzacja sieci wodociągowej na terenie gminy Michałów
 - Inwentaryzacja linii energetycznych średniego napięcia - 15 kV - Gm. Michałów
 - Inwentaryzacja sieci telekomunikacyjnej na terenie gminy Michałów » Propozycja zwodociągowania terenu gminy Michałów
 - Propozycja tranzytu ścieków z terenu gminy Michałów do oczyszczalni ścieków w Pińczowie
 - Układ rozdzielczy gazu gminy Michałów

II.2.3. METODA OPRACOWANIA

Opracowanie wykonano w układzie III-fazowym:

- I Faza obejmowała problematykę określenia głównych uwarunkowań rozwoju gminy -diagnozę stanu;
- II Faza obejmowała określenie możliwości i głównych problemów rozwoju gminy. W ramach fazy II przeprowadzono analizy problemowe oraz analizę szans i zagrożeń (SWOT);
- III Faza obejmowała wykonanie projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów”.

III. PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW

III.1. MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW

Rozpoznanie obecnego stanu zagospodarowania przeprowadzone w ramach diagnozy stanu gminy, pozwala na stwierdzenie, że podstawowymi uwarunkowaniami kształtującymi rozwój przestrzenny gminy Michałów jest:

- położenie gminy w znacznie mniej uprzemysłowionej (południowej) części województwa świętokrzyskiego;
- dominacja użytków rolnych (74,2 %) w strukturze użytkowania gruntów oraz bardzo dobre warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa;
- położenie gminy poza ważnymi trasami komunikacyjnymi i korytarzami infrastruktury technicznej województwa świętokrzyskiego;
- położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie Pińczowa - prężnego ośrodka powiatowego;
- ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym wynikające z faktu objęcia różnymi formami ochrony przyrody całej powierzchni gminy.

Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy dokonana w pierwszej części prac nad Studium pozwoliła na wskazanie podstawowych możliwości i szans oraz ograniczeń i zagrożeń rozwoju gminy Michałów.

Szanse (możliwości) rozwoju	Zagrożenia (ograniczenia) rozwoju
POŁOŻENIE	
◆ położenie gminy w strefie oddziaływania miasta Pińczów stanowiącego dla mieszkańców gminy Michałów rynek pracy, zaplecze produkcyjno-usługowe oraz zapewniającego obsługę w zakresie infrastruktury społecznej (służba zdrowia, oświata, kultura) ◆ położenie gminy w części województwa świętokrzyskiego o wybitnie rolniczym charakterze	◆ położenie gminy poza strefą aktywizacji gospodarczej województwa świętokrzyskiego ◆ położenie gminy na uboczu ważnych tras transportowych i korytarzy infrastruktury technicznej województwa świętokrzyskiego
KOMUNIKACJA	
◆ dobre warunki połączeń z siecią dróg krajowych i wojewódzkich ◆ występujące rezerwy przepustowości dróg ◆ możliwości przestrzenne budowy jezdnii twardych z uwagi na odpowiednią w większości dla tego celu szerokość istniejących pasów drogowych,	◆ niedostatek środków finansowych na rozwój i utrzymanie sieci drogowej oraz komunikacji publicznej ◆ konflikty społeczne i ekologiczne ujawniające się przy modernizacji i rozbudowie układu drogowego, np. konieczności poszerzenia pasów

z zastrzeżeniem, że mogą być one jednak niewystarczające dla budowy chodników i ścieżek rowerowych	drogowych dla wybudowania chodników i ścieżek rowerowych ◆ słaba dostępność do komunikacji publicznej niektórych miejscowości i rejonów gminy
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KULTUROWE	
◆ wysokie walory środowiska przyrodniczego gminy głównie w południowej i wschodniej części: urozmaicona budowa geologiczna i rzeźba terenu, zróżnicowanie gatunkowe flory i fauny, niski stopień przekształcenia szaty roślinnej ◆ dobry stan aerosanitarny gminy ◆ udokumentowane złoża surowców mineralnych umożliwiające rozwój przemysłu materiałów budowlanych ◆ bogate zasoby dziedzictwa kulturowego ◆ możliwości wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych gminy, w tym zwłaszcza parków krajobrazowych Ponidzia, dla rozwoju turystyki	◆ zagrożenie jakości wód podziemnych związane z nierozwiązanym problemem gospodarki wodno-ściekowej i odpadami ◆ zły stan wód powierzchniowych spowodowany brakiem systemów oczyszczania ścieków, odprowadzaniem ścieków do gruntu i wód oraz spływem zanieczyszczeń chemicznych z pól ◆ zagrożenie erozją dobrych i bardzo dobrych gleb ◆ niska lesistość i rozdrobnienie kompleksów leśnych ◆ brak zabezpieczenia przeciwpowodziowego dolin rzecznych ◆ brak wód powierzchniowych, w tym zbiorników retencyjnych, służących rekreacji ◆ konflikty powstające na styku ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego gminy oraz zamierzeń gospodarczych, w tym zwłaszcza intensywnej eksploatacji surowców mineralnych ◆ niewystarczające udostępnienie walorów przyrodniczych i kulturowych gminy dla turystyki
POTENCJAŁ LUDZKI	
◆ wzrastające zapotrzebowanie na potencjał intelektualny – kapitał ludzki ◆ znaczne rezerwy siły roboczej w wieku produkcyjnym ◆ aktywność i przedsiębiorczość znacznej części społeczeństwa	◆ ujemne saldo ruchów migracyjnych ◆ wzrastający proces starzenia się ludności ◆ niski poziom wykształcenia mieszkańców ◆ znaczne zubożenie części społeczeństwa
ROLNICTWO	
◆ położenie gminy w zasięgu oddziaływania chłonnych rynków zbytu dużych aglomeracji Śląska i Krakowa ◆ wysoki udział użytków rolnych, w tym zwłaszcza gruntów ornych, w ogólnej powierzchni gminy ◆ jedno z najkorzystniejszych naturalnych warunków rozwoju rolnictwa w województwie świętokrzyskim, w tym zwłaszcza bardzo dobre warunki glebowe (33 % użytków rolnych I – III klasy bonitacyjnej)	◆ powszechnie niska kondycja ekonomiczna gospodarstw rolnych warunkowana wysoką i nieuporządkowaną konkurencją na europejskim rynku żywnościowym ◆ regres usług rolniczych oraz bardzo niski stopień usług otoczenia rolnictwa ◆ niska chłonność lokalnego rynku zbytu wobec możliwości produkcji żywności ◆ zbyt wysokie rozdrobnienie gospodarstw rolnych

◆ wyższe niż przeciętnie w województwie plony i zbiory głównych roślin gospodarskich ◆ wysoka jakość ekologiczna gleb umożliwiająca rozwój tzw. „zdrowej żywności”; brak zanieczyszczenia II stopnia gleb metalami ciężkimi ◆ korzystne warunki agroklimatyczne predysponujące gminę do upraw roślin o średniowysokich wymaganiach cieplnych ◆ doświadczenie i tradycje rolnicze gminy, w tym w szczególności w produkcji warzyw i ziół oraz hodowli zwierząt ◆ wysoki stopień umaszynowania gospodarstw rolnych ◆ wysokie możliwości dostosowawcze produkcji roślinnej do zmieniających się potrzeb rynku ◆ możliwość rozwoju rolnictwa zintegrowanego i ekologicznego ◆ zasoby siły roboczej umożliwiające rozwój oraz specjalizację w uprawach pracochłonnych ◆ zasoby pasz pozwalające rozwinąć intensywną hodowlę zwierząt rzeźnych ◆ bliskość placówek edukacyjnych w zakresie produkcji rolnej; szkoły o profilu rolniczym znajdują się w pobliskich gminach: Złota, Jędrzejów, Sędziszów, Kazimierza Wielka, ponadto fachowym doradztwem i pomocą w produkcji rolniczej zajmują się: Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach – rejon Pińczów, Związek Gmin Rolniczych i Ekologicznych „EKOROL” w Kielcach ◆ możliwość uzyskania funduszy przedakcesyjnych na rozwój obszarów wiejskich	◆ surowcowy charakter produkcji rolniczej, niespełna 100% jej wartości zbywana jest jako nieprzerobiona ◆ lokalnie duże spadki terenu utrudniające uprawę gleb oraz nasilające erozję wodną poprzez spływ warstwy próchnicznej w czasie deszczów nawalnych ◆ niedoinwestowanie i niska skłonność do inwestowania w gospodarstwach rolnych, przez co są one mało nowoczesne ◆ brak lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego ◆ brak samoorganizacji producentów rolnych
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
◆ rosnące zainteresowanie inwestorów obszarami atrakcyjnymi o wysokiej jakości środowiska ◆ aktywność gospodarcza mieszkańców gminy przejawiająca się w znaczącej liczbie podmiotów gospodarczych ◆ duże zasoby pracy ◆ możliwość rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego na bazie miejscowych produktów rolnych	◆ brak zainteresowania inwestorów zewnętrznymi lokowaniem kapitału na terenie gminy ◆ ograniczona możliwość aktywności zawodowej na terenie gminy ◆ słabość ekonomiczna istniejących podmiotów gospodarczych ◆ niekorzystna struktura istniejących podmiotów gospodarczych (duży udział podmiotów związanych z handlem przy słabym rozwoju sektora usług dla mieszkańców i rolnictwa)

	◆ brak zasobów terenów komunalnych pod rozwój różnych form przedsiębiorczości pozarolniczej ◆ wzrastająca konkurencyjność sąsiednich gmin ◆ niska opłacalność większości kredytów komercyjnych
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
◆ zadowalający stopień telefonizacji gminy ◆ opracowane koncepcje kanalizacji i gazyfikacji gminy ◆ duża wydajność studni w Zagajowie mogącej stanowić ujęcie wody dla wodociągu gminnego ◆ istniejące możliwości odprowadzenia ścieków sanitarnych z terenu gminy (rezerwy oczyszczalni w Pińczowie)	◆ niski stopień zwodociągowania gminy ◆ brak systemów kanalizacji sanitarnej ◆ brak kompleksowego programu gospodarki odpadami ◆ brak regionalnych programów w zakresie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami ◆ brak gazyfikacji gminy i w związku z tym powszechne stosowanie tradycyjnych nośników energii ◆ „dzikie” wysypiska odpadów
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
◆ bliskie sąsiedztwo Pińczowa umożliwiające łatwy dostęp do usług o znaczeniu ponadlokalnym (oświata, usługi zdrowia, usługi kultury, handlu, itp.) ◆ duża kubatura istniejącej bazy lokalowej infrastruktury społecznej ◆ możliwość rozwoju sportu i rekreacji na bazie istniejących w szkołach sal gimnastycznych i boisk ◆ możliwość poszerzenia asortymentu form udzielanej pomocy społecznej w oparciu o istniejącą kadre i warunki lokalowe	◆ istniejąca baza lokalowa placówek infrastruktury społecznej wymagająca remontów i modernizacji ◆ niewystarczające wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne, w tym sprzęt informatyczny ◆ brak bazy lokalowej dla gimnazjum ◆ nie w pełni zadowalająca jakość i organizacja działania istniejących placówek infrastruktury społecznej (konieczność usprawnienia ich organizacji) ◆ brak zorganizowanego miejsca wypoczynku świąteczno - niedzielnego dla mieszkańców gminy

III.2. PODSTAWOWE PROBLEMY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW

Podstawą identyfikacji problemów zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów była analiza stanu istniejącego przeprowadzona na etapie diagnozy.

Główne problemy zostały zidentyfikowane w zakresie:

1. problematyki środowiska przyrodniczego;
2. problematyki społeczno-gospodarczej;
3. problematyki kształtowania przestrzeni i jakości środowiska kulturowego;
4. problematyki infrastruktury technicznej.

PROBLEMY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Podstawową grupą problemów sfery ekologicznej jest zanieczyszczenie środowiska wynikające z braku rozwiązań systemowych przede wszystkim w gospodarce ściekowej i gospodarce odpadami oraz wykorzystywania w ciepłownictwie tradycyjnych nośników energii, szczególnie w rejonach o największej gęstości zaludnienia.

Ze względu na naturalne uwarunkowania geologiczne analizowanego obszaru (brak lub słaba izolacja warstw wodonośnych), „rozwój jednostek osadniczych na naturalnych spadkach terenu w kierunku rzeki Mierzawy, nieuporządkowane składowanie nieczystości stałych („dzikie” wysypiska) i wylewanie nieczystości ciekłych (m.in. gnojówka) oraz spływy powierzchniowe z pól uprawnych, jakość wód powierzchniowych i podziemnych zasilających studnie głębinowe na terenie gminy jest w bardzo dużym stopniu zagrożona. Stąd też, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy Michałów winno być traktowane jako zadanie o najwyższym priorytecie.

Do problemów sfery przyrodniczej należy również duża podatność na erozję gleb w południowej części gminy-

Ze względu na objęcie całego obszaru gminy ochroną różnymi formami ochrony przyrody, z tą grupą zagadnień wiąże się konieczność uwzględniania i bezwzględnego egzekwowania wymogów ochrony środowiska przyrodniczego w działalności inwestycyjnej.

PROBLEMY SFERY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

Problemy społeczno-gospodarcze zostały rozpoznane w trzech grupach problemowych: zjawisk demograficznych, rynku pracy i infrastruktury społecznej.

Wyraźny regres sytuacji demograficznej gminy związany jest z obniżającą się stopą przyrostu naturalnego i ujemnym bilansem migracji, które są głównymi czynnikami zmniejszania się stanu zaludnienia w gminie. Mimo spadku liczby ludności gminy, największym problemem społecznym pozostaje bezrobocie, w tym bezrobocie ukryte w rolnictwie. Jednocześnie duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej wymusza podjęcie działań organizacyjnych poszerzających zakres udzielanej pomocy.

Struktura zatrudnienia ludności gminy wykazuje małe zróżnicowanie (niski udział ludności czynnej zawodowo pracującej w usługach przy wysokim odsetku ludności pracującej w rolnictwie -przeludnienie agrarne).

Z rozwojem funkcji rolniczych gminy wiąże się przede wszystkim mocno zaawansowany proces starzenia się ludności rolniczej, niekorzystna struktura gospodarstw indywidualnych, postępująca degradacja gleb na skutek erozji wodnej i braku przeciwdziałania tym procesom oraz brak lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego. Pewne problemy mogą wystąpić również w związku z koniecznością podporządkowania rozwoju funkcji rolniczej wymogom ochrony przyrody w parkach krajobrazowych Ponidzia i w obrębie ich otulin.

Oczekiwana restrukturyzacja rolnictwa będzie wiązała się z koniecznością tworzenia stałych miejsc pracy dla osób odchodzących z tego sektora.

Problemem dla rozwoju sektorów pozarolniczych, a także usług z otoczenia rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego jest z jednej strony niski stopień inwestycji z tego zakresu, z drugiej natomiast - brak terenów przeznaczonych pod ich rozwój.

Najistotniejszym Jednak ograniczeniem rozwoju tej funkcji jest znaczne niedoinwestowanie w zakresie infrastruktury technicznej.

Głównym problemem infrastruktury społecznej gminy jest niewystarczające wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej będącej własnością gminy, w tym m.in- placówek oświaty, co wiąże się z koniecznością jej modernizacji, doposażenia, remontami, likwidacją pustostanów.

Istotnym problemem w tej grupie zagadnień jest praktycznie brak ofert spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy. Działania związane z popularyzacją kultury oraz inicjujące sport i aktywny wypoczynek należy uznać za bardzo ważne dla utrzymania tożsamości kulturowej, integracji społecznej oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Stadnina Koni Michałów w chwili obecnej ma charakter niemal eksterytorialny. Dobrze wykorzystywana baza materialna i marka handlowa Stadniny powinny być w większym stopniu włączone w „obieg wewnętrzny” spraw gminnych.

PROBLEM KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Na terenie gminy Michałów nie występują zauważalne konflikty w kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej; małe zainwestowanie terenu nie doprowadziło do znaczących zmian (deformacji) poszczególnych struktur przestrzennych. Struktura osadnicza gminy, przy niewielkim zróżnicowaniu zainwestowania, jest dość równomiernie rozłożona. Nie wyróżniają się tutaj tereny odznaczające się nadkoncentracją zainwestowania. Rozwój niektórych miejscowości (np. Góry) ograniczany jest przez naturalne ukształtowanie terenu, utrudniające tworzenie rezerw przyszłych struktur przestrzennych.

Przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom przekształceń wiejskich struktur osadniczych, w tym: przeciwdziałanie nadkoncentracji zabudowy, przemieszaniu funkcji mogących wywoływać konflikty użytkowe oraz ochrona wartościowego przestrzennie rozplanowania określonych miejscowości (np. Tur Dolny, Tur Górny, Pawłowice, Kołków) uznać należy za bardzo poważny problem związany z utrzymaniem tożsamości kulturowej regionu.

Równomierne rozłożenie zainwestowania na terenie całej gminy może być jednocześnie postrzegane jako problem w kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej, nie pozwala bowiem na wyraźne wykształcenie ośrodka (ośrodków) wspierającego funkcje miejscowości gminnej wyposażonego w pełny zakres usług podstawowych.

Poważnym problemem w tej grupie zagadnień jest występujący konflikt pomiędzy eksploatacją złóż piasku w północnej części gminy, a koniecznością zaostrożonej ochrony zasobów kulturowych, Jakimi są stanowiska archeologiczne.

PROBLEM ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Podstawowym problemem jest bardzo niski stopień wyposażenia gminy w infrastrukturę techniczną, przy istniejących jednak możliwościach rozbudowy lub budowy sieci uzbrojenia. Zaniedbania w tej dziedzinie wynikają zarówno z braku środków finansowych pozostających w dyspozycji władz lokalnych, jak i zubożenia mieszkańców, ograniczając możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb w tym zakresie.

Istniejące studnie zaopatrujące wodociągi lokalne w 4 na 20 sołectw gminy nie mogą być ujęciami wody dla wodociągu gminnego z racji małej wydajności eksploatacyjnej- Istnieją natomiast możliwości wykorzystania w tym celu nie eksploatowanej dotychczas studni w Zagajowie.

Brak systemów kanalizacji sanitarnej stanowi odrębny problem rozwoju gminy, szczególnie w sytuacji, gdy istniejące uwarunkowania przyrodnicze i reżimy ochronne ograniczają rozwiązania lokalne, wymuszając tworzenie zbiorczych układów odprowadzania i oczyszczania ścieków- Istotnym problemem pozostaje również brak zorganizowanego systemu gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów oraz brak prawidłowo zorganizowanych wiejskich punktów gromadzenia i wywozu odpadów na wysypisko.

Na terenie gminy brak jest systemu gazyfikacji przewodowej.

W przypadku układu komunikacyjnego gminy problemem jest niedostateczne wyposażenie dróg powiatowych i gminnych w nawierzchnie twarde oraz zróżnicowany stan techniczny i mała, na niektórych odcinkach, szerokość jezdni dróg powiatowych pełniących funkcję dróg zbiorczych. Istotnym problemem jest również duży zakres obsługi przyległego do dróg zagospodarowania (włączyć dojazdów lokalnych do dróg układu podstawowego). Dostosowanie parametrów technicznych dróg do warunków określonych w obowiązujących przepisach, w szczególności wobec ograniczenia dostępności do dróg układu podstawowego, następczą będzie szereg trudności.

Ważnym problemem jest również poprawa warunków parkowania przy obiektach użyteczności publicznej na terenie gminy oraz poprawa parametrów technicznych na odcinku drogi nr 766, przechodzącej przez Michałów (zbyt małe promienie łuków poziomych i zbyt małe odległości pomiędzy skrzyżowaniami).

Poprawa bezpieczeństwa „niechronionych uczestników ruchu" (pieszych i rowerzystów) staje się ważnym problemem ze względu na brak chodników i ścieżek rowerowych oraz nie zawsze wystarczającą do ich budowy szerokość istniejących pasów drogowych. Dotyczy to tych odcinków dróg wojewódzkich i powiatowych, na których ze względu na klasę drogi i wielkość ruchu powinny powstać wydzielone chodniki i ścieżki dla rowerów.

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW

IV.1. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MICHAŁÓW

IV.1.1. GŁÓWNY CEL ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów jest dokumentem określającym politykę zagospodarowania przestrzennego należącą do zadań własnych samorządu lokalnego. Określenie, a następnie respektowanie zasad polityki zagospodarowania przestrzennego gminy warunkować będzie prowadzenie polityki rozwoju społeczno-gospodarczego.

Podstawowym celem i jednocześnie zadaniem polityki przestrzennej gminy Michałów jest tworzenie korzystnych warunków rozwoju społeczno-gospodarczego gminy poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury przestrzennej. Polityka przestrzenna gminy zmierzać będzie do koncentracji aktywności społeczno-gospodarczej w miejscach najkorzystniejszych dla rozwoju poszczególnych funkcji gminy oraz ochrony przed zainwestowaniem terenów, których rolą powinno być zabezpieczenie warunków dla wypoczynku mieszkańców oraz poprawy jakości ich życia, a także prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i zabezpieczenia trwałych wartości kultury. Ponieważ problemy ochrony środowiska i wykorzystanie jego zasobów stanowią integralną część procesów rozwojowych oraz każda działalność człowieka odbywa się w środowisku przyrodniczym, wszystkie formy działalności gospodarczej w gminie powinny być ściśle uzależnione od jakości i zasobów środowiska przyrodniczego. Zachowanie stanu środowiska przyrodniczego ma zatem podstawowe znaczenie dla kształtowania rozwoju gminy.

Tak określone zasady polityki zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów przyczyniać się będą do realizacji celów zrównoważonego rozwoju gminy.

Celem nadrzędnym zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów jest wszechstronny, trwały rozwój gwarantujący wzrost poziomu życia mieszkańców, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych oraz przy optymalnym wykorzystaniu podstawowego zasobu jakim jest przestrzeń.

Powyższy cel sprowadza się do utrzymania i poprawy warunków rozwoju tradycyjnych dla terenu gminy kierunków zagospodarowania przestrzennego, jakim jest rolnictwo oraz stworzenia warunków do rozwoju lub aktywizacji nowych kierunków działalności gospodarczej o odpowiednio zróżnicowanym stopniu intensywności i charakterze funkcjonalnym, w zależności od roli i znaczenia poszczególnych obszarów, a także zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców, zgodnie z oczekiwaniami i aspiracjami społeczności lokalnej oraz wymogami ochrony środowiska.

IV.1.2. SZCZEGÓŁOWE CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na określony wyżej cel główny składają się cele szczegółowe o przedstawionej niżej problematyce:

cele społeczne:

1. zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania
- 2- zapewnienie właściwego wyposażenia w usługi niekomercyjne, szczególnie usługi oświaty i kultury poprzez intensywne porządkowanie i modernizację posiadanych elementów infrastruktury społecznej (m.in. uzupełnianie placówek o nowoczesne wyposażenie, usprawnianie organizacji placówek)
3. zapewnienie właściwych warunków wypoczynku
4. poprawa stanu sanitarnego środowiska, a zwłaszcza:
 - prawidłowe wykorzystanie istniejących urządzeń
 - rozwój nowych systemów gospodarki wodno-ściekowej
 - zapewnienie właściwego, bezpiecznego dla ludzi i środowiska sposobu postępowania z odpadami komunalnymi
5. stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, z jednoczesnym ograniczaniem konfliktów przestrzennych oraz uciążliwości dla środowiska, a zwłaszcza:
 - zapewnienie sprawności funkcjonowania transportu przy rosnącym poziomie motoryzacji
 - zapewnienie powiązań z krajowym i regionalnym systemem transportowym oraz ułatwienie integracji z terenami sąsiednimi
 - zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców i umożliwienie im partycypacji w różnych formach aktywności (praca, nauka, handel, usługi, wypoczynek) poprzez zapewnienie dojazdu do celów podróży w powiązaniach zewnętrznych i wewnętrznych zwłaszcza Michałowa
 - zapewnienie bezpieczeństwa ruchu wszystkim jego uczestnikom
 - poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego
 - poprawa warunków parkowania
 - racjonalizacja kosztów rozwoju poprzez maksymalne wykorzystanie istniejących urządzeń transportowych oraz minimalizację kosztów eksploatacyjnych
 - ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko i warunki życia mieszkańców

cele ekonomiczne:

1. restrukturyzacja rolnictwa i aktywizacja obszarów wiejskich, w tym:
 - poprawa warunków produkcji poprzez stopniową zmianę struktury agrarnej, rozwój infrastruktury technicznej, podnoszenie wykształcenia rolników

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów

- zmniejszenie przeludnienia agrarnego poprzez wprowadzenie nowych funkcji związanych z przetwórstwem produktów rolnych i ich sprzedażą, rozwojem usług i rzemiosła oraz agroturystyki (wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich)
 - pobudzenie i wspieranie form samoorganizacji rolników (tworzenie grup producenckich)
2. rozwój małych i średnich przedsiębiorstw o niskiej uciążliwości dla środowiska
 3. wzbogacanie „otoczenia przedsiębiorczości” w gminie poprzez:
 - poszerzenie asortymentu usług bankowych, ubezpieczeniowych, księgowych, pocztowych, telekomunikacyjnych, informatycznych dla przedsiębiorców, ogółu ludności i jej poszczególnych kategorii

cele przyrodnicze:

1. zachowanie ciągłości przyrodniczych struktur przestrzennych (dolin rzek, suchych dolin i lasów)
2. poprawa jakości zasobów środowiska przyrodniczego przy racjonalizacji ich wykorzystania, w tym zwłaszcza:
 - poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez eliminację lub ograniczenie źródeł zanieczyszczeń
 - redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza
 - rekultywacja terenów zdegradowanych (wzrost i „dzikich” wysypisk śmieci)
3. zachowanie heterogennego charakteru krajobrazu (mozaika zbiorowisk leśnych, trwałych użytków zielonych, zadrzewień, oczek wodnych, terenów podmokłych, bagien)
4. wzmocnienie zasobów środowiska przyrodniczego
5. zachowanie walorów środowiska przyrodniczego poprzez egzekwowanie obowiązujących zasad zagospodarowania terenów w działalności planistycznej i inwestycyjnej

cele kulturowe:

1. zachowanie prawnie chronionych obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego
2. zachowanie lub rehabilitacja wiejskiego krajobrazu kulturowego (osadniczego)
- 3- zapobieganie dalszym niekorzystnym zjawiskom dewastacji cennych obiektów środowiska kulturowego (np. zespołów dworsko-parkowych i stanowisk archeologicznych)
4. rozszerzenie zakresu ochrony prawnej cennych obiektów i zespołów kulturowych

cele przestrzenne:

1. utrzymanie i zapewnienie harmonijnego rozwoju struktur przestrzennych jednostek osadniczych o czytelnym układzie przestrzennym - optymalna koncentracja zabudowy w obecnych granicach zainwestowania miejscowości

1. uporządkowanie podstawowych struktur przestrzennych gminy w zakresie obsługi komunikacyjnej
3. zapewnienie możliwości rozwojowych poszczególnym strukturom osadniczym oraz właściwy rozwój elementów usługowo-produkcyjnych związanych z realizacją (wdrożeniem) celów ekonomicznych.

IV.2. FUNKCJE GMINY MICHAŁÓW

Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów przeprowadzona w Studium wykazała potrzebę utrzymania i zrównoważonego rozwoju na terenie gminy następujących funkcji:

funkcja wiodąca:

1. funkcja gospodarki rolnej ze specjalizacją w tradycyjnych uprawach zielarskich i warzywniczych oraz aktywizacji obszarów wiejskich

funkcje podstawowe:

2. funkcja usługowo-produkcyjna o znaczeniu lokalnym
3. funkcja gospodarki leśnej podporządkowana rygorom ochronnym wynikającym z istnienia obszarów chronionych

funkcja uzupełniająca:

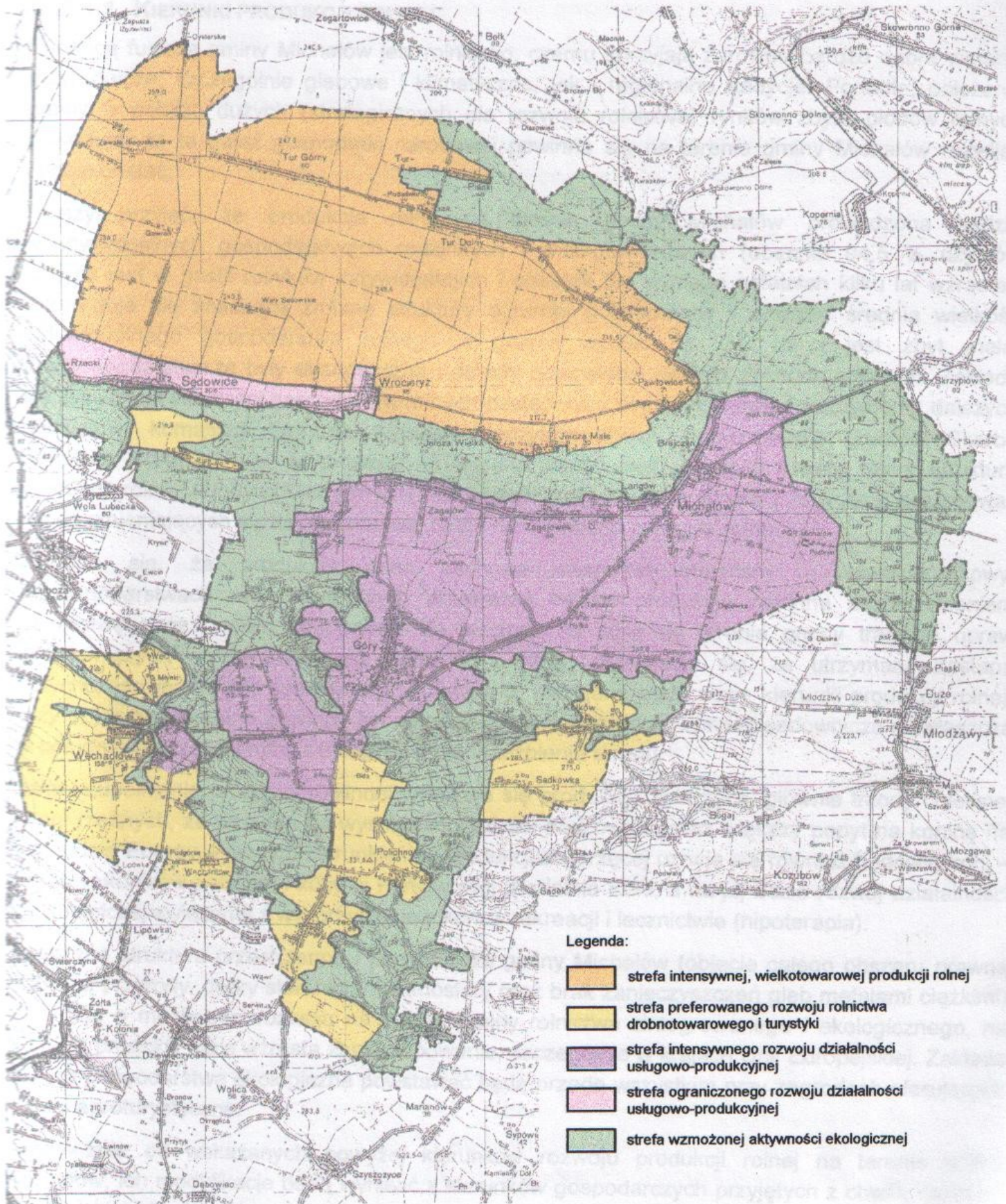
4. funkcja wypoczynkowo-rekreacyjna.

Powyższym funkcjom gospodarczym towarzyszyć będzie rozwój osadnictwa wraz z niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej, komunikacji i infrastruktury społecznej.

Niezależnie, istniejące obszary objęte różnymi formami ochrony prawnej warunkują utrzymanie na obszarze gminy funkcji ekologicznej (ochrony przyrody). Rozwój tej funkcji ma ogromne znaczenie dla zachowania równowagi przyrodniczej zarówno obszaru gminy, jak i terenów bezpośrednio z nią sąsiadujących.

Sposób zagospodarowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz istniejące uwarunkowania przyrodnicze były podstawą do wyznaczenia struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (ryc. 1). Dla poszczególnych obszarów tworzących strukturę funkcjonalno-przestrzenną w niniejszym Studium ustala się preferencje funkcjonalne oraz zróżnicowane zasady zagospodarowania i odmienne zasady polityki przestrzennej.

Ryc. 1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Michałów

Legenda:

- strefa intensywnej, wielkotowarowej produkcji rolnej
- strefa preferowanego rozwoju rolnictwa drobnotowarowego i turystyki
- strefa intensywnej działalności usługowo-produkcyjnej
- strefa ograniczonego rozwoju działalności usługowo-produkcyjnej
- strefa wzmożonej aktywności ekologicznej

IV.2.1. FUNKCJA GOSPODARKI ROLNEJ I AKTYWIZACJI OBSZARÓW WIEJSKICH

IV.2.1.1. KIERUNKI PRODUKCJI ROLNEJ

Wiodącą funkcją gminy Michałów jest rolnictwo, czemu sprzyjają zarówno bardzo dobre warunki przyrodnicze, szczególnie glebowe i klimatyczne, jak i regionalne tradycje. Ponadto, położenie gminy w pobliżu dużych (strategicznych dla rozwoju rolnictwa) rynków zbytu produktów rolnych powoduje, że ta gałąź gospodarki narodowej powinna się na terenie gminy Michałów rozwijać i udoskonalać.

Należy przyjąć, że produkcja rolna na terenie gminy Michałów prowadzona będzie w indywidualnych gospodarstwach rodzinnych i wielkotowarowych (obecnie 94,5 % użytków rolnych jest w gestii rolników indywidualnych i odsetek ten w ciągu ostatnich kilku lat wzrasta), Przewiduje się znaczącą zmianę struktury agrarnej gospodarstw - obecnie średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego w gminie wynosi ok. 7.3 ha i jest zbyt mała, aby gospodarstwa te były ekonomiczne i dawały odpowiedni poziom dochodu rolnikom. Zakłada się, że wzrost wielkości gospodarstw rolnych następować będzie w wyniku: zatrzymania dalszych podziałów, komasacji gruntów, wymian międzysąsiedzkich, przejmowania gruntów Skarbu Państwa. Przyjmuje się, że z uwagi na wysoką jakość gleb i wysoką kulturę rolną, struktura produkcji rolnej w indywidualnych gospodarstwach rolnych jest w stanie z łatwością dostosować się do zmieniających się zapotrzebowań rynku na określone produkty rolne, Zakłada się, że produkcja rolna zachowa charakter mieszany - wielokierunkowy. W gospodarstwach wielkotowarowych przeważać będzie produkcja roślinna z nastawieniem na uprawę zbóż i roślin okopowych. Ze względu na silne na terenie gminy tradycje upraw warzywniczych i ziół, zwłaszcza pietruszki i mięty, przewiduje się, że utrzymane zostaną dotychczasowe kierunki specjalizacji. Dodatkowo, rozwijane będą nowe kierunki produkcji rolnej, przy czym preferowane powinny być uprawy pod osłonami oraz uprawy sadownicze - zwłaszcza w południowej części gminy z uwagi na duże urozębienie terenu.

Jako uzupełnienie produkcji roślinnej wskazuje się produkcję zwierzęcą głównie trzody chlewnej i koni rzeźnych, ze względu na wysokie możliwości paszowe i coraz większy popyt na koninę na zachodzie Europy. Ważnym kierunkiem w produkcji zwierzęcej uznaje się również hodowlę koni -arabów, Koników polskich i kucy w Państwowej Stadninie Koni, a na jej bazie rozwój działalności pozarolniczej związanej z wykorzystaniem koni w rekreacji i lecznictwie (hipoterapia).

Istniejąca struktura przestrzenna i przyrodnicza gminy Michałów (objęcie całego obszaru prawną ochroną przyrody, dobry stan higieny atmosfery oraz brak zanieczyszczeń gleb metalami ciężkimi) decydują o możliwości rozwoju na terenie gminy rolnictwa zintegrowanego i ekologicznego, na którego produkty stale wzrasta zapotrzebowanie, szczególnie w krajach Unii Europejskiej. Zakłada się, że gospodarstwa ekologiczne powstawać będą przede wszystkim przy zagrodach oferujących usługi agroturystyczne.

Niezależnie od wskazanych powyżej kierunków rozwoju produkcji rolnej na terenie gminy Michałów, ich modyfikacje będą wynikać z kierunków gospodarczych przyjętych z chwilą asocjacji Polski z Unią Europejską.

Największym problemem obecnie dla producentów produktów rolnych jest organizacja zbytu i przetwórstwa, co powoduje, że gmina ma typowo surowcowy charakter. Wyjściem z tej niekorzystnej sytuacji jest uświadomienie właścicielom rozdrobnionych gospodarstw konieczności

współpracy w ramach grup producenckich współpracujących z zakładami przetwórstwa rolno-spożywczego. Zapewni to: podwyższenie jakości produkcji, stałe, określone dostawy surowca wysokiej jakości, a w konsekwencji podniesienie opłacalności produkcji. Działający w grupach producenckich rolnicy, pomijając pośredników, mają możliwość negocjacji w zakładach przetwórczych wyższych cen na swoje produkty oraz niższych cen na środki produkcji (nawozy, maszyny rolnicze, środki ochrony roślin).

Wskazuje się na konieczność stworzenia na terenie gminy Michałów warunków do rozwoju drobnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o lokalny rynek surowcowy.

IV.2.1.2. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH

Okolo 33 % gruntów ornych i 5 % użytków zielonych należy do najwyższych klas bonitacyjnych, które powinny być szczególnie chronione przed zmianą użytkowania.

Gleby najslabsze V i VI klasy bonitacyjnej zajmują odpowiednio - 15 % i 54 %. Gleby najslabsze w obrębie gruntów ornych, w miarę wypadania z produkcji rolnej, należy systematycznie doprowadzać do zmiany użytkowania na cele leśne.

Gleby V i VI klasy bonitacyjnej w obrębie użytków zielonych należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu, gdyż są to głównie słabe gleby pochodzenia organicznego (głównie torfowe) rozwinięte w dolinie rzek: Mierzawy i Nidy, chronione odpowiednimi aktami prawnymi przed zmianą przeznaczenia na cele inne, niż rolnicze. Gleby organiczne nie powinny być również przeznaczone pod zalesienie.

Ze względu na fakt, że na terenie gminy Michałów występują tereny o dużej i bardzo dużej podatności na procesy erozyjne wymagają one stosowania odmiennych agrotechnik lub specjalnego zagospodarowania:

- na obszarach podlegających erozji w stopniu słabym (spadki poniżej 6 %) pożądany jest poprzeczne - stokowy kierunek orki oraz wprowadzanie roślin utrwalających strukturę gleby,
- na obszarach podlegających erozji w stopniu średnim (spadki poniżej 6-10 %) oprócz zabiegów wyżej wymienionych zaleca się stosowanie wstęgowego układu pól płodozmianowych, wydzielania pasów zadarnionych, tarasowania zboczy oraz stosowanie zapór typu obudowy biologicznej,
- tereny zagrożone erozją silną (spadki powyżej 10 %) nie powinny być uprawiane rolniczo lecz zadrzewione (m. in. sadami w darni).

IV.2.1.3. AKTYWIZACJA TERENÓW WIEJSKICH

Rozwój terenów wiejskich gminy, poza dotychczasowymi kierunkami produkcji rolnej, powinien się odbywać w oparciu o stworzenie nowych, trwałych miejsc pracy dla ludności nierolniczej oraz tej grupy, która nie znajduje pełnego zatrudnienia we własnym gospodarstwie. Nowe miejsca pracy mogą powstać przede wszystkim w sferach:

1. przetwórstwa rolno-spożywczego (przetwórstwo owoców i warzyw, przetwórstwo zbóż, produkcja wyrobów mięsnych i wędlin, piekarnictwo, mleczarnie)

2. rekreacji i wypoczynku (usługi agroturystyczne, rozwój ośrodków jazdy konnej dla celów wypoczynkowych i hipoterapii)
3. drobnej, nieuciążliwej produkcji
4. handlu, usługach i rzemiośle (wyroby chałupnicze i rękodzieła ludowego, materiały budowlane, środki produkcji dla rolnictwa, usługi transportowe dla obsługi ruchu własnego i eksploatacji kruszyw).

Aktywizacja terenów wiejskich Wspomagać będzie tradycyjne struktury rolnictwa oraz stworzy nowe miejsca pracy w działalności pozarolniczej.

Otwarcie się na nowe szansę w produkcji, nowe możliwości zbytu i źródła dochodu wymagać będzie zmian w systemie kredytowania, czyli stworzenia atrakcyjnych warunków finansowania tych przedsięwzięć, wsparcia instytucjonalnego, doradztwa, w tym finansowego oraz rozwijania różnorodnych form współdziałania, doksztalcania, zdobywania nowych kwalifikacji, itp. Działania te w głównej mierze zależą od aktywnej polityki państwa realizowanej przez politykę regionalną samorządu wojewódzkiego.

IV.2.1.4. OBSZARY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, W TYM WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

Biorąc pod uwagę wysoką jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Michałów oraz zasady określone w aktach prawnych wprowadzających na tym terenie ochronę prawną, w Studium wskazano dwie kategorie rolniczej przestrzeni produkcyjnej odznaczające się odmiennymi zasadami zagospodarowania:

1. strefa intensywnej, wielkotowarowej produkcji rolnej

2. strefa preferowanego rozwoju rolnictwa drobnotowarowego i turystyki.

Przy zagospodarowaniu obszarów rolniczych przyjmuje się jako wspólne dla wszystkich obszarów następujące zasady:

- ustala się utrzymanie funkcji rolniczej jako głównego kierunku rozwoju gminy,
- utrzymuje się dotychczasowe rolnicze przeznaczenie gruntów, w tym zwłaszcza gleb klas I - III oraz gleb pochodzenia organicznego wszystkich klas bonitacyjnych, za wyjątkiem obszarów przewidzianych w Studium pod zmianę dotychczasowego użytkowania, w tym pod zainwestowanie i zalesienie,
- postuluje się utrzymanie i rozwój tradycyjnych dla gminy upraw ziół i warzyw,
- postuluje się poprawę struktury agrarnej gospodarstw rolnych zgodnie z wymaganiami gospodarki rynkowej i warunkami Unii Europejskiej; Wskazane jest zachowanie zróżnicowanej struktury produkcji rolnej oraz rozwój gospodarstw specjalistycznych,
- postuluje się ochronę i wzmocnienie zróżnicowania krajobrazu rolniczego poprzez zachowanie i wzbogacanie zadrzewień, zakrzewień i zadarnień śródpolnych na terenach pozbawionych tego typu roślinności,
- przyjmuje się, że podstawowa funkcja zabudowy związana będzie z produkcją rolną,
- dopuszcza się rozwój działalności pozarolniczej, w tym nieuciążliwej działalności produkcyjnej i usługowej w obrębie istniejących układów osadniczych, jak również w powiązaniu z nimi (w zależności od zaistniałych potrzeb).

Strefa intensywnej, wielkotowarowej produkcji rolnej

Strefa obejmuje tereny w północnej części gminy położone na północ od doliny Mierzawy w obrębie Płaskowyżu Jędrzejowskiego. Natężą do niej obszary o najkorzystniejszych warunkach agroekologicznych: tereny o spadkach do 8 % oraz przewadze gleb dobrych i bardzo dobrych -głównie czarnoziemów I, tI, UIa, IIIb, IVa i IVb klasy bonitacyjnej. Obszar ten charakteryzuje się największym udziałem użytków rolnych w strukturze użytkowania gruntów oraz znacznym udziałem gospodarstw dużych, obszarowo i nadal postępującym procesem przekształcania struktury obszarowej gospodarstw,

- Postuluje się maksymalną ochronę gruntów rolnych przed przeznaczeniem na działalność pozarolniczą.
- Ustala się ochronę przed zmianą użytkowania trwałych użytków zielonych w obrębie doliny Mierzawy.
- Postuluje się rozwój wielkotowarowych gospodarstw rolnych o specjalizacji upraw zbóż i warzyw oraz hodowli trzody chlewnej.
- Dopuszcza się zmianę rolniczego użytkowania gruntów dla potrzeb leśnictwa poprzez zalesianie nieekonomicznych gruntów V i VI klasy bonitacyjnej.
- Dopuszcza się tworzenie zabudowy siedliskowej dla potrzeb wielkoobszarowych gospodarstw rolnych oraz gospodarstw specjalistycznych.

Strefa preferowanego rozwoju rolnictwa drobnotowarowego i turystyki

Strefa obejmuje tereny położone głównie w południowej części gminy w sołectwach Sadkówka, Przecławka, Węchadłów i Karolów. Obszar charakteryzuje się silnym urzeźbieniem i mozaikowością krajobrazu leśno-polnego. W sołectwach tych grupują się gleby najwyższych klas bonitacyjnych.

- W strefie preferuje się dotychczasowe rolnicze i leśne użytkowanie terenu.
- Jako uzupełniającą uznaje się funkcję rekreacyjno-wypoczynkową.
- Grunty rolne uznaje się za wyłączone spod zabudowy (zakaz rozpraszania zabudowy poza zwartymi układami wsi).
- Dopuszcza się zmianę rolniczego użytkowania gruntów dla potrzeb leśnictwa poprzez zalesianie nieekonomicznych gruntów V i VI klasy bonitacyjnej oraz terenów zagrożonych erozją.
- Preferuje się tworzenie gospodarstw agroturystycznych szczególnie w miejscowościach: Kołków, Polichno i Karolów ze względu na ich duże walory krajobrazowe, przyrodnicze i klimatyczne.
- Postuluje się rozwój gospodarstw średniej wielkości o tradycyjnych formach upraw i hodowli oraz specjalizacji sadowniczej.

Niezależnie od wymienionych wyżej zasad zagospodarowania obszarów o wiodącej lub preferowanej funkcji rolnej, działalność rolnicza na obszarze Nadnidziańskiego i Kozubowskiego Parku Krajobrazowego powinna być realizowana zgodnie z Planem Ochrony Parków Krajobrazowych Ponidzia zatwierdzonym rozporządzeniem Nr 2/97 Wojewody Kieleckiego z dnia 5 marca 1997 r. w sprawie zatwierdzania planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponidzia oraz rozporządzeniem Nr 21/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 1999 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zatwierdzania planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponidzia.

Gospodarka rolna w obrębie Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia wymaga przestrzegania następujących zasad (nie wymienionych powyżej):

- zapobieganie degradacji żyzności gleb,
- eliminowanie stosowania insektycydów i i II klasy toksyczności oraz trudno rozkładających się herbicydów,
- systematyczne konserwowanie urządzeń melioracyjnych,
- poddawanie weryfikacji obszarów planowanych do melioracji,
- stopniowe rozwijanie działań na rzecz komasacji gruntów rolnych charakteryzujących się silnym rozdrobnieniem,
- promowanie rozwoju produkcji zdrowej żywności oraz upraw specjalnych (leczniczych, miododajnych, jagód),
- rozwijanie gospodarki hodowlanej w oparciu o małe i średnie obiekty inwentarskie, z jednoczesnym zakazem lokalizacji ferm bezściółowych i dużych (powyżej 50 DJP) ferm ściółowych,
- wyeliminowanie wykorzystania gnojowicy do nawożenia pól.

IV.2.2. FUNKCJA USŁUGOWO-PRODUKCYJNA O ZNACZENIU LOKALNYM

Funkcję usługowo-produkcyjną o znaczeniu lokalnym uznaje się za funkcję podstawową gminy Michałów- Głównymi ośrodkami rozwoju tej funkcji są miejscowości: Michałów, Góry, Węchadłów (strefa intensywnego rozwoju działalności usługowo-produkcyjnej), Sędowice i Wrocieryż (strefa ograniczonego rozwoju działalności usługowo-produkcyjnej), jakkolwiek nie wyklucza się jej rozwoju w pozostałych miejscowościach gminy. Osią układu skupiającą obszary o dominacji tej funkcji jest droga wojewódzka nr 766. Zalecany rozwój tej funkcji gminy sprowadza się do nasycenia wiejskiej sieci osadniczej funkcjami produkcyjnymi opartymi na miejscowej bazie surowcowej i zasobach siły roboczej, zwłaszcza w sferze przetwórstwa rolnego, a także produkcji i usług pozarolniczych.

Rozwój tej funkcji na terenie gminy Michałów musi uwzględniać następujące zasady:

- zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska (wykaz inwestycji wg § 1 i 2 rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 14 lipca 1998 r. Dz. U. Nr 93 póź. 589),
- ograniczenie uciążliwości do granic własnych zakładów,

- pełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną (sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazociągowe, elektroenergetyczne),
- ograniczenie uciążliwości obiektów poprzez zmianę źródeł energii z paliw stałych na mniej szkodliwe dla środowiska,
- uporządkowanie obsługi komunikacyjnej z wyeliminowaniem, bądź istotnym ograniczeniem, dowiązań komunikacyjnych do drogi głównej zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie,
- rehabilitację i zmianę sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów zainwestowanych (w przypadku struktur istniejących) na rzecz zwiększenia powierzchni aktywnej biologicznie, w tym o ile będzie to niezbędne, wprowadzenie zieleni izolacyjnej.

Zakłada się rozwój tej funkcji w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy zmierzający w kierunku:

1. rozwoju działalności gospodarczej w istniejących wielofunkcyjnych strukturach przestrzennych

Studium zakłada swobodę lokalizacji w istniejącej strukturze osadniczej gminy oraz w nawiązaniu do niej, nieuciążliwej działalności usługowej, handlowej i rzemieślniczej, a także drobnej produkcji o niskim wskaźniku zatrudnienia (3-5 osób), o ile pozwalają na to warunki lokalizacji oraz zachowany zostanie podstawowy standard użytkowy i estetyczny zabudowy. Rozwój tej funkcji odbywać się będzie przede wszystkim w miejscowościach: Michałów, Góry, Węchadłów, Sędowice, Wrocierzyż, Zagajów, Zagajówek i Tomaszów.

2. rozwoju działalności gospodarczej na terenach przewidywanych do perspektywicznego zainwestowania na obszarach wielofunkcyjnego rozwoju

Studium zakłada rozwój działalności gospodarczej, w tym produkcyjno-usługowej, w obrębie nie zainwestowanych dotychczas perspektywicznych obszarów wielofunkcyjnych tworząc rezerwy rozwojowe: w północnej części Michałowa, wschodniej części Gór oraz wschodniej części Węchadłowa. Wskazane obszary pozostają w zasięgu dogodnej obsługi komunikacyjnej za pośrednictwem drogi wojewódzkiej nr 766. Tereny te powinny uzyskać opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Propozycje ustaleń planów przedstawiono w rozdz. V. 1.1, V.1.2 i V.1.3.

Rozwój działalności produkcyjno-usługowej na terenie gminy w bardzo dużym stopniu uzależniony będzie od rozwoju infrastruktury technicznej. Jej brak, w tym zwłaszcza infrastruktury służącej ochronie środowiska, stanowi istotny czynnik ograniczający możliwości inwestowania i rozwoju na terenie gminy Michałów. Bez jej intensywnego rozwoju obszar gminy nadal będzie postrzegany jako mało atrakcyjny dla ewentualnych inwestorów.

Niezależnie od tego, rozwój gminy powinien być wspomagany aktywną polityką promocyjną. Powinny to być wspólne działania zarówno organów gminy, jak i przedsiębiorców działających na jej terenie.

IV.2.3. FUNKCJA GOSPODARKI LEŚNEJ

Gmina Michałów, ze względu na swój typowo rolniczy charakter, odznacza się niskim stopniem lesistości (lasy stanowią 20,8 % ogólnej powierzchni gminy). Lasy państwowe (86 %) administrowane są przez Nadleśnictwo Pińczów.

Lasy państwowe stanowią zwarte kompleksy, a większość z nich zgodnie z Zarządzeniem Nr 47 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 3 sierpnia 1993 r. uznano za ochronne. Oprócz funkcja ochronnych (w tym również objęcie ochroną w postaci Kozubowskiego Parku Krajobrazowego i Jego otuliny) lasy te pełnią funkcję gospodarczą. Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o aktualny Plan Urządzenia Lasów Nadleśnictwa Pińczów uwzględniający wytyczne zawarte w Zarządzeniu Nr 11 Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych z dnia 14 lutego 1995 r. w sprawie gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Większość powierzchni leśnej nie jest zgodna z naturalnymi siedliskami tego obszaru i dlatego też istnieje konieczność systematycznej przebudowy drzewostanów.

Uprawą sadzonek drzew na terenie gminy zajmuje się szkółka drzew w Michałowie będąca własnością Nadleśnictwa Pińczów.

Lasy będące w gestii osób prywatnych stanowią mniejsze lub większe kompleksy i są znacznie rozproszone na terenie całej gminy. Gospodarka leśna lasów niepaństwowych prowadzona jest w oparciu o uproszczone plany urządzenia lasów.

W gospodarce leśnej gminy Michałów (niezależnie od formy własności gruntu leśnego) funkcja produkcyjna powinna być podporządkowana funkcji ochronnej i społecznej lasów, czyli:

- zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę oraz warunki życia mieszkańców, a także równowagę biologiczną obszaru,
 - ochrona gruntów leśnych przed zmianą sposobu ich użytkowania, w tym szczególnie lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i lasów szczególnie cennych ze względu na zasoby genetyczne, walory krajobrazowe, znaczenie lasów jako dobra kultury,
 - ochrona lasów o specjalnym znaczeniu społecznym (np. dla celów zdrowotno-rekreacyjnych).
- Biorąc pod uwagę powyższe priorytety, Studium wskazuje na konieczność zachowania na terenie całej gminy istniejących kompleksów leśnych pełniących niezastąpioną rolę w stabilizacji warunków ekologicznych, przeciwdziałaniu erozji, ochronie wód przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi, a także znacznie podnoszących różnorodność gatunkową i krajobrazową gminy. Utrzymanie trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania sprowadza się do obowiązku:

- utrzymania dużych kompleksów leśnych,
- zwiększenia heterogeniczności siedlisk leśnych poprzez pozostawienie „wysp” starodrzewi,
- zwiększenia różnorodności mikrosiedlisk (łąk, polan, oczek wodnych, bagien, torfowisk, itp.),
- pielęgnowania i ochrony lasów mających na celu podniesienie naturalnej odporności drzewostanów oraz ochronę przeciwpożarową, a także racjonalnego użytkowania lasu.

Studium zakłada również powiększenie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów nieekonomicznych z rolniczego punktu widzenia (V, VI klasa bonitacyjna), gruntów położonych

w strefach wododziałowych, wzdłuż brzegów rzek i cieków wodnych, terenów łączących rozdrobnione kompleksy leśne i grupy zadrzewień, strome zbocza i stoki oraz tereny po wyeksploatowanych kopalinach w ramach rekultywacji. Tereny proponowane do zalesienia wskazano na rysunku Studium pt: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Postuluje się udostępnienie dla celów dydaktycznych i turystyki kwalifikowanej lasów państwowych, w tym zwłaszcza położonych w granicach Kozubowskiego Parku Krajobrazowego. Zasady turystycznego udostępniania lasów powinny być uszczegółowione w Planie Ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Poniądzia w ramach operatu udostępnienia turystycznego obszaru parków.

Studium wyklucza obszary leśne z zagospodarowania kubaturowego, za wyjątkiem budynków i budowli służących gospodarce leśnej i ochronie przeciwpożarowej oraz terenowych obiektów obsługi ruchu turystycznego (zadaszenia, parkingi, kładki, itp.).

IV.2.4. FUNKCJA WYPOCZYNKOWO-REKREACYJNA

Funkcja wypoczynkowo-rekreacyjna powinna być funkcją uzupełniającą gminy Michałów, rozwijającą się głównie w południowo-wschodniej części gminy.

Zważając na bardzo wysokie walory turystyczne sąsiedztwa gminy Michałów (obszary o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym dla rozwoju turystyki), wydaje się, że gmina ma ograniczony potencjał rozwoju turystyki pobytowej o znaczeniu ponadiokalnym. Jednakże, wyjątkowe wartości przyrodniczo - krajobrazowe gminy powodują, że na jej terenie zaczęły pojawiać się różne formy zagospodarowania turystycznego z ukierunkowaniem na turystykę indywidualną.

Studium ustala, że zagospodarowanie turystyczne obszaru gminy nadal powinno przybierać formy turystyki indywidualnej. Preferowanymi formami turystyki powinny być:

- agroturystyka
- wypoczynek w prywatnych domach letniskowych
- turystyka kwalifikowana (wypoczynek czynny - turystyka piesza i rowerowa, jeździectwo, wędkarstwo, myślistwo)
- turystyka poznawcza (ukierunkowana na poznawanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, tzw. „zielone szkoły”).

Centrum organizacyjne i informacyjne związane z rozwojem funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnej (m.in- Ośrodek Informacji Turystycznej) powinno zostać zlokalizowane w Michałowie. Warto rozważyć również wykorzystanie budynku szkoły podstawowej w Węchadłowie na potrzeby organizacji „zielonych szkół” i sezonowego schroniska młodzieżowego.

Integralnym elementem zagospodarowania turystycznego gminy jest odpowiednio rozbudowana sfera usług towarzyszących: handel, gastronomia, oferty kulturalne i rozrywkowe dla grup zróżnicowanych pod względem wiekowym i statusu materialnego, wypożyczalnie sprzętu turystycznego, ścieżki rowerowe (opisane w rozdziale IV.7.6.2), trasy turystyczne oraz inwestycje związane z przystosowaniem wybranych przyrodniczych i kulturowych obiektów i obszarów do przyjęcia ruchu turystycznego (np. organizacja parkingów, dojeżdż do obiektów, budowa wież widokowych, miejsc piknikowych, itp.) oraz ich oznakowanie.

IV.2.4.1. AGROTURYSTYKA

Bardzo duże predyspozycje rozwoju na terenie gminy Michałów ma agroturystyka, będąca jednocześnie optymalną formą zagospodarowania turystycznego na obszarach chronionych, jako turystyka kameralna najmniej szkodząca środowisku, a jednocześnie mająca duże znaczenie edukacyjne i społeczne- Agroturystyka stymuluje również przemiany na wsi przez stworzenie rynku pracy dla ludności rolniczej i rynku zbytu dla produktów rolnych. Stwarza ona możliwości uzyskiwania, praktycznie przez cały rok, bezpośrednich zysków przez mieszkańców, nie tylko właściciele zagród agroturystycznych, ale innych osób oferujących np. sprzedaż żywności pochodzącej z gospodarstw rolnych, sprzedaż wyrobów sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego, przejażdżki konne, wypożyczalnie sprzętu turystycznego- Studium wskazuje miejscowości Karolów, Kołków i Polichno jako obszary o najlepszych predyspozycjach rozwoju agroturystyki.

Rozwój powyższej funkcji na terenie gminy wymagać będzie zarówno podjęcia działań ze strony władz gminy przy pomocy jednostek doradczych (np. Ośrodek Doradztwa Rolniczego) w zakresie organizacji i prowadzenia zagród agroturystycznych oraz promocji tej działalności na terenie gminy, jak również podjęcia działań przez osoby zainteresowane w zakresie przystosowania poszczególnych gospodarstw do pełnienia funkcji agroturystycznej (podniesienie standardu budynków, aranżacja otoczenia, uporządkowanie posesji).

IV.2.4.2. WYPOCZYNEK W PRYWATNYCH DOMACH LETNISKOWYCH

Obserwowany na terenie całego kraju gwałtowny rozwój indywidualnego budownictwa letniskowego skłania do uznania, że ta forma zagospodarowania turystycznego będzie coraz intensywniej rozwijała się również na terenie gminy Michałów. Przyjmuje się, że rozwój indywidualnego budownictwa letniskowego przebiegać będzie w dwóch kierunkach:

1. modernizacja, adaptacja, przebudowa i rozbudowa istniejącej zabudowy zagrodowej

Przyjmuje się, że ten rodzaj zagospodarowania może powstawać we wszystkich miejscowościach na terenie gminy Michałów. Dopuszcza się realizację nowego budownictwa letniskowego na zasadzie uzupełniania (zagęszczania) zabudowy w obrębie istniejących układów osadniczych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Uznaje się za pożądaną adaptację zabudowy gospodarczej (np. na wypożyczalnie sprzętu turystycznego).

Dla zabudowy nowopowstającej i adaptowanej postuluje się utrzymanie charakteru architektonicznego i skali zabudowy nawiązujących do skali i cech stylowych istniejącego budownictwa zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi w rozdz. IV.3.2.

2. powstawanie nowej zabudowy letniskowej na terenach dotychczas nie zainwestowanych

W celu przeciwdziałania żywiołowemu powstawaniu zabudowy letniskowej, zwłaszcza na terenach najcenniejszych przyrodniczo, w Studium wskazuje się tereny pod realizację nowej zabudowy letniskowej w miejscowościach: Karolów, Kołków, Polichno i Michałów - Dębówka. Działki przeznaczone pod budownictwo letniskowe nie powinny być mniejsze niż 2000 m². Podstawowym wymogiem przy realizacji zabudowy letniskowej jest uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Tereny te powinny być objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu optymalizacji wielkości

zespołów zabudowy rekreacyjnej, tak aby nie tworzyła ona izolowanych działek oraz aby nie tworzyła zbyt dużych zespołów zabudowy. Propozycje ustaleń planów przedstawiono w rozdz. V.1.5.

IV.2.4.3. TURYSTYKA KWALIFIKOWANA

Obszar gminy Michałów ma duże predyspozycje rozwoju turystyki kwalifikowanej (pieszej, kajakowej, rowerowej, konnej, narciarskiej). Wymaga ona jednak odpowiedniego przygotowania terenu: wytyczenia pieszych szlaków turystycznych, wyznaczenia i wyposażenia ścieżek rowerowych, wyznaczenia specjalnych tras biegowych oraz organizacji urządzeń obsługi tego rodzaju turystyki (wypożyczalnie rowerów, nart, organizacja punktów przystankowych, itp.).

Urozmaicony teren, znaczne powierzchnie lasów i obszarów niezainwestowanych sprzyja rozwijaniu na terenie gminy Michałów turystyki konnej. Jest to tym bardziej preferowana forma wypoczynku, że na terenie gminy istnieją już tradycje hipiczne, związane przede wszystkim z Państwową Stadnią Koni w Michałowie. Do celów turystycznych mogą być również wykorzystywane konie mieszkańców gminy (organizacja kuligów, przejażdżki bryczkami, itp.).

IV.2.4.4. TURYSTYKA POZNAWCZA

Ta forma wypoczynku umożliwia poznawanie przyrodniczych i kulturowych wartości obszaru. Jest to z założenia turystyka kameralna, uprawiana przez turystów indywidualnych lub w niewielkich grupach, a więc w sposób najmniej szkodzący środowisku, a jednocześnie mająca ogromne znaczenie poznawcze i edukacyjne. Ta forma wypoczynku, już dzisiaj przyciąga znaczne rzesze turystów zagranicznych, zwłaszcza z krajów Europy Zachodniej. Jest to optymalna forma turystyki na obszarach chronionych, stąd też jako obszary predestynowane do rozwoju specjalistycznej turystyki przyrodniczej Studium wskazuje obszary Kozubowskiego i Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Wskazuje się następujące zasady wykorzystania turystycznego tych obszarów:

- preferowaną formą turystyki jest kwalifikowana turystyka piesza i rowerowa oraz turystyka przyrodnicza ukierunkowana na poznawanie walorów przyrodniczych i kulturowych,
- ruch turystyczny może odbywać się jedynie po wyznaczonych szlakach turystycznych i ścieżkach dydaktycznych wyposażonych w niezbędną infrastrukturę (oznakowania, zadaszenia, wieże widokowe, miejsca widokowe, kładki ułatwiające przejście, punkty widokowe, tablice informacyjne),
- preferowane powinny być niewielkie, zorganizowane grupy oprowadzane przez kwalifikowanych przewodników.

IV.2.5. FUNKCJA EKOLOGICZNA

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy Michałów ważną rolę pełnią obszary o dużych walorach przyrodniczych, zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej. Do obszarów o dominującej funkcji ekologicznej zaliczono przede wszystkim dolinę rzeki Nidy i Mierzawy oraz kompleksy leśne.

Uznaje się za wskazane ochronę ciągłości i drożności przestrzennej struktur przyrodniczych gminy jako podstawy prawidłowej ekologicznej wymiany międzystrefowej oraz spójności ekologicznej obszaru z terenami aktywnymi ekologicznie położonymi w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Studium postuluje wprowadzenie następujących zasad zagospodarowania obszarów o dominującej funkcji ekologicznej:

- postuluje się maksymalną ochronę ekosystemów leśnych, łąkowych i pastwiskowych przed zmianą przeznaczenia na inne cele, w tym pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu ekosystemów łąkowych oraz nie przekształcanie ich w agrocenozy,
- preferowaną formą zagospodarowania turystycznego jest turystyka kwalifikowana i poznawcza wykorzystująca sieć wyznaczonych szlaków turystycznych.
- zaleca się utrzymanie bogatej struktury krajobrazu ze znacznym udziałem ekosystemów łąkowych, pastwiskowych i leśnych, a także zadrzewień śródpolnych odznaczających się dużą różnorodnością biologiczną oraz elementów kulturowych: stanowisk archeologicznych, zabytków kultury, historycznie ukształtowanej zabudowy i tradycyjnych metod gospodarowania,
- postuluje się wprowadzenie zakazu lokalizacji budowli i obiektów obniżających walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz rozbudowy istniejących obiektów w sposób degradujący walory przyrodnicze i krajobrazowe,
- niezbędne inwestycje infrastruktury technicznej (sieć ciepłownicza, gazownicza, linie energetyczne, drogi, itp.) winny być prowadzone w sposób najmniej szkodliwy dla środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz najmniej obniżający jego walory przyrodnicze; dotyczy to zwłaszcza budowy nasypów sytuowanych poprzecznie do dolin rzek Nidy i Mierzawy,
- zaleca się pielęgnację i uzupełniania istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, małych kompleksów leśnych, samorzutnie powstających kęp zadrzewień oraz ochronę śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych, bagien i torfowisk jako elementów wzbogacających i wzmacniających potencjał ekologiczny gminy,
- zaleca się zwiększenie lesistości obszaru na zasadach określonych w rozdz. IV.2.3; na rysunku Studium pt: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wskazuje się tereny przeznaczone pod zalesienie.

IV.3. ZASADY KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY OSADNICZEJ

IV.3.1. OGÓLNE ZASADY KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY OSADNICZEJ

Studium ustala ogólne zasady kształtowania struktury osadniczej na terenie gminy Michałów:

- dążenie do koncentracji zabudowy, w tym nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowo-produkcyjnej i letniskowej wśród zabudowy zagrodowej, jako elementu dopełnienia zabudowy istniejącej i realizowanej w pierzejach przy drodze wiejskiej, co oznacza preferowanie intensywnego gospodarowania terenami budowlanymi (wyjątek stanowi możliwość wznoszenia siedlisk na obszarach intensywnej, wielkotowarowej produkcji rolnej opisanych w rozdz. IV.2.1.4),

- utrzymanie zwartości układów przez ograniczenia tendencji rozwoju liniowego miejscowości: Tur Dolny, Tur Górny, Sędowice, Zagajów a także tendencji rozpraszania zabudowy na terenie całej gminy i fragmentaryzacji krajobrazu,
- ograniczanie wyznaczania nowych terenów zabudowy na obszarach gruntach rolnych I - III klasy bonitacyjnej i gruntach pochodzenia organicznego,
- inwestowanie w formie uzupełnienia obszarów, przy rygorystycznym spełnieniu warunku dostępności komunikacyjnej dróg lokalnych oraz w miejscach optymalnie wykorzystujących zrealizowaną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną dotyczy to zwłaszcza terenów rozwojowych wyznaczonych w Studium jako współtworzące strefę o podwyższonej aktywności gospodarczej, tj. miejscowości: Michałów, Góry, Węchadłów, Sędowice i Wrocieryż
- utrzymanie podstawowych funkcji zabudowy (z możliwością dominacji określonego typu zabudowy w zależności od obszaru gminy), tj.:
 - zagrodowej i siedlisk rolniczych,
 - mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej na terenach wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego według ustalonych przez projektantów zasad ogólnych kształtowania zabudowy,
 - rekreacyjnej i letniskowej,
 - użyteczności publicznej i usługowej przy zachowaniu skali i form zabudowy tradycyjnej zharmonizowanej z najbliższym otoczeniem.
- dopuszczenie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowo-produkcyjnej oraz rekreacyjnej i letniskowej na terenach wskazanych w Studium, ze wskazaniem na konieczność opracowania dla nich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określających:
 - wielkość działek, procent zabudowy na działce, charakter architektoniczny zabudowy i ogrodzeń,
- zakaz zabudowy dolin rzecznych,
- nakaz ochrony i pielęgnacji krajobrazu przez:
 - zachowanie i utrzymanie tradycyjnego stylu zabudowy,
 - zachowanie zasady wymiany zabudowy w granicach zagrody,
 - zachowanie charakteru krajobrazu typowego dla poszczególnych stref funkcjonalnych,
 - utrzymanie charakterystycznych walorów krajobrazu oraz jego dominant.

Studium ustala zasadę hierarchii i znaczenia jednostek osadniczych:

- **Michałów - ośrodek gminny**, pełniący poza mieszkalnymi funkcje usługowe, społeczne i kulturalne o zasięgu dla całego obszaru gminy; miejscowość wskazuje się do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- **Góry, Węchadłów, Sędowice, Wrocieryż - ośrodki wspierające funkcje miejscowości gminnej**; miejscowości rozwojowe zwłaszcza w zakresie budownictwa mieszkaniowego i usług podstawowych; jako obszary o podwyższonej aktywności gospodarczej posiadają ponadto

rezerwy terenowe dla funkcji obsługi rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rozwoju usług i produkcji w sektorze pozarolniczym; miejscowości wskazuje się do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- Pawłowice, Tur Dolny, Tur Górny - zachowawcze ośrodki obsługi rolnictwa o wzmożonej funkcji ochrony środowiska kulturowego,
- Karolów, Kotków, Polichno - ośrodki obsługi rolnictwa oraz uzupełniającej funkcji letniskowo-rekreacyjnej,
- pozostałe miejscowości gminy - wsie produkcyjne i zachowawcze ośrodki obsługi rolnictwa.

IV.3.2. STANDARDY ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANE

W celu ochrony walorów krajobrazowych w odniesieniu do wszystkich wsi ustala się zasadę systematycznej poprawy estetyki zabudowy w wyniku ustanowienia w opracowaniach planistycznych zasad architektoniczno - budowlanych, poprzez:

- ograniczenie gabarytu zabudowy obiektów:
 - mieszkalnych do maksymalnie 2 kondygnacji z dachem nieużytkowym oraz 1,5 kondygnacji z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne,
 - gospodarczych do 4 m od powierzchni terenu do okapu budynku,
 - produkcyjno - usługowych do 5 m od poziomu terenu do okapu budynku,
 - użyteczności publicznej do 2 - kondygnacji o wysokości do 7 - 8 m od poziomu terenu do okapu w przypadkach, gdy przepisy szczegółowe określają podwyższoną wysokość pomieszczeń,
- ograniczenie wysokości podpiwniczenia do max. 1 m ponad poziom terenu w przypadkach realizacji podpiwniczenia powyżej 1 m ponad poziom terenu, traktowanie takiego rozwiązania jako kondygnacji budynku,
- zalecenie stosowania prostej i zwartej bryły opartej na rzucie wydłużonego prostokąta,
- preferowanie regionalnych cech architektonicznych w budownictwie, takich jak: dwuspadowy symetryczny lub czterospadowy dach o nachyleniu połaci 35-50° z możliwością wprowadzenia przyczółków i naczółków, stosowanie do pokryć dachowych dachówek, zwłaszcza ceramicznych, kalenicowy układ domu mieszkalnego stawianego równolegle w liniach rozgraniczających drogi,
- zalecenie stosowania ganków otwartych bądź zabudowanych, dostawionych w sposób wynikający z funkcji budynku oraz akcentujący wejście frontowe, wejście ogrodowe, ganki dekoracyjne,
- wprowadzenie zakazu realizowania obiektów z dachami płaskimi o nachyleniu połaci poniżej 35°, pulpitowymi, kopertowymi, uskokowymi i asymetrycznymi oraz stosowania w budynkach schodkowego zwieńczenia ścian,
- zalecenie stosowania w obiektach poszerzonych okapów (50-60 cm),

- dążenie do ujednoczenia podstawowych materiałów wykończeniowych i elementów ozdobnych na obszarach zabudowy skupionej; dopuszcza się natomiast większe zróżnicowanie materiałów i elementów ozdobnych na terenach o rozproszonej zabudowie,
- zalecenie stosowania do prac wykończeniowych materiałów pochodzenia rodzimego (kamień, drewno, tynk, cegła licowa),
- wprowadzenie obowiązku realizowania wokół obiektów produkcyjnych, produkcyjno-usługowych i hodowlanych pasów zieleni izolacyjnej oraz zalecenie wprowadzenia zadrzewień przydomowych w nowych zagrodach.

Zasady te powinny stanowić podstawę dla formułowania ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

IV.4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

IV.4.1. OBSZAR OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH

Położenie gminy Michałów pod względem przyrodniczym stawia ją na dość ważnym miejscu w funkcjonowaniu przyrody województwa świętokrzyskiego i otaczających regionów. Cały obszar gminy Michałów wchodzi w skład Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych Województwa Świętokrzyskiego, który na jej terenie tworzą:

- Nadnidziański Park Krajobrazowy
- Kozubowski Park Krajobrazowy utworzone uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XVII/187/86 z dnia 19 grudnia 1986 r.; aktualizacji granic dokonano Rozporządzeniem Nr 14/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 14 września 1994 r. w sprawie Zespołów Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponidzia oraz Rozporządzeniem Nr 2/97 Wojewody Kieleckiego z dnia 5 marca 1997 r. w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia.
- Miecnowsko - Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu ustanowiony Rozporządzeniem Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim.
- rezerwat przyrody „Wroni Dół” utworzony Rozporządzeniem Nr 13/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30 kwietnia 1999 r.

Dodatkowo, system ten uzupełniają indywidualne formy ochrony przyrody - cztery pomniki przyrody ożywionej.

- Dąb - 2 szt., obwód 445 - 490 cm w Węchadłowie, ustanowiony na mocy Orzeczenia Prezydium WRN w Kielcach nr 56 z dnia 03.01.1954 r. (nr ewid. 32)

- Lipa drobnolistna, obwód 450 cm w Węchadłowie, ustanowiony na mocy Orzeczenia Prezydium WRN w Kielcach nr 109 z dnia 05.03.1958 r. (nrewid. 52)¹
- Lipa drobnolistna ~ 3 szt., obwód 310 - 400 w Górach, ustanowiony na mocy Orzeczenia Prezydium WRN w Kielcach nr 113 z dnia 05.03.1958 r. (nrewid. 56)²
- Buk zwyczajny - 2 szt., obwód 304 - 406 cm w Górach, ustanowiony na mocy Uchwały RG w Michałowie NrVII/67/95 z dnia 26.10.1995 r. (nrewid. 351).

IV.4.2. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW TWORZĄCYCH KRAJOWY SYSTEM OCHRONY PRZYRODY

Ogólne zasady gospodarowania na terenach objętych formami ochrony przyrody określone zostały w aktach prawnych, na podstawie których zostały utworzone.

IV.4.2.1. ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH PONIDZIA

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na terenie parków krajobrazowych wprowadza się:

1. zakazy w zakresie wykonywania bez uzyskania wymaganego odrębnymi przepisami zezwolenia:
 - a) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
 - b) innego zanieczyszczania wód, gleby oraz powietrza,
 - c) uszkodzania i zanieczyszczania przedmiotów i obszarów objętych ochroną
2. ograniczenia w zakresie:
 - a) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków,
 - b) wydobywania skał, minerałów, torfu,
 - c) niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania
 - d) budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instalacji.

Ponadto, na obszarach parków zabroniona jest:

1. eksploatacja i przetwórstwo kopalin na skalę przemysłową,
2. lokalizacja dużych oczyszczalni ścieków i składowisk odpadów stałych,
3. budowa międzynarodowych szlaków komunikacyjnych,
4. przeprowadzanie napowietrznych linii energetycznych wysokich napięć powyżej 110 kV,
5. lokalizacja bezściółkowych ferm hodowli zwierząt.

¹ W związku z brakiem oznakowania wszystkich drzew pomnikowych na terenie gminy Michałów, w trakcie wizji terenowej nie stwierdzono na gruncie drzewa o takich wymiarach.

² W rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody figurują 3 drzewa, tymczasem jedna z lip uległa zniszczeniu w 1993 r. na skutek burzy

Powyższe zakazy i ograniczenia mają również zastosowanie do obszarów otulin parków krajobrazowych, jeżeli dotyczą działalności niekorzystnie wpływającej na zachowanie parków krajobrazowych.

Popiera się wszelkie działania gospodarcze i organizacyjne powodujące efektywną poprawę czystości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych na obszarach parków krajobrazowych i ich otulin, a w szczególności:

1. wyposażenie zakładów produkcyjnych w urządzenia ograniczające wprowadzanie substancji szkodliwych do wód, gleby i powietrza atmosferycznego,
2. prowadzenie rekultywacji i zagospodarowania terenów po eksploatacji kopalin mineralnych,
3. zwiększenie liczby obiektów przyrody poddanych szczególnej ochronie,
4. prowadzenie zalesień i zadrzewień,
5. objęcie ochroną konserwatorską najcenniejszych wiejskich zespołów architektoniczno-krajobrazowych, obiektów kultury materialnej, pomników pamięci narodowej oraz twórcze kontynuowanie regionalizmu architektonicznego,
6. ograniczenie eksploatacji kopalin dla potrzeb miejscowych do pojedynczych wyrobisk gminnych wskazanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w rozmiarze do 15 000 ton rocznie.

Szczegółowe zasady gospodarowania w parkach krajobrazowych i w ich otulinach zostały ustalone w planach ochrony parków krajobrazowych.

Ustalenia planu ochrony dla Zespołu Parków Krajobrazowych Poniidzia zostały opublikowane jako załącznik nr 2 do Rozporządzenia Nr 2/97 Wojewody Kieleckiego z dnia 5 marca 1997 r. w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Poniidzia (Dz.Urząd. Woj. Kieł. Nr 8, póź. 29) zmienionego Rozporządzeniem Nr 21/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 1999 r. (Dz. Urząd. Woj. Świętokrz. Nr 32, póź. 728).

Ustalenia wynikające z Planu Ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Poniidzia

Działania na rzecz ochrony i kształtowania Zespołu Parków Krajobrazowych Poniidzia podporządkowane zostały realizacji celów szczegółowych :

- cele ekologiczne (umożliwienie trwałego użytkowania zasobów środowiska przyrodniczego obszaru),
- cele kulturowe (zachowanie ciągłości historycznej i harmonii w kształtowaniu istniejących na tym obszarze funkcji),
- cele społeczne (poprawa warunków życia stałych mieszkańców i użytkowników Parków, rozwój turystyki, wypoczynku oraz lecznictwa uzdrowiskowego, a także nauki i dydaktyki),

Umożliwienie trwałego użytkowania zasobów środowiska przyrodniczego obszaru Parków wymaga realizacji polityki polegającej na :

1. zabezpieczeniu równowagi ekologicznej, czyli:

- ochronie konserwatorskiej unikatowych zasobów i cech środowiska przyrodniczego,
- wzmożonej ochronie tych ekosystemów, zasobów i cech środowiska oraz węzłów i korytarzy ekologicznych, które mają wpływ na odtwarzanie zasobów przyrody,
- zahamowaniu procesów niszczących, rekultywacji i wzbogacaniu obszarów ubożonych i degradowanych,

2. rozwoju społeczno-gospodarczym uwzględniającym uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego Zespołu Parków i dążenia do poprawy warunków życia stałych mieszkańców i użytkowników Zespołu Parków poprzez:

- zabezpieczenie równowagi ekologicznej,
- poprawę jakości powietrza, wód, stanu powierzchni ziemi, zieleni,
- zachowanie wartości przyrodniczych i kulturowych, które jednocześnie są walorami turystyczno-rekreacyjnymi,
- racjonalną gospodarkę zasobami przyrody, kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego,
- uwzględnienie w rozwoju społeczno-gospodarczym uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, zasobów kulturowych i fizjonomii krajobrazu Zespołu Parków.

Opracowany plan ochrony wyznaczył 4 strefy działań w obrębie Zespołu Parków Krajobrazowych Poniidzia.

Strefa I obejmuje obszary i obiekty istotne dla zachowania równowagi ekologicznej:

podstrefa Ia - obszary i obiekty o wybitnych wartościach przyrodniczych, wymagające ochrony typu konserwatorskiego:

- istniejące i projektowane rezerваты przyrody,
- istniejące i projektowane pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej,
- użytki ekologiczne;

W gminie Michałów do tej strefy zaliczono rezerwat przyrody „Wroni Dół” i 4 pomniki przyrody.

podstrefa Ib - obejmuje obszary wymagające wzmożonej ochrony istniejącego układu stref ekologicznych, a w tym bioróżnorodności i mozaikowatości ekosystemów, węzłów i korytarzy ekologicznych oraz tych ekosystemów, elementów i cech środowiska, które mają wpływ na odtwarzanie zasobów przyrody:

- lasy o składzie gatunkowym drzewostanów zgodnym z siedliskiem,
- torfowiska i tereny podmokłe,
- murawy kserotermiczne,
- rejony występowania licznych stanowisk roślin chronionych,
- rejony występowania chronionych gatunków fauny i ostoje zwierzyny, obszary źródliskowe,

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów

- naturalne źródła, wody otwarte (cieki, starorzecza,
- zbiorniki wodne);

podstrefa 1c - obejmuje obszary wymagające ochrony uzdrowisk

Na terenie gminy Michałów nie wydzielono tej strefy.

Strefa II obejmuje obszary "wymagające zahamowania procesów niszczących, osłabienia antropogenicznych barier ekologicznych oraz wzbogacania terenów ubożonych i degradowanych; a m.in.:

- lasy o składzie gatunkowym drzewostanów niezgodnym z siedliskiem, obszary erozji gleb,
- użytki rolne wymagające zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

Strefa III obejmuje obszary i obiekty o wybitnych wartościach kulturowych i krajobrazowych, które wymagają szczególnej ochrony, w tym konserwatorskiej:

- rejon zgrupowania obiektów zabytkowych wymagających wzmożonej ochrony, rozproszone
- zespoły obiektów zabytkowych i pojedyncze obiekty, punkty i ciągi widokowe.

Strefa IV obejmuje obszary zdegradowane lub niszczone, których dalsze użytkowanie wymaga podporządkowania specjalnym rygorom:

- zmeliorowana dolina Nidy z uregulowanym korytem rzeki,
- tereny zakładów przemysłowych i eksploatacji surowców mineralnych, wysypiska odpadów
- komunalnych i dzikie wysypiska śmieci,
- obszary o przekroczonych wartościach normatywnych zanieczyszczeń powietrza, wód i gleb,
- obszary o zaburzonych stosunkach wodnych, tereny erozyjne.

Działania na rzecz realizacji celów ochrony i kształtowania Zespołu Parków Krajobrazowych Poniazia w odniesieniu do obszarów w granicach gminy Michałów:

strefa Ia i Ib:

1. ochrona konserwatorska unikatowych zasobów i cech środowiska przyrodniczego poprzez zachowanie istniejących obiektów prawnie chronionych oraz dążenie do tworzenia nowych,

strefa II

1. zahamowanie procesów niszczących, osłabianie antropogenicznych barier ekologicznych oraz wzbogacanie obszarów ubożonych i degradowanych poprzez:

- osłabianie wpływu antropogenicznych barier ekologicznych (np- zwiększenie liczby przepustów pod drogami i liniami kolejowymi prowadzonymi na nasypach, poprawa stanu czystości wód w ciekach, odtworzenie prawidłowych ekologicznie stosunków wodnych na terenach zmeliorowanych w dolinie Nidy, rekultywację terenów przesuszonych melioracjami i terenów przemysłowych),

- wzmocnianie środowiskotwórczej roli szaty roślinnej (przebudowa drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych),
- zahamowanie degradacji stosunków wodnych oraz rehabilitację zaistniałych zniszczeń (zwiększenie zdolności retencyjnej obszaru, zahamowanie obniżania poziomu wód gruntowych, poprawa stanu jakości wód powierzchniowych),
- ochronę gleb przed erozją i obniżaniem żyzności,
- ograniczanie i osłabianie wpływu emisji zanieczyszczeń ze źródeł lokalnych i dalekiego zasięgu,
- ograniczanie skutków zmian w rzeźbie terenu.

strefa III:

1. Ochrona oraz rewitalizacja obiektów zabytkowych objętych rejestrem i ewidencją Państwowej Służby Ochrony Zabytków
2. Ochrona krajobrazu kulturowo-historycznego - ochrona takich walorów widokowych, jak: punkty i ciągi widokowe ekspozycji biernej i czynnej, przedpola widokowe wszystkich dominant, powiązania widokowe dominant, subdominant poprzez:
 - nie wprowadzanie zabudowy i innych barier widokowych oraz uporządkowanie zagospodarowania punktów i ciągów widokowych poprzez usunięcie elementów dysharmonijnych

strefa IV:

1. podjęcie badań i prób w kierunku renaturalizacji koryta Nidy i jej doliny
2. przywrócenie wodom Nidy I klasy czystości
3. wykluczenie, zaprzestanie lub ograniczanie działań zaburzających stosunki wodne:
 - melioracje nawadniające i osuszające,
 - regulacja cieków poprzez prostowanie i skracanie ich biegów,
 - eksploatacja surowców mineralnych na terenach o zaburzonych stosunkach wodnych,
4. fitomelioracje poprzez system zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
5. odbudowa i budowa małych zbiorników wodnych,
6. rekultywacja odkrywek w złożach surowców mineralnych powstałych w wyniku lokalnej, często dzikiej eksploatacji, głównie na potrzeby mieszkańców,
7. ograniczanie ilości palenisk domowych poprzez budowę kotłowni obsługujących większą ilość użytkowników,
8. sukcesywna zmiana nośników energii w jednostkach osadniczych z węgla na gaz lub energię elektryczną,

Tereny wiejskie całego obszaru Zespołu Parków Ponidzia:

1. kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego poprzez:
 - utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
 - ograniczanie - w miarę możliwości - rozpraszania nowej zabudowy,
 - nie dopuszczanie - w miarę możliwości - do budowy tras i ciągów komunikacyjnych na odcinkach poza terenami zabudowanymi,
 - nie wprowadzanie obiektów agresywnych krajobrazowe, tzn. o dużych kubaturach, wysokich kominach, itp.
 - preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
 - izolowanie wysoką zielenią obiektów dysharmonijnych,
 - utrzymanie i wzbogacanie naturalnej szaty roślinnej,
 - ograniczanie sieci napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych.
2. kształtowanie form zabudowy poprzez następujące ustalenia:
 - dopuszczenie realizacji budynków ze stromym symetrycznym dachem dwuspadowym lub czterospadowym o nachyleniu połaci 35° - 45° z przyciółkami i naczółkami z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkaniowe,
 - maksymalna wysokość budynku mieszkalnego nie powinna przekraczać dwóch kondygnacji, przy czym druga kondygnacja może znajdować się na poddaszu,
 - poziom zerowy parteru nie powinien być wyżej niż 1 m od poziomu terenu,
 - zaleca się stosowanie prostej i zwartej bryły opartej na rzucie wydłużonego prostokąta,
 - zaleca się stosowanie ganków otwartych bądź zabudowanych w sposób wynikający z funkcji (wejście frontowe, wejście ogrodowe, ganki dekoracyjne),
 - na obszarach zabudowy skupionej należy dążyć do ujednolicenia podstawowych materiałów wykończeniowych i elementów ozdobnych, dopuszcza się natomiast większe zróżnicowanie materiałów i elementów ozdobnych na terenach o rozproszonej zabudowie,
 - do prac wykończeniowych zaleca się stosować materiały pochodzenia rodzimego (kamień, drewno),
 - zakazuje się realizacji budynków z elementami deformującymi, jak np. stropodachy, czy płaskie dachy o nachyleniu połaci poniżej 35°³, schodkowe zwieńczenia ścian, wprowadzanie do elewacji lusterek i innych elementów dekoracyjnych.

³ zmiana wprowadzona rozporządzeniem Nr 21/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 1999 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urzęd. Woj. Świętokrz. Nr 32, póź. 728)

Cały obszar Zespołu Parków Poniidzia

1. Poprawa warunków życia stałych mieszkańców i użytkowników Zespołu Parków poprzez:
 - racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody,
 - poprawę jakości wód (w tym szczególnie rozbudowa systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków), powietrza (ograniczanie niskiej emisji i emisji z zakładów przemysłowych), gleb (ograniczanie zanieczyszczeń i podatności na degradację),
 - ochronę zasobów kulturowych i krajobrazu kulturowo-historycznego,
 - kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego
2. Rozwój turystyki i wypoczynku oraz nauki i dydaktyki wymagający:
 - dokonania oceny możliwości rozwoju,
 - określenia kierunków rozwoju wraz z koncepcją przestrzenną,
 - opracowania programu aktywizacji turystyczno-wypoczynkowej obszarów Parków i jego realizacji.
3. Zwiększenie lesistości obszaru.

Powyższe ustalenia Planu Ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Poniidzia uznaje się jako wiążące przy ewentualnym sporządzeniu opracowań planistycznych dla następujących sołectw: Michałów, Tur Dolny, Pawłowice, Kołków, Sadkówka, Góry, Polichno, Przeclawka, Tomaszów i Węchadłów.

Przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane na terenie parków krajobrazowych i ich otulin, a w odniesieniu do architektury budynków na terenach wiejskich parków krajobrazowych, wymagające ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu objęte są obowiązkiem uzgodnienia z Dyrektorem Zarządu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach. Uzgodnieniu podlegają również miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

IV.4.2.2. MIECHOWSKO-DZIAŁOSZYCKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego, na podstawie którego został utworzony Miechowsko-Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu określa jedynie jego powierzchnię i położenie administracyjne, natomiast w załącznikach podaje opis granic oraz opis walorów przyrodniczych, historycznych i kulturowych będących motywacją utworzenia obszaru. Zasady gospodarowania w obrębie obszaru sprowadzają się jedynie do stwierdzenia o popieraniu wszelkiej działalności gospodarczej i organizacyjnej powodującej efektywną poprawę czystości środowiska przyrodniczego.

W związku z tym, w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na terenie obszaru chronionego krajobrazu obowiązują ogólne przepisy prawne wprowadzone aktami wyższego rzędu w odniesieniu do tej kategorii ochronnej:

- art. 73 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (jednolity tekst Dz.U. z 1994 r. Nr 49, póź. 196 z późn. zm.) mówiący o zakazie budowy obiektów wpływających szkodliwie na środowisko na obszarach, które wymagają szczególnej ochrony,

- art. 20 w/w ustawy mówiący o konieczności uzgadniania z wojewodą zakresu prac związanych z gospodarką wodną, które mogą wpływać na zachwianie równowagi przyrodniczej na terenach przyrodniczo wartościowych,
- § 4 zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 7 lipca 1986 r. w sprawie rolniczego wykorzystania ścieków (MP Nr 23, póź. 170), mówiący o zakazie nawożenia i nawadniania ściekami gruntów znajdujących się m-in. w obszarach chronionego krajobrazu,
- § 6 rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe (Dz. U. Nr 72. póź. 813) mówiący o zakazie wykorzystania na cele przemysłowe osadów ściekowych na gruntach znajdujących się m.in. w obszarach chronionego krajobrazu, jeżeli osady ściekowe zostały wytworzone poza tymi terenami.

Powyższe zapisy uznaje się jako wiążące przy ewentualnym sporządzeniu opracowań planistycznych dla sołectw: Zawale Niegosławskie, Tur Górny, Tur Piaski, Sędowice, Wrocieryż, Jelcza Mała, Jelcza Wielka, Zagajówek, Zagajów, Karolów, Węchadłów.

W niniejszym Studium postuluje się uszczegółowienie zasad gospodarowania w obrębie Miechowsko-Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w w/w rozporządzeniu zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 3 z 2001, póź- 21). Proponuje się wprowadzenie następujących zapisów zgodnie z art. 26a ust- 1 w/w ustawy⁴:

Na obszarze chronionego krajobrazu zabrania się:

- lokalizowania nowych obiektów i instalowania nowych urządzeń, inwestycji szkodliwych dla środowiska oraz inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska lub trwale naruszyć walory krajobrazowe, lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeśli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- lokalizacji ośrodków chowu, hodowli - posługujących się metodą bezściółkową,
- likwidowania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, poza miejscami do tego wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.

⁴ Zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie przyrody w stosunku do obszaru chronionego krajobrazu określa się zakazy wybrane spośród wymienionych w art. 26a ust. 1.

IV.4.2.3. REZERWAT PRZYRODY „WRONI DÓŁ”

Na terenie rezerwatu zabrania się:

- pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzenia drzew i roślin z wyjątkiem przypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego ujętych w planie ochrony,
- zbioru wszystkich dziko rosnących roślin z wyjątkiem zbioru nasion na potrzeby hodowli lasu,
- pozyskiwania ściółki leśnej,;
- polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów i innych nieczystości, innego zanieczyszczenia wód i gleby oraz powietrza,
- zakłócania ciszy,
- palenia ognisk,
- niszczenia gleby i zmiany sposobu jej użytkowania,
- stosowania środków chemicznych,
- zmiany stosunków wodnych,
- umieszczania tablic, napisów i ogłoszeń reklamowych oraz innych znaków nie związanych z ochroną rezerwatu,
- wstępu na teren rezerwatu poza miejscami wyznaczonymi przez Wojewodę,
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi.

Teren rezerwatu przyrody wyłącza się ze wszelkiej działalności gospodarczej. Wszystkie działania na jego terenie muszą być podporządkowane ochronie przyrody oraz uzgodnione z Wojewódzki Konserwatorem Przyrody.

IV.4.2.4. POMNIKI PRZYRODY

W celu ochrony pomników przyrody nr 32 - dąb szypułkowy (2 szt.) w Węchadłowie, 52 - lipa drobnolistna w Węchadłowie, 56 - lipa drobnolistna (3 szt.) w Górach zabronione jest:

- wycinanie, niszczenie i uszkodzenie drzewa,
- zrywanie pączków, owoców i liści,
- zanieczyszczanie terenu w pobliżu drzewa,
- nacinanie drzewa, rycie napisów i znaków,
- wchodzenie na drzewo.

Dla pomnika przyrody nr 351 - buk zwyczajny (2 szt.) w Górach nie określono sposobu ochrony obiektu i użytkowania terenu w bezpośrednim jego sąsiedztwie.

W niniejszym Studium postuluje się uzupełnienie w tym zakresie w/w Uchwały Rady Gminy Michałów zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody

(Dz. U. Nr 3 z 2001, poz. 21). Proponuje się wprowadzenie następujących zapisów zgodnie z art. 31a w/w ustawy⁵:

W stosunku do pomnika przyrody zabrania się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

W Studium postuluje się wyznaczenie wokół pomników przyrody strefy ekspozycji widokowej (obszar bezinwestycyjny). Ponadto, drzewa te powinny być prawidłowo oznakowane.

Wszelkie działania prowadzone w obrębie pomników przyrody nr ewid. 32, 52 i 56 muszą być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w Kielcach, natomiast w przypadku pomnika przyrody nr 351 – z Zarządem Gminy, jako organem wykonującym stosowną uchwałę Rady Gminy Michałów.

IV.4.3. OBSZARY PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

W stosunku do dwóch obiektów na terenie gminy Michałów Studium proponuje wprowadzenie ochrony w formie użytków ekologicznych. Uzasadnienie ich powołania zamieszczono w tabeli 1.

Tab. 1. Proponowane obiekty chronione na terenie gminy Michałów

Lokalizacja	Przedmiot ochrony	Cel ochrony	Proponowana kategoria ochronna
Góry	wąwóz lessowy	zachowanie siedliska kserotermicznego ze stanowiskiem wisienki stepowej oraz pierwiosnka lekarskiego, wilżyny ciernistej i kruszyny pospolitej	użytek ekologiczny
Góry	wąwóz lessowy	zachowanie siedliska kserotermicznego ze stanowiskiem wisienki stepowej oraz pierwiosnka lekarskiego, wilżyny ciernistej i kruszyny pospolitej	użytek ekologiczny

Lokalizację projektowanych użytków ekologicznych przedstawiono na rysunku Studium pt.: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”

Użytek ekologiczny może być utworzony rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego zgodnie z art. 32 w/w ustawy o ochronie przyrody lub na podstawie Uchwały Rady Gminy w Michałowie zgodnie z art. 34 ust. 1 powołanej wyżej ustawy.

⁵ Zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie przyrody w stosunku do pomnika przyrody określa się zakazy wybrane spośród wymienionych w art. 31a.

Proponuje się wprowadzenie następujących zapisów zgodnie z art. 31 a 1 w/w ustawy⁶ :

Na terenie użytku ekologicznego zabrania się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
 - uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
 - wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości.
 - zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
 - budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.
- Obiekty te traktowane są obecnie jako „dzikie” wysypiska śmieci, które niezwłocznie należy zlikwidować.

Ze względu na dobry stan zachowania drzewostanu na terenie założenia parkowego w Górach, w Studium postuluje się wykonanie szczegółowej inwentaryzacji dendrologicznej, która pozwoli na wytypowanie kolejnych drzew, w stosunku do których powinna być nałożona ochrona w formie pomników przyrody.

IV.4.4. OCHRONA I KORZYSTANIE Z SUROWCÓW MINERALNYCH

Na terenie gminy Michałów udokumentowanych jest 5 złóż surowców mineralnych (złóża piasku) oraz złóża torfu w dolinie Mierzawy. Obecnie w dwóch z nich prowadzona jest eksploatacja:

- Złóże piasku „Pawłowice II” położone w miejscowości Tur Dolny - eksploatacja prowadzona w oparciu o koncesję wydaną przez Wojewodę Świętokrzyskiego znak: OSR. V - 7512/15/99 z dnia 30 września 1999 r. Składa się ono z dwóch pól A i B, których łączne zasoby bilansowe wynoszą 819,9 tyś. Mg w kat C. Dla złóża utworzony został w powyższej koncesji obszar i teren górniczy. Złóże to posiada uproszczony projekt zagospodarowania złóża ważny na okres lipiec 2000 - czerwiec 2003.

- Złóże piasku „Pawłowice III” położone w miejscowości Tur Dolny - eksploatacja prowadzona w oparciu o koncesję wydaną przez Wojewodę Świętokrzyskiego znak: OSR. V - 7412/6/2000 z dnia 31 sierpnia 2000 r. Złóże to posiada zasoby bilansowe wynoszą 132708 Mg w kat C₁. Dla złóża utworzony został w powyższej koncesji obszar i teren górniczy.

Dla terenów górniczych istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jednakże dla kopalni pospolitych, jakimi są piaski, Rada Gminy odpowiednią uchwałą może odstąpić od jego sporządzenia.

Wszystkie złóża, za wyjątkiem złóż torfu w dolinie Mierzawy, położone są w otulinie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, czego konsekwencją według planu ochrony parku jest zakaz eksploatacji na skaię przemysłową. Pozostałe złóża torfu znajdują się w Miechowsko -

⁶ Zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie przyrody w stosunku do użytku ekologicznego określa się zakazy wybrane spośród wymienionych w art. 31a -

Działoszyckim Obszarze Chronionego Krajobrazu, co nie zakazuje ich eksploatacji, ale z powodu słabej jakości surowca eksploatacja ich jest nieekonomiczna.

Eksploatacja złóż kopalin powinna odbywać się w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zachowaniu środków ograniczających szkody w środowisku. W zakres tej zasady wchodzi również sukcesywne prowadzenie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów nie ogranicza dalszej eksploatacji złoża „Pawłowice II i III”. Wskazuje się również na możliwość eksploatacji złoża „Pawłowice”. Przy eksploatacji piasku należy jednak brać pod uwagę konieczność ochrony stanowisk archeologicznych na zasadach określonych w rozdziale IV.5.1.

Postuluje się systematyczną rekultywację terenów poeksploatacyjnych zgodną z planem zagospodarowania złoża- Ustala się również obowiązek rekultywacji „dziko” eksploatowanych wyrobisk poprzez ich zalesienie.

IV.4.5. OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Rozwój zainwestowania na terenie gminy Michałów nie może zagrażać czystości wód powierzchniowych i podziemnych. Warunki takie narzucają ustalenia planu ochrony parków krajobrazowych, ustanowienie na tym terenie Miechowsko - Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, wyznaczenie w obrębie gminy Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, lokalizacja strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych „Kopernia” oraz rezerwowego ujęcia wody dla Pińczowa.

W 2000 r. wszystkie ciekі przepływające przez analizowany obszar w klasyfikacji ogólnej stanu czystości prowadziły wody ponadnormatywnie zanieczyszczone⁷. Jest to bardzo niekorzystne zjawisko, zważając na fakt, że wody rzek, zwłaszcza Nidy, wykorzystywane są do celów gospodarczych: projektowane jest ujęcie wody w ramach programu „Nida 2000”, rzeka wykorzystywana jest rekreacyjnie jako szlak kajakowy, a także dla celów wędkarskich.

Głównym zagrożeniem dla czystości wód w gminie jest nieprawidłowo prowadzona gospodarka wodno - ściekowa, na co składa się odprowadzanie ścieków bez oczyszczenia do wód i gruntów, szczególnie w miejscach posiadających wodociągi, a także sptyw substancji biogenych z pól, jako konsekwencja stosowania środków ochrony roślin i nawożenia mineralnego.

Priorytetowym zadaniem w zakresie poprawy czystości wód rzek na terenie gminy Michałów jest uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę systemu kanalizacji sanitarnej. Utworzenie parków krajobrazowych i związane z tym pewne ograniczenia w użytkowaniu terenu, powinno zaowocować łatwiejszą dostępnością do środków finansowych na powyższe inwestycje (m.in. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej).

Czystość wód powierzchniowych i rozwiązana gospodarka wodno - ściekowa bezpośrednio wpływa na stan czystości wód podziemnych. W północno-wschodniej części gminy Michałów wyznaczono fragment strefy ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych „Kopernia” zaopatrującego w wodę wodociąg komunalny „Pińczów”. Obowiązują w niej następujące zakazy:

⁷ W 1999 r. stan wody rzeki Mierzawy w środkowym biegu na odcinku ok. 12 km odpowiadał II klasie czystości.

1. teren zewnętrzny ochrony pośredniej:

- lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych,
- przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych,
- lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt,
- lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych,
- wznoszenia urządzeń i wykonywania robót lub czynności, które mogą zmniejszyć przydatność wody lub wydajność ujęcia,

2. w wewnętrznej strefie ochrony pośredniej oprócz ograniczeń wymienionych powyżej, dodatkowo jest zabronione:

- wprowadzanie ścieków do ziemi i wód powierzchniowych,
- nawożenia gruntów nawozami sztucznymi i naturalnymi oraz używania środków ochrony roślin,
- urządzania przyrzem kiszonkowych, intensywnego chowu ryb i ich dokarmiania,
- pojenia i wypasania zwierząt,
- wydobywania żwiru, piasku i innych materiałów oraz wycinania roślin z wód powierzchniowych,
- urządzania obozowisk i uprawiania sportów wodnych,
- używania taboru pływającego o napędzie spalinowym,
- mycia pojazdów mechanicznych,
- lokalizowania cmentarzy i grzebania zwierząt,
- wykonywania robót melioracyjnych.

Studium ustala jako wiążące powyższe zapisy przy ewentualnym opracowaniu planów zagospodarowania przestrzennego dla sołectw <lub ich części>: Tur Górny, Tur Piaski, Tur Dolny, Pawłowice.

Cały obszar gminy Michałów położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 409 Niecka Miechowska SE. Brak izolacji stropowej oraz charakter szczelinowy utworów wodonośnych stwarza dobre warunki odnawialności zasobów wodnych przez infiltrację powierzchniową ale równocześnie stanowi duże zagrożenie zanieczyszczeniami dla czystości Jego wód. Jest to kolejny argument w kierunku kompleksowego skanalizowania gminy.

Dokumentacja hydrogeologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 409 Niecka Miechowska SE zatwierdzona została decyzją MOŚZNiL z dnia 14 lipca 1999 r. znak DG kdh/BJ/489-6227/99. Dokumentacja zawiera propozycje granic obszaru ochronnego wód podziemnych oraz Projekt Zarządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych GZWP 409 Niecka Miechowska (część SE).

W wyżej wymienionej dokumentacji wyróżniono:

- **Obszar ochronny „B”** - obejmujący tereny upraw polowych i zabudowy wiejskiej na terenie całej gminy, na których obowiązuje:
 - zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska (wykaz inwestycji wg § 1 i 2 rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 14 lipca 1998 r. Dz. U. Nr 93 póź. 589), a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk, przeprowadzanie rurociągów transponujących substancje niebezpieczne dla środowiska, przeładunku i dystrybucji substancji ropopochodnych,
 - kontrola w przypadku intensywnej produkcji roślinnej,
 - ograniczanie bezściółowej hodowli zwierząt,
 - likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci,
 - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
 - stosowanie środków ochrony roślin o okresie połowicznego rozpadu w glebie zdecydowanie krótszym niż 6 miesięcy,
 - likwidacja punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych.
- **Obszar „C”** - obejmujący tereny leśne na terenie całej gminy, w którym obowiązuje:
 - zachowanie dotychczasowego stanu zagospodarowania,
 - zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska (wykaz inwestycji wg § 1 i 2 rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 14 lipca 1998r. Dz. U. Nr 93 póź. 589),
 - konieczność oceny oddziaływania na wody podziemne środków stosowanych przy nawożeniu lasów,
 - konieczność kontroli działania środków ochrony roślin na wody podziemne, stosowanie środków, dla których okres połowicznego rozpadu jest krótszy niż 6 miesięcy.

W przypadku, zatwierdzenia w/w projektu, jego zapisy staną się wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru gminy Michałów. Obecnie mogą one służyć projektantom jako wytyczne przy wykonywaniu prac projektowych.

W dolinie rzeki Mierzawy odwiercono trzy studnie stanowiące rezerwowe ujęcie wody dla miasta Pińczów. **W związku z powyższym, postuluje się utrzymanie rezerwy terenu wokół tego ujęcia dla wyznaczenia stref ochrony sanitarnej przed skażeniem wody.**

IV.4.6. WODY POWODZIOWE

Według Rozporządzenia Nr 11/92 Wojewody Kieleckiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie nie obwałowanych obszarów zagrożonych niebezpieczeństwem powodzi, w „Operacie przeciwpowodziowym dla terenu województwa kieleckiego” wykonanym w 1989 r. wyznaczono tereny zagrożone powodzią.

Na terenach tych zabrania się:

- wznoszenia obiektów budowlanych,
- składowania materiałów,
- zmieniania ukształtowania powierzchni,
- sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania prac, które mogą utrudnić ochronę tych obszarów przed powodzią.

Na terenie gminy Michałów terenami zagrożonymi na zalanie wodami stuletnimi są obszary położone w północnej części gminy w dolinie rzeki Nidy i Mierzawy. W rejonie Pawłowic wybudowany jest wał przeciwpowodziowy chroniący miejscowość przed wodami cofkowymi Nidy. Ponadto, zagrożenie zalaniem w czasie roztopów i deszczy nawalnych istnieje również wzdłuż większych cieków i rzek.

Wymienione wyżej zapisy powinny być wiążące przy ewentualnym wykonywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla sołectw (lub ich części):

Sędowice, Wrocieryż, Jelcza Wielka, Jelcza Mała, Zagajów, Zagajówek, Michałów, Pawłowice.

IV.4.7. GOSPODARKA TERENAMI ZIELENI

W Studium zwraca się szczególną uwagę na zachowanie i pielęgnację terenów zieleni na obszarze gminy, głównie we wsiach o zwartej zabudowie, wzdłuż cieków wodnych oraz śródpolnych zadrzewień, zwłaszcza w bardzo ubogiej w nie północnej części gminy, ze względu na ich funkcje zdrowotne, wypoczynkowe i estetyczne. Gospodarka terenami zieleni powinna mieć na celu: zachowanie, rozbudowę i zagospodarowanie zespołów parkowych objętych ochroną konserwatorską skwerów i zieleńców oraz kształtowanie terenów zieleni komunikacyjnej, przy czym gatunkiem preferowanym powinna być lipa drobnolistna, jako gatunek o bardzo wysokim współczynniku pochłaniania hałasu.

Przy kształtowaniu obszarów zieleni należy kierować się zasadą wprowadzenia zieleni typowej dla danego regionu oraz zachowania otwarc widokowych i wewnątrz krajobrazowych-

IV.5. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Zasady ochrony środowiska kulturowego reguluje ustawa z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (tekst jednolity Dz. U. Nr 98 z 1999 r, póź. 1150) definiując pojęcie dóbr kultury, przedmiot, zakres i organy ochrony prawnej dóbr kultury, zasady użytkowania zabytków i przepisy karne związane z nieprzestrzeganiem wymagań ochrony.

Celem ochrony dóbr kultury jest ich zachowanie, należyte utrzymanie, wykorzystanie i udostępnianie dla celów naukowych, dydaktycznych i wychowawczych, tak aby służąc nauce oraz popularyzacji wiedzy i sztuki, stanowiły trwały element rozwoju kultury i były czynnym składnikiem życia współczesnego społeczeństwa,

IV.5.1. ARCHEOLOGIA

Ujawnione dotychczas ślady osadnictwa w postaci obiektów archeologicznych, osad i cmentarzysk pradziejowych (opisane szczegółowo w Części A Studium pt.: „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów”) udokumentowane w oparciu o badania Archeologicznego Zdjęcia Polski, znajdują się na arkuszach pokrywających północną część gminy na północ od doliny rzeki Mierzawy w rejonie Płaskowyżu Jędrzejowskiego.

Teren gminy Michałów jest częściowo rozpoznany przez weryfikacje powierzchniowe i badania wykopaliskowe. Dlatego **wnioskuje się o uwzględnienie stref ochronnych w rejonie Tura Dolnego, Tura Piaski i Pawłowic** celem kompleksowego opracowania warunków współpracy z inwestorami zajmującymi się eksploatacją piasku na tym obszarze. Dodatkowo, należy uwzględnić jako strefę ochrony archeologicznej teren północno-wschodniej części wsi Pawłowice, gdzie dokonano odkrycia ciepłopalnego grobu kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego- Teren wnioskowanej strefy obejmuje rejon lokalizacji potencjalnego cmentarzyska o wysokiej wartości poznawczej.

Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków w Kielcach, Wydział Archeologiczny określił „warunki wynikające z konieczności ochrony archeologicznych dóbr kultury na terenie gminy Michałów”, które cytowane poniżej uznaje się jako wiążące przy sporządzaniu opracowań planistycznych dla obszaru gminy.

Powodem wyznaczenia stref ochronnych, związanych z dotychczas udokumentowanymi stanowiskami na przedmiotowym obszarze jest konieczność dostosowania bieżących zadań inwestycyjnych do potrzeb wynikających ze znaczenia konkretnych obiektów i stanowisk archeologicznych. Dlatego wprowadzenie stref ochrony konserwatorskiej powinno służyć umiejętnemu kształtowaniu środowiska, godząc zamierzenia inwestycyjne z koniecznością zachowania i dokumentowania dziedzictwa przeszłości, podlegającego ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 roku (tekst jednolity Dz. U. Nr 98 z 1999 r, póź. 1150). **Wszystkie wyznaczone strefy wprowadzają obowiązek uzgadniania wszelkiej działalności inwestycyjnej, a zwłaszcza wybierania kruszywa budowlanego, z Wojewódzkim Oddziałem Służb Ochrony Zabytków w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 3.**

Ponieważ znaleziska archeologiczne, jako elementy wspólnego dziedzictwa kulturowego są „bogactwem narodowym i powinny być chronione przez wszystkich obywateli” (zgodnie żart. 1.1 cyt. wyżej ustawy) wnioskuje się o zwrócenie uwagi wykonawcom wszelkich prac ziemnych i budowlanych, iż art- 22-1. cyt. ustawy **nakłada na nich obowiązek powiadomienia lokalnych władz i właściwego konserwatora zabytków o znalezieniu przedmiotu, który posiada cechy zabytku** (w tym przypadku dotyczy to znalezisk archeologicznych), **jak również zabezpieczenia takiego znaleziska i natychmiastowego wstrzymania dalszych prac mogących je uszkodzić lub zniszczyć**. Zniszczenie lub usunięcie takiego przedmiotu z kontekstu, w którym został znaleziony Jest równoznaczne z utratą części bardzo istotnych informacji o odkryciu.

Wykorzystanie wiedzy o przeszłości archeologicznej obszarów wsi współczesnych w dolinie Mierzawy i Nidy winno znaleźć finał w zorganizowaniu ekspozycji stałej w Izbie Regionalnej gminy Michałów zlokalizowanej i prowadzonej w oparciu o wiodącą szkołę lub gimnazjum.

IV.5.2. ZABYTKI ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

W Studium wskazuje się na konieczność ochrony obiektów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach oraz wprowadzenia wokół wybranych obiektów stref ochrony konserwatorskiej. Strefy te powinny zostać uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Poniżej zamieszczono wykaz obiektów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z terenu gminy Michałów.

GÓRY

- Zespół kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP:
 - kościół, murowany, budowany lub przebudowany ze zboru kalwińskiego w 1764 r., w latach 1912-1913 rozbudowany ku wschodowi i gruntownie restaurowany (R. 649)
 - dzwonnica, drewniana z XIX w., częściowo zrujnowana
 - plebania, murowana, ok. 1910 r.
 - budynek gospodarczy, murowany, 1 ćw. XX w.
- Kaplica grobowa rodziny Dembińskich w stylu klasycystycznym na cmentarzu grzebalnym (poza wsią), murowana, 1839, remontowana ok. 1985 r. (R. 650)
- Zespół dworski, wł, UG
 - dwór, murowany, 4 ćw. XIX w. częściowo zrujnowany (R. 1055)
 - czworak I, murowano-drewniany, k. XIX w., częściowo zrujnowany (R. 1055)
 - czworak II, wł. J. Kasprzyk, murowany, k. XIX w. (R. 1055)
 - budynek mieszkalny, wł. W. Pawlik, mur.-szach., k. XIX w., częściowo zrujnowany (R. 1055)
 - park krajobrazowy, XIX w. cz. przekształcony, pocz. XX w. (R. 1055)
 - staw (R. 1055)
- Budynek studni kieratowej, wł. UG, drewniany, XIX w. (R. 789)
- Dom Nr 24, wł. W. Dębski, drewniany, ok. 1920 r.
- Dom Nr 32, wf. S. Golik, drewniany, ok. 1910 r.
- Dom Nr 80, wł. H. Pasternak, drewniany, XIX/XX w.
- Dom Nr 83, wł. H. Kwiecień, drewniany, XIX/XX w.

JELCZA WIELKA

- Dom Nr4, wł. Matjas, drewniano-murowany, 1920 r.
- Dom Nr 18, wt. Grzybczak, murowany, 1919 r.
- Dom Nr 26, wł. L. Majcher, drewniany, pocz. XX w.
- Dom Nr 28, wł. W. Majcher, drewniano-murowany, l. 30-te XX w.

KOŁKÓW

- Obudowa studni, wt. UG, drewniana, 1942 r.

MICHAŁÓW

- Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wawrzyńca:
 - kościół, murowany, 1852-1853, wg proj. bud. Felicjana Antoniego Frankowskiego (R. 369)
 - kostnica, murowana, k. XIX w.
 - ogrodzenie z bramą, murowane, k. XIX w.
 - plebania, murowana, pocz. XX w.
- Szkoła, obecnie przedszkole murowana 1903 r.
- Pozostałości parku dworskiego, uż. Państwowa Stadnina Koni, XIX w.
- Dom Nr 125, wł- S. Bębenek, murowany, lata 30-te XX w.
- Młyn, obecnie nie użytkowany, murowany, ok. 1930 r.

PAWŁOWICE

- Kaplica p.w. MB Częstochowskiej, murowana, 1919 r. (R. 1032)

POLICHNO

- Karczma, obecnie nie użytkowana, wł. UG, murowana, XIX w.
- Budynek studni kieratowej, wł. UG, drewniany, XIX w.
- Dom Nr 30, wł. W. Matuszczyk, drewniano-murowany, lata 20-te XX w.

PRZECLAWKA

- Obudowa studni, wł. UG, drewniana, XIX w. przebudowana w 1.50 XX w.
- Dom Nr 9, wł. Bałaga, murowany, t. 20-te XX w- (ruina)
- Dom Nr 33, wł. B. Zawara, drewniany, ok- 1920 r.
- Dom Nr 34 wł. Szymański, murowany, l. 20-te XX w.
- Dom Nr 37, wł. P. Sianek, drewniany, l. 20-te XX w.
- Dom Nr 42, wł. Z. Schab, drewniany, ok. 1910 r.
- Dom Nr 44, wł. H. Głębski, murowany, l. 20-te XX w.
- Dom Nr 50, wł. M. Zachariasz, murowano-drewniany, l. 20-te XX w.

SADKÓWKA

- Dom z częścią gospodarczą Nr7, wł. S. Kubik, drewniany, 1914 r.

SĘDOWICE

- Zagroda młynarska Nr 95:
 - młyn wodny, wł. GS, drewniany, l. 20-te XX w.
 - dom, wł. A. Osiecki, drewniano-murowany, 1 ćw. XX w.
- Dom Nr 2, wł. L. Mitręga, murowany, l. 20-te XX w.
- Dom Nr 32, wł. R. Staszewska, murowany, pocz. XX w.
- Dom Nr 83, wł. Z. Kociołek, murowany, ok. 1920 r.

- Dom Nr 84, wł. L. Korczak, murowany, ok. 1910 r.
- Dom Nr 92, wł. Cz. Dominik, murowany, ok. 1920 r.
- Dom Nr 102, wł. P. Szczerba, murowany, 1 ćw. XX w.
- Dom Nr 122a, wł. Z. Woźniak, murowany, ok. 1920 r.
- Dom Nr 131, wł. J- Mazur, murowany, ok. 1920 r.
- Dom Nr 138, wł. J. Schab, murowany, ok. 1920 r.

TUR DOLNY

- Dom Nr 5, wł. Kozub, drewniany, ok. 1920 r.
- Dom Nr 9, wł. Lasek, drewniano-murowany, l. 20-te XX w.
- Dom Nr 25, wł. E. Biały, murowany, l. 30-te XX w.
- Dom Nr 40, wł. Wleciał, murowany, l. 30-te XX w.
- Dom Nr 41, wł. Laskowski, murowany, 1907 r.
- Dom Nr 53, murowany, ok. 1910 r.
- Dom Nr 57, drewniano-murowany, pocz. XX w.
- Dom z częścią gospodarczą Nr 66, wł. Rogoża, drewniano-murowany, pocz- XX w.

TUR GÓRNY

- Dom Nr 20, wł. Pałmierski, murowany, l. 20-te XX w.
- Dom Nr 29, wł. A. Grynda, murowany, ok. 1920 r.
- Dom Nr 55, wł. Kościński, murowany, pocz. XX w.

WĘCHADŁÓW

- Zbór ariański, obecnie nie użytkowany; własność Urzędu Gminy. Obiekt murowano-drewniany z 1559 r., od XIX w. lamus dworski, przebudowany w 1860 r., restaurowany i pokryty nowym dachem w 1922 r.
- Zespół dworski w Węchadłowie:
 - dwór, murowany, koniec XIX w. - stan techniczny - dobry; wcześniej dwór służył za siedzibę szkoły podstawowej, obecnie jest opuszczony,
 - kaplica p.w. Serca Jezusowego, murowana, ok. 1930, z inskrypcją na ścianie południowej:
„Kaplica p.w. Serca Jezusowego budowana przez Sejmik Pińczowski dla Węchadłowa w 1927 r.”
 - budynki gospodarcze, murowane, koniec XIX w.
 - park geometryczny, XVI w. częściowo przekomponowany na krajobrazowy XIX w.

WROCIERYŻ

- Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Marcina (R. 371)
 - kościół, murowany, 1801, aren. Jan Franciszek Żabiszewski, fasada 1802 r., kamieniarz Adam Rojewski
 - dzwonnica, murowana, 1932 r.
 - kaplica grobowa, murowana, pocz. XIX w.

- ogrodzenie z bramą, murowane, XIX w., remontowane
- plebania, drewniana, ok. 1930 r.
- Zagroda Nr 73, wt. L. Pasek:
 - dom, drewniany, l. 30-te XX w.
 - stodoła murowano-drewniana, l. 30-te XX w.
- Dom Nr 9, wt. Kozdrój, murowany, l. 20-te XX w.
- Dom Nr 17, wt. Grzybowska, drewniano-murowany, pocz. XX w.
- Dom Nr 21, wt. Kosek, drewniany, pocz. XX w.
- Dom Nr 49, wt. R. Schabowa, drewniany, pocz. XX w.
- Dom Nr 84, wt. W. Mitręga, murowany, 1922 r.
- Dom z częścią gospodarczą Nr 87. wt. Z. Kalecińska, drewniany, 1880 r.

ZAGAJÓW

- Dom Nr 2, wt. S. Pawlik, murowany, 1 ćw- XX w.
- Dom Nr 8, wt. R. Szymański, murowany, 1 ćw. XX w.
- Dom Nr 9, wt. J. Ziółkowski, murowany, 1919 r.
- Dom Nr 39, wt. S. Kulczycki, murowany, 1921 r.
- Dom Nr 40, wt. T. Jędrzeczyk, murowano-drewniany, l. 30-te XX w.
- Dom Nr 68, wt. Mrzygłód, murowano-drewniany, ok. 1920 r.
- Dom Nr 70, wt. Król, murowany, 1909 r.

ZAGAJÓWEK

- Dom Nr 6, wt. H. Gręda, murowany, l. 20-te XX w.

Oznaczenia np. R. 649 dotyczą obiektów objętych Ścisłą Ochroną Konserwatorską. Odnośnie pozostałych obiektów, ich tzw. „adresówka” jest załącznikiem do planu zagospodarowania przestrzennego - są one chronione na podstawie zapisu w planie zagospodarowania, co oznacza, że w **stosunku do tych obiektów każda działalność musi być prowadzona za pisemną zgodą Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków**, a także, w przypadku złego stanu technicznego obiektu, Konserwator może się zgodzić na jego rozebranie. **Postuluje się opracowanie kart ewidencyjnych dla wszystkich obiektów ujętych w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach oraz wykonanie inwentaryzacji pomiarowej dla obiektów najcenniejszych wraz z dokumentacją fotograficzną.**

Należy rozważyć możliwość zorganizowania czasowej wystawy fotograficznej zabytków kultury w Izbie Regionalnej gminy Michałów- Postuluje się również wsparcie organizacyjne i finansowe działań lokalnych społeczników na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego gminy, stymulując tym samym zainteresowanie przeszłością gminy, np. przez przeprowadzenie wykładów o przeszłości gminy w szkołach leżących na jej terenie.

IV.5.3. ZABYTKI RUCHOME

W Studium postuluje się:

- zachowanie in situ wyposażenia kościołów,
- zachowanie in situ przydrożnych kapliczek i krzyży,
- opracowanie katalogu wyposażenia kościołów oraz kapliczek i krzyży przydrożnych, zarówno zabytkowych, jak i współczesnych -

IV.5.4. RURALISTYKA ETNOGRAFIA

W Studium postuluje się:

- zachowanie czytelnego i jednorodnego układu zabudowy w miejscowościach: Góry, Tur Dolny, Tur Górny, Pawłowice, Kołków - uznanie za historyczne układy zabudowy tych miejscowości z uwagi na nasycenie tradycyjną substancją budowlaną i zachowany ogólny harmonijny charakter krajobrazowy typowej wsi w omawianym subregionie kulturowym,
- zachowanie historycznych układów dróg lokalnych i nie wprowadzanie nowych, które mogłyby zakłócić ich bieg,
- w układach zabudowy działek zagrodowych nawiązanie do najczęściej stosowanych w miejscowości sposobów sytuowania budynków mieszkalnych i gospodarczych (kalenicowe do drogi z frontem na południe w przypadku wsi rzędowej Tur Dolny, Tur Górny),
- wykonanie inwentaryzacji architektonicznej budynków ludowej architektury drewnianej (zwłaszcza ze wsi Sadkówka i Kołków), której wykonanie można powierzyć studentom Wydziału Architektury,
- objęcie ochroną, z pozostawieniem in situ najbardziej reprezentacyjnych i najlepiej zachowanych obiektów budownictwa drewnianego ludowego we wsi Sadkówka,
- nawiązanie w nowym budownictwie do typowych cech budownictwa tradycyjnego (ganki, typy szczytów itp.) zgodnie ze standardami architektonicznymi określonymi w rozdz. IY.3.2.

IV.5.5. KRAJOBRAZ

A. W zakresie ochrony

Nowoczesne pojęcie środowiska stawia na pierwszym miejscu zrozumienie współzależności występujących w przyrodzie i między przyrodą, a działalnością człowieka. W krajobrazie, w oglądzie przestrzeni gminy Michałów widoczna jest zależność środowiska kulturowego tworzonego przez człowieka i środowiska przyrodniczego. Jednocześnie, środowisko kulturowe (wytworzone) nie zdominowało, co bywa wynikiem agresji cywilizacyjnej, środowiska naturalnego. Widoczna jest raczej dominacja walorów przestrzennych zachowanych postaci krajobrazu, takich jak:

- łąki i torfowiska podmokłej doliny Mierzawy z rosnącymi na obrzeżach drzewami,
- jednorodna, jako przestrzeń upraw rolnych, szeroka wysoczyzna Płaskowyzu Jędrzejowskiego,
- otwarte przestrzenie łąk, na północy gminy, zamknięte linią Krzywego Lasu wzdłuż rzeki Nidy,
- zróżnicowany przyrodniczo i przestrzennie rozrzeźbiony Garb Wodzisławski - obszar lasów z polanami skupiającymi wsie i uprawy rolne na urodzajnych glebach.

Walory tych zachowanych typów krajobrazów dostrzeżono tworząc parki krajobrazowe i ustalając dla ich i dla ich otuliny przepisy wzmożonej ochrony zasobów i cech środowiska (*vide*. "Charakterystyka środowiska przyrodniczego" oraz „Ustalenia planu ochrony dla Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia" w Części A Studium pt.: „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów"). Rozłożone w tym krajobrazie wsie zachowują zróżnicowany (wynikający z funkcji i charakteru krajobrazu) charakter zabudowy - na północy liniowy, aczkolwiek zwarty, na południu – rozczłonkowany.

Studium ustala, iż ochrona i harmonijne kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy wymaga zachowania:

- krajobrazu kulturowo - historycznego, w szczególności:
 - obiektów architektonicznych i archeologicznych objętych rejestrem i ewidencją Państwowej Służby Ochrony Zabytków oraz obiektów, układów i zespołów proponowanych do objęcia ochroną w niniejszym Studium,
 - skali i struktur jednostek osadniczych (Tur Górny, Tur Dolny, Pawłowice, Sędowice, Kołków, Karolów, Tomaszów),
 - walorów licznych punktów i ciągów widokowych (nie dopuszczenie wprowadzenia zabudowy, uporządkowanie zagospodarowania punktów, nie wprowadzenie elementów dysharmonijnych),
- krajobrazu współczesnego, przez harmonijne jego kształtowanie dotyczące:
 - ograniczenia rozpraszania zabudowy,
 - nie wprowadzanie obiektów agresywnych (kubatury, kominy),
 - preferowanie zabudowy nawiązującej do stylu regionalnego zgodnie ze standardami architektonicznymi zawartymi w rozdz. IV.3.2,
 - wprowadzenie szczegółowych wytycznych architektonicznych w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla nowopowstającego budownictwa zagrodowego, mieszkaniowego i usługowego (przede wszystkim dla miejscowości: Michałów, Góry, Węchadłów, Sędowice, Wrocieryż) oraz lotniskowego (Kołków, Karolów, Polichno, Michałów-Polichno) zgodnie z zapisami w rozdz. IV.3.2,
 - ograniczenia sieci napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych,
 - izolowanie wysoką zielenią obiektów dysharmonijnych. Ponadto, obowiązują zalecenia zawarte w rozdz. IV.2.5.

B. W zakresie konserwacji

Wprowadzić strefy ochrony konserwatorskiej we wszystkich miejscowościach posiadających obiekty objęte Ścisłą Ochroną Konserwatorską. Zakres, podmiotowość i przedmiotowość oraz procedury postępowania konserwatorskiego w tych strefach powinny zostać zawarte w indywidualnych opracowaniach i ujęte w elaboracie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zasady generalne obejmują:

- bezwzględne każdorazowe uzyskanie opinii konserwatorskiej odnośnie jakichkolwiek zmian dotyczących obiektów i stref ochrony konserwatorskiej,
- zalecenie wprowadzenia architektury kontynuującej lokalne tradycje zgodnie z wytycznymi wskazanymi w rozdz. V.3.2.

IV.6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

IV.6.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

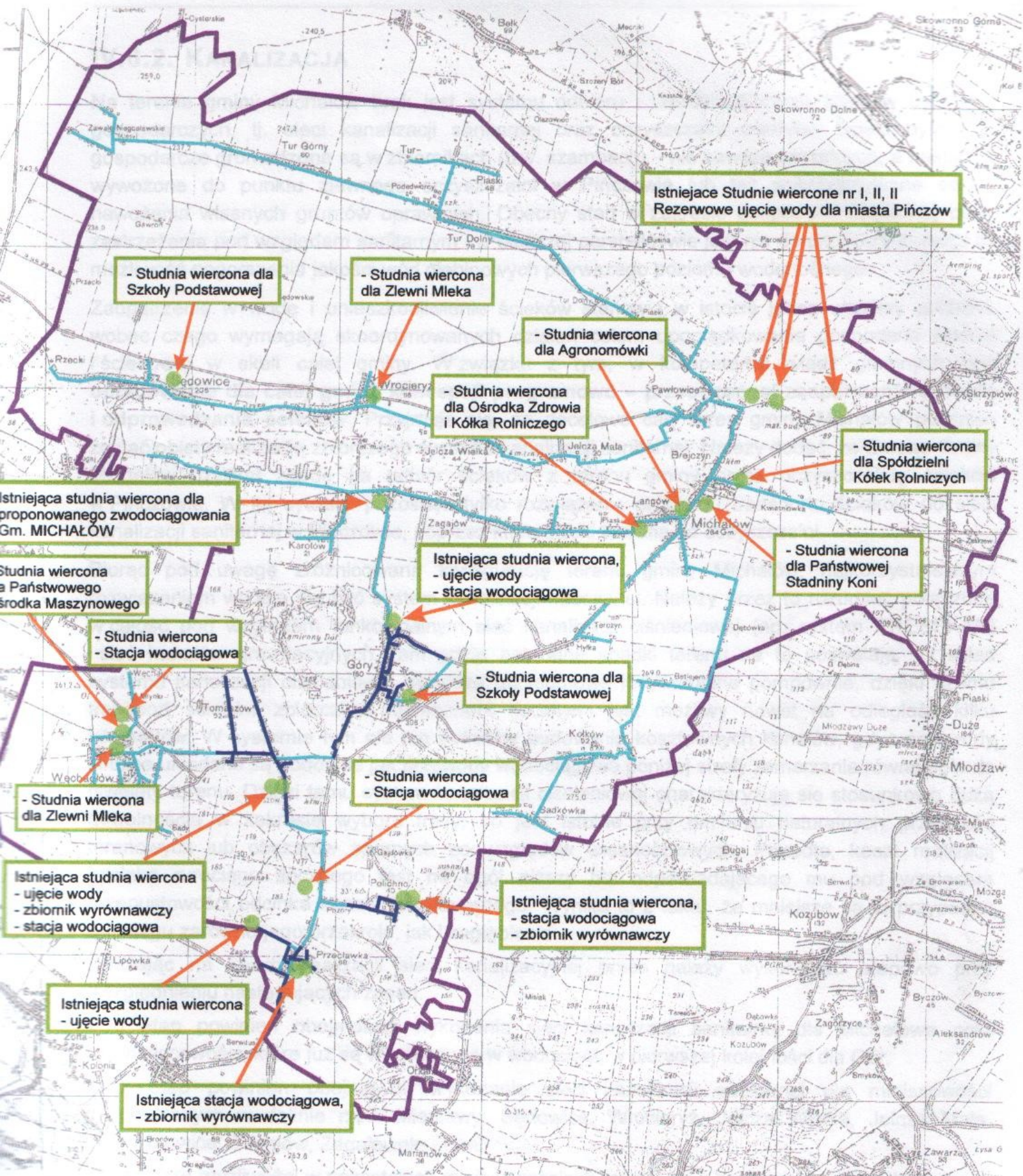
Na terenie gminy Michałów brak jest zintegrowanego systemu zaopatrzenia w wodę. Obecnie potrzeby w tym zakresie pokrywane są z wodociągów wiejskich opartych na lokalnych ujęciach wody, z których korzysta $\frac{1}{4}$ liczby mieszkańców. Parametry techniczne tych wodociągów oraz wydajność lokalnych studzien pozwala na ograniczoną rozbudowę istniejących systemów.

Około $\frac{3}{4}$ mieszkańców gminy zaopatruje się w wodę indywidualnie z własnych studni kopanych poprzez urządzenia hydroforowe. Należy przypuszczać, że studnie te nie spełniają warunków sanitarnych ze względu na możliwość bakteriologicznego zanieczyszczenia wody.

We wsi Zagajów została odwiercona studnia głębinowa o zatwierdzonej wydajności eksploatacyjnej $Q = 161 \text{ m}^3 \text{ h}$, która mogłaby zapewnić wodę o odpowiedniej jakości dla wszystkich sołectw gminy Michałów. W związku z powyższym, w niniejszym Studium **postuluje się budowę wodociągu gminnego na bazie studni głębinowej w Zagajowie**. Proponuje się, aby Zarząd Gminy niezwłocznie zlecił opracowanie koncepcji programowo - przestrzennej zaopatrzenia w wodę całego terenu gminy Michałów.

Propozycję w tym zakresie przedstawiono na ryc. 2 oraz na mapie w skali 1:25 000 stanowiącej załącznik do niniejszego Studium.

Ryc. 2. Propozycja zwodociągowania terenu gminy Michałów

IV.6.2. KANALIZACJA

Na terenie gminy Michałów brak jest systemu odbioru i unieszkodliwiania ścieków bytowo-gospodarczych, tj. sieci kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków. Ścieki bytowo-gospodarcze gromadzone są w zbiornikach (tzw. szambach) - nie zawsze szczelnych, a następnie wywożone do punktu zlewnego oczyszczalni w Pińczowie lub też wykorzystywane są do nawożenia własnych gruntów uprawnych. Obecny stan w zakresie gospodarki ściekowej budzi zastrzeżenia pod względem sanitarnym i w dłuższej perspektywie jest nie do przyjęcia z uwagi na możliwość pogorszenia jakości wód głębinowych pierwszego poziomu wodonośnego.

Zaopatrzenie w wodę i unieszkodliwienie ścieków stanowią w istocie jeden wspólny problem, wobec czego wymagają skoordynowanych działań celem uporządkowania gospodarki wodnej i ściekowej w skali całej gminy. W związku z tym, w kompetencji władz gminnych leży **opracowanie dla całej gminy koncepcji programowo - przestrzennej zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków**. Przyjmuje się, że docelowo cały teren gminy Michałów powinien zostać objęty realizacją zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej. Należy dodać, że Zarząd Gminy Michałów uzyskał zgodę na odbiór ścieków z terenu gminy przez oczyszczalnię ścieków w Pińczowie. W tej sytuacji pozostaje tylko rozwiązanie problemu transportu ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej w Pińczowie, poprzez którą ścieki te trafiają do oczyszczalni.

Biorąc pod uwagę zróżnicowaną konfigurację terenu gminy Michałów, najkorzystniejszym rozwiązaniem wydaje się być system kanalizacji mieszanej. Należy przez to rozumieć połączone w całość pod względem funkcjonalnym sieć kanalizacji ciśnieniowej (np. system PRESSKAN) i sieć kanałów grawitacyjnych, tam gdzie naturalne spadki terenu na to pozwalają. W skład systemu kanalizacji ciśnieniowej wchodzi przydomowe indywidualne pompownie, dzięki czemu transport ścieków zbiorczymi kolektorami tłocznymi jest możliwy nawet na odległość kilku kilometrów. W systemie tym nie ma potrzeby budowania kosztownych kanałów, gdyż przewody tłoczne układane są podobnie jak przewody wodociągowe poniżej strefy zamarzania równoległe do niwelety terenu. Dzięki temu system kanalizacji ciśnieniowej charakteryzuje się stosunkowo dużą dowolnością w zakresie wyboru trasy, co jest istotne przy omijaniu naturalnych przeszkód terenowych lub obszarów spornych ze względów własnościowych. Ponadto, koszt realizacji odcinka rurociągu tłocznego jest na ogół niższy niż odpowiadającego mu pod względem przepustowości odcinka kanału grawitacyjnego. Wynika to z faktu, że mniejsze są w przypadku rurociągu zarówno jego przekroje, jak i zagłębienie.

Zważając na koszty realizacji sieci kanalizacyjnej prace należy wykonywać etapowo przy uwzględnieniu następujących zasad:

1. I etap powinien obejmować wykonania sieci kanalizacji sanitarnej dla Michałowa oraz miejscowości, które już są wyposażone w wodociągi, w pierwszej kolejności dla Gór,
2. II etap powinien obejmować wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości położonych w dolinie rzeki Mierzawy: Sędowice, Wrocieryż, Jelcza Wielka, Jelcza Mała, Pawłowice, Zagajów, Zagajówek,
3. w miarę możliwości w pozostałych miejscowościach rozwój sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powinien następować równoległe.

Propozycję w zakresie rozwoju kanalizacji sanitarnej przedstawiono na ryc. 3 oraz na mapie w skali 1:25 000 stanowiącej załącznik do niniejszego Studium.

W niniejszym Studium nie wskazano terenów, na których mogą być stosowane indywidualne systemy oczyszczania ścieków zważając na poniższe:

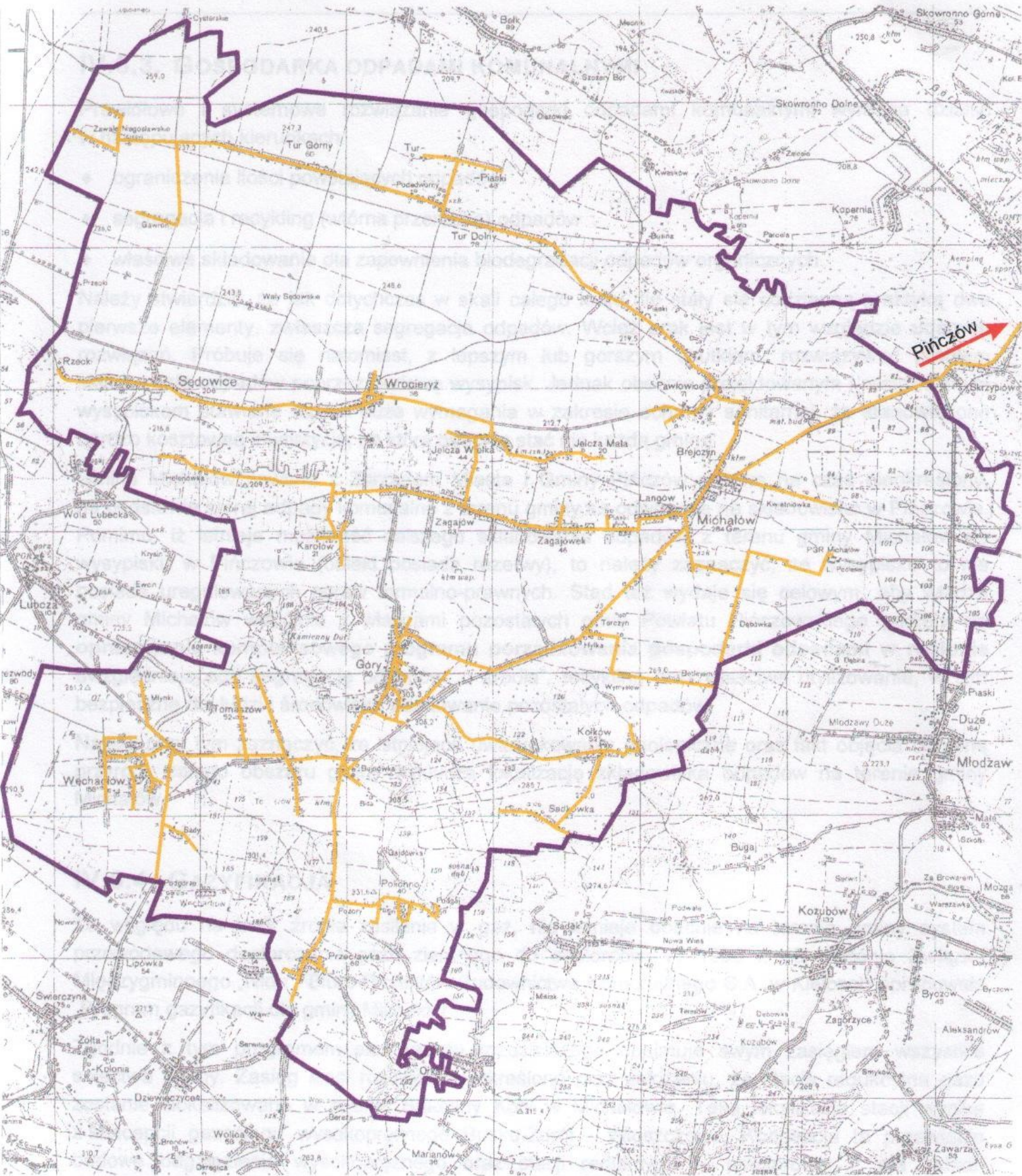
- Wszystkie sołectwa na terenie gminy Michałów położone są na naturalnych spadkach terenu w kierunku rzeki Mierzawy, która przepływa w północnej części gminy. Taka sytuacja powoduje, że wszelkie zanieczyszczenia powierzchniowe odprowadzane są do rzeki.
- Teren gminy Michałów położony jest na rumoszu margla oraz na marglach spękanych bez ciągłej warstwy izolacyjnej - nieprzepuszczalnej. Sytuacja taka sprawia, że zanieczyszczenia z powierzchni terenu mogą łatwo przemieszczać się do głębiej położonych warstw wód podziemnych ujmowanych przez studnie kopane oraz warstw wodonośnych dla odwierconych wzdłuż rzeki studni-
- Wzdłuż Mierzawy udokumentowane są zasoby wód głębinowych kategorii B stanowiące rezerwę dla wodociągu miasta Pińczów. Ponadto, w miejscowości Zagajów położonej nad Mierzawą odwiercona została studnia głębinowa o wydajności eksploatacyjnej $Q_e = 161,0 \text{ m}^3/\text{h}$, która zgodnie z zapisami niniejszego Studium stanowić powinna ujęcie wody dla projektowanego wodociągu grupowego gminy Michałów. Dodatkowo, rzeka Mierzawą stanowi dopływ rzeki Nidy, z której w mieście Korczyn projektowana jest rozbudowa ujęcia wody dla kilku gmin, w których występuje deficyt wody pitnej i gospodarczej.

Ze względu na powyższe, na terenie gminy nie mogą być stosowane indywidualne systemy oczyszczania ścieków z odprowadzaniem oczyszczonych wód do cieków, gdyż brak tutaj w pełni bezpiecznych dla środowiska odbiorników (wszystkie cieką wody do Mierzawy, a następnie Nidy). Nie jest również możliwe zastosowanie drenażowego odprowadzania oczyszczony ścieków do gruntu, ze względu na brak ochrony warstw wód podziemnych, a tym samym zagrożenie jakości wód dla ujęcia w Zagajowie dla gminy Michałów oraz ujęcia w Michałowie dla miasta Pińczów.

Przy obecnym stanie zainwestowania terenu gminy Michałów nie wydaje się celowym rozbudowa systemu oczyszczania wód deszczowych, za wyjątkiem utrzymania w należytym stanie rowów odprowadzających wody opadowe z powierzchni dróg utwardzonych. W przypadku jednak wzrostu stopnia zainwestowania wybranych obszarów gminy, rozważenia wymagać będzie budowa kanalizacji deszczowej- Przy projektowaniu kanalizacji deszczowej należy brać pod uwagę następujące zasady:

- realizacja kanalizacji deszczowej jedynie w miejscach o znacznym udziale powierzchni utwardzonej, gdzie spływy wód deszczowych z placów, ulic, dachów stwarzają zagrożenie podtapiania tych terenów,
- realizacja rozdzielczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- preferowanie kanałów otwartych; jedynie w miejscach, gdzie nie będzie to możliwe ze względów technicznych lub estetycznych budowanie kanałów zamkniętych (maksymalne ograniczenie odpływu wód),
- zabezpieczenie kanałów odwadniających przed spływami powierzchniowymi substancji biogenych z pól,
- wyposażenie kanałów zbierających wody opadowe zawierające zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi w urządzenia podczyszczające-

Ryc. 3. Koncepcja rozwoju kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Michałów

Legenda:

- granica gminy
- proponowana sieć kanalizacyjna

IV.6.3. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Prawidłowe i systemowe rozwiązanie gospodarki odpadami komunalnymi wymaga działań w następujących kierunkach:

- ograniczenie ilości powstających odpadów
- segregacja i recykling (wtórna przeróbka) odpadów
- właściwe składowanie dla zapewnienia biodegradacji odpadów organicznych.

Należy stwierdzić, że jak dotychczas w skali całego kraju nie stały się codzienną praktyką dwa pierwsze elementy, zwłaszcza segregacja odpadów. Wciąż brak jest w tym względzie udanych rozwiązań. Próbuje się natomiast, z lepszym lub gorszym skutkiem, rozwiązywać problem składowania odpadów poprzez budowę wysypisk. Jednak obecnie projektowanym i realizowanym wysypiskom stawiane są tak duże wymagania w zakresie ochrony sanitarnej, że stanowią one bardzo kosztowną inwestycję, na którą obecnie stać nie każdą gminę-

Gmina Michałów zawarła z Zarządem Miasta i Gminy Pińczów umowę na czas nieokreślony, na podstawie której odpady komunalne z terenu gminy są odwożone na składowisko w Pińczowie. Pomimo, iż istnieje możliwość dalszego składowania odpadów z terenu gminy Michałów na wysypisku w Pińczowie (obiekt posiada rezerwy), to należy zaznaczyć, że wysypisko to nie posiada uregulowanych spraw formalno-prawnych. Stąd też wydaje się celowym, aby władze gminy Michałów wspólnie z władzami pozostałych gmin Powiatu Pińczowskiego podjęty się **opracowania kompleksowego programu porządkowania gospodarki odpadami w regionie** uwzględniającego segregację odpadów „u źródła”, recykling oraz właściwe utylizowanie, w tym bezpieczne dla ludzi i środowiska składowanie pozostałych odpadów.

Należy przy tym zaznaczyć, że istniejące uwarunkowania geologiczne oraz fakt objęcia ochroną przyrody całego obszaru gminy wyklucza lokalizację składowiska odpadów na terenie gminy Michałów-

IV.6.4. GAZYFIKACJA

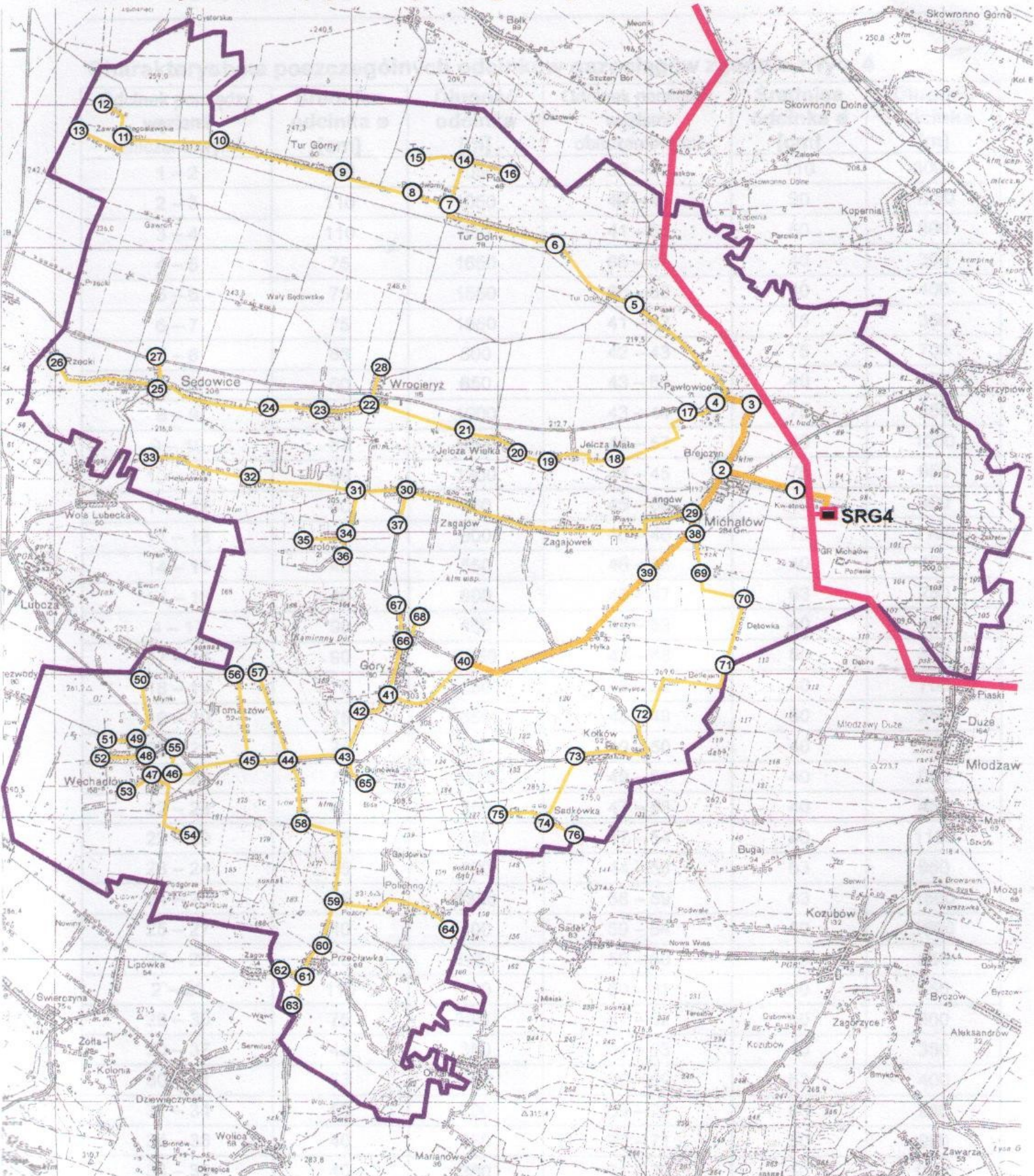
Ze względu na brak źródła zasilania w gaz, nie istnieje obecnie na terenie gminy system przewodowego dostarczania gazu ziemnego do odbiorców. W 1996 r. na zlecenie Związku Międzygminnego „Nida”, Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego S-A. w Kielcach opracowało „Program gazyfikacji dla gminy Michałów”.

Zgodnie z tym programem sieć układu rozdzielczego obejmuje swym zasięgiem wszystkie sołectwa gminy. Zasięg sieci rozdzielczej określono przy założeniu, że stacja redukcyjna gazu zostanie zlokalizowana w rejonie Stadniny Koni w Michałowie. Taka lokalizacja stacji wynika z koncepcji gazociągu wysokoprężnego Busko-Zdrój - Włoszczowa. Koncepcja ta przewiduje budowę odgałęzienia wysokoprężnego oraz stacji redukcyjno - pomiarowej I° dla układu rozdzielczego gazu gminy Michałów.

W niniejszym Studium przyjmuje się rozwiązania zaproponowane w „Programie gazyfikacji dla gminy Michałów”.

Propozycję w zakresie rozwoju sieci gazowej przedstawiono na ryc. 4 oraz na mapie w skali 1:25 000 stanowiącej załącznik do niniejszego Studium-

Ryc. 4. Koncepcja rozwoju sieci gazowej na terenie gminy Michałów

Legenda:

- granica gminy
- projektowany gazociąg wysokoprężny
- projektowane gazociągi średnioprężne $\phi > 100$
- projektowane gazociągi średnioprężne $\phi < 100$
- 59 numer wezła obliczeniowego

Charakterystyka poszczególnych odcinków gazociągów zgodnie z ryc. 4

Odcinek pomiędzy węzłami obliczeniowymi	Średnica odcinka \varnothing [cm]	Długość odcinka [m]	Odcinek pomiędzy węzłami obliczeniowymi	Średnica odcinka \varnothing [cm]	Długość odcinka [m]
1 – 2	140	1050	39 – 40	110	3000
2 – 3	110	1050	40 – 41	90	1250
3 – 4	110	550	41 – 66	50	800
4 – 5	75	1650	66 – 67	40	300
5 – 6	75	1550	66 – 68	40	400
6 – 7	75	1650	41 – 42	75	350
7 – 8	63	500	42 – 43	75	700
7 – 14	50	650	43 – 65	40	350
8 – 9	63	1000	43 – 44	75	850
9 – 10	63	1800	44 – 57	40	1000
10 – 11	50	1300	44 – 45	75	550
11 – 12	40	550	45 – 56	40	900
11 – 13	40	800	45 – 46	75	1100
14 – 15	40	550	46 – 55	40	400
14 – 16	40	600	46 – 47	63	250
4 – 17	90	400	47 – 53	40	450
17 – 18	90	1350	47 – 48	50	300
18 – 19	75	750	48 – 52	40	700
19 – 20	75	350	48 – 49	50	250
20 – 21	75	900	49 – 50	40	750
21 – 22	75	1250	49 – 51	40	600
22 – 28	40	550	47 – 53	40	450
22 – 23	75	950	47 – 54	40	1100
23 – 24	75	700	44 – 58	63	950
24 – 25	75	1350	58 – 59	63	1500
25 – 27	40	400	59 – 64	50	1600
25 – 26	50	1450	59 – 60	63	550
2 – 29	110	700	60 – 61	50	550
29 – 30	75	3950	61 – 62	40	300
30 – 37	40	350	61 – 63	40	350
30 – 31	63	550	38 – 69	63	400
31 – 34	50	700	69 – 70	63	950
34 – 35	40	650	70 – 71	50	950
34 – 36	40	350	71 – 72	50	1650
31 – 32	50	1650	72 – 73	50	1350
32 – 33	40	1250	73 – 74	50	1000
29 – 38	110	250	74 – 75	40	650
38 – 39	110	800	74 – 76	40	300

IV.6.5. CIEPŁOWNICTWO

Na terenie gminy nie ma systemu centralnego zaopatrzenia w czynnik grzewczy- Potrzeby w zakresie ogrzewania są zaspokajane poprzez kotłownie indywidualne opalane w większości paliwem stałym.

Zakłada się, że proces modernizacji kotłowni i ewentualne systemowe uporządkowanie gospodarki ciepłej dla jednostek osadniczych nastąpi po wybudowaniu na terenie gminy sieci gazowej, z tym zastrzeżeniem, że tempo procesu modernizacji uzależnione będzie od możliwości finansowych budżetu gminnego i przyszłych indywidualnych użytkowników.

IV.6.6. ELEKTROENERGETYKA

W ramach istniejącego systemu elektroenergetycznego na całym obszarze gminy istnieje możliwość podłączenia indywidualnych odbiorców.

Przewiduje się, że zapotrzebowanie na energię elektryczną na terenie gminy będzie rosło wraz z rozwojem przedsiębiorczości. Stąd też, po opracowaniu planu zaopatrzenia gminy w energię elektryczną, w planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić rezerwę terenu na poprowadzenie sieci kablowych oraz budowę nowych stacji transformatorowych.

Na terenach o podwyższonych walorach krajobrazowych powinny być stosowane podziemne kable energetyczne.

IV.7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

IV.7.1.ROZWÓJ UKŁADU DROGOWEGO

IV.7.1.1. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE GMINY

Przez teren gminy Michałów nie przebiegają istniejące lub projektowane drogi krajowe, które zapewniają najważniejsze połączenia krajowe oraz międzynarodowe. Najbliższe drogi krajowe (droga nr 7 Gdańsk - Warszawa - Kraków - Chyżne), droga nr 73 Kielce ~ Tarnów - Krosno), droga nr 78 Gliwice - Chmielnik) znajdują się w odległościach ok. 25 - 30 km od Michałowa. Dostępność do powyższych dróg krajowych zapewniają drogi wojewódzkie i powiatowe.

System dróg wojewódzkich i powiatowych umożliwi w szczególności połączenie z projektowaną drogą ekspresową S-7 (Gdańsk - Warszawa - Kraków - Chyżne), Kielcami i pozostałymi obszarami województwa świętokrzyskiego oraz województwami śląskim i małopolskim. Warunki powiązań z terenami położonymi po południowej stronie Wisły i projektowaną autostradą A-4 ulegną poprawie po realizacji mostów w Nowym Korczynie i Koszycach.

Dla poprawy powiązań z drogą nr 7, konieczne jest wyposażenie w nawierzchnię bitumiczną drogi powiatowej nr 15346 pomiędzy Zagajowem i Nawarzycami. Po uzupełnieniu układu o powyższy odcinek, dostępność gminy z układu o znaczeniu krajowym i regionalnym będzie można ocenić jako zadawalającą.

Istniejący system dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej zapewnia większość niezbędnych powiązań z terenami sąsiednich gmin. W zakresie tych połączeń;

- konieczna jest budowa nawierzchni bitumicznej drogi powiatowej nr 15321, prowadzącej do Imielna,
- w gminie Pińczów pożądana jest budowa jezdni drogi łączącej drogę powiatową nr 15331 w Betlejem z Młodzawami,
- w gminie Pińczów pożądana jest budowa jezdni drogi łączącej Polichno z Sadkiem.

IV.7.1.2. OBSŁUGA WEWNĘTRZNA GMINY

Istniejący układ drogowy w gminie jest wystarczający dla potrzeb obsługi zagospodarowania i nie wymaga wyznaczania nowych korytarzy drogowych, poza drogami dojazdowymi dla obsługi nowego zagospodarowania.

W obowiązującym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów przewidywana była budowa obwodnicy Michałowa o długości ok. 1,5 km po zachodniej stronie miejscowości w ciągu drogi nr 766. Projekt ten wymuszał dwukrotne przejście przez rzekę Mierzawę. Studium uznaje za niecelową realizację tej inwestycji w świetle braku uzasadnienia wielkością prognozowanego ruchu na terenie gminy i znacznych kosztów jej realizacji. Zapewnienie bezpieczeństwa ruchu w Michałowie możliwe jest przy pomocy metod inżynierii ruchu i modernizacji, w tym budowy chodników, ścieżek rowerowych i małych rond.

System drogowy gminy wymaga utwardzenia odcinków dróg, a także zaliczenia do gminnych tych dróg, które nie są obecnie drogami publicznymi, a obsługują niejednokrotnie kilkanaście gospodarstw oraz stanowić będą uzupełnienie sieci powiązań wewnętrznych w gminie.

Projektowany układ drogowy wykorzystując w większości istniejący układ dróg publicznych, nawiązuje jednocześnie do funkcji obecnie pełnionych przez te drogi.

W związku z faktem, iż zarządcy dróg dotychczas nie dokonali podziału istniejących dróg na klasy, dla potrzeb niniejszego Studium, które będzie pełnić funkcje koordynujące w stosunku do sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zaproponowano podział dróg na klasy. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, parametry techniczne i użytkowe drogi (szerokość jezdni i pasa drogowego, odległości pomiędzy skrzyżowaniami, zakres obsługi obszaru przyległego do drogi) wynikają z klasy drogi. Dlatego też, klasy dróg powinny być uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia planu. Szczegółowe zestawienie dróg w stanie istniejącym z podziałem na klasy zawarto w Części A Studium pt. „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów”.

W skład projektowanego układu drogowego gminy Michałów wchodzi:

- drogi główne (obydwie drogi wojewódzkie), zapewniające najważniejsze powiązania w skali regionu (województwa) oraz najważniejsze powiązania zewnętrzne gminy z układem dróg krajowych oraz z ośrodkami regionalnymi,
- drogi zbiorcze (większość dróg powiatowych i jedna droga gminna), służące pozostałym powiązaniom zewnętrznym, głównie z terenami sąsiednimi, ale także z siecią dróg

ponadlokalnych (krajowych i wojewódzkich), przebiegających poza gminą Michałów, drogi zbiorcze zapewnią również ważne połączenia wewnętrzne w gminie,

- ♦ **drogi lokalne** (pozostałe drogi powiatowe, większość dróg gminnych oraz drogi nie zaliczone obecnie do żadnej z kategorii dróg publicznych), drogi te oprócz obsługi zagospodarowania, uzupełniają będą sieć powiązań wewnętrznych i zewnętrznych,
- ♦ **drogi dojazdowe** (pozostałe drogi gminne oraz drogi nie zaliczone obecnie do żadnej z kategorii dróg publicznych), służące bezpośredniej obsłudze zagospodarowania.

Podział projektowanych dróg na poszczególne klasy i kategorie przedstawiono w tabeli 2. Z uwagi na skalę dokładności przyjmowaną przy opracowaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dane te nie uwzględniają wszystkich dróg dojazdowych koniecznych dla obsługi zagospodarowania w gminie. Szczegółowy przebieg dróg tej klasy powinien być przedmiotem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Tab. 2. Podział projektowanych dróg na klasy i kategorie.

Lp	Klasa dróg	Łączna długość	Drogi wojewódzkie	Drogi powiatowe	Drogi gminne	Drogi nie będące obecnie drogami publicznymi
1	2	3	4	5	6	7
1	Główne	15,7	15,7	-	-	-
2	Zbiorcze	37,8	-	36,4	1,4	-
3	Lokalne	51,1	-	16,8	18,6	15,7
4	Dojazdowe	27,9	-	-	9,2	18,7
5	Razem	132,5	15,7	53,2	29,2	34,4

W stosunku do obecnych 98,1 km dróg publicznych nastąpił przyrost o 34,4 km (tj. o 35 %). Z uwagi na lokalny charakter tych dróg powinny one zostać zaliczone do dróg gminnych.

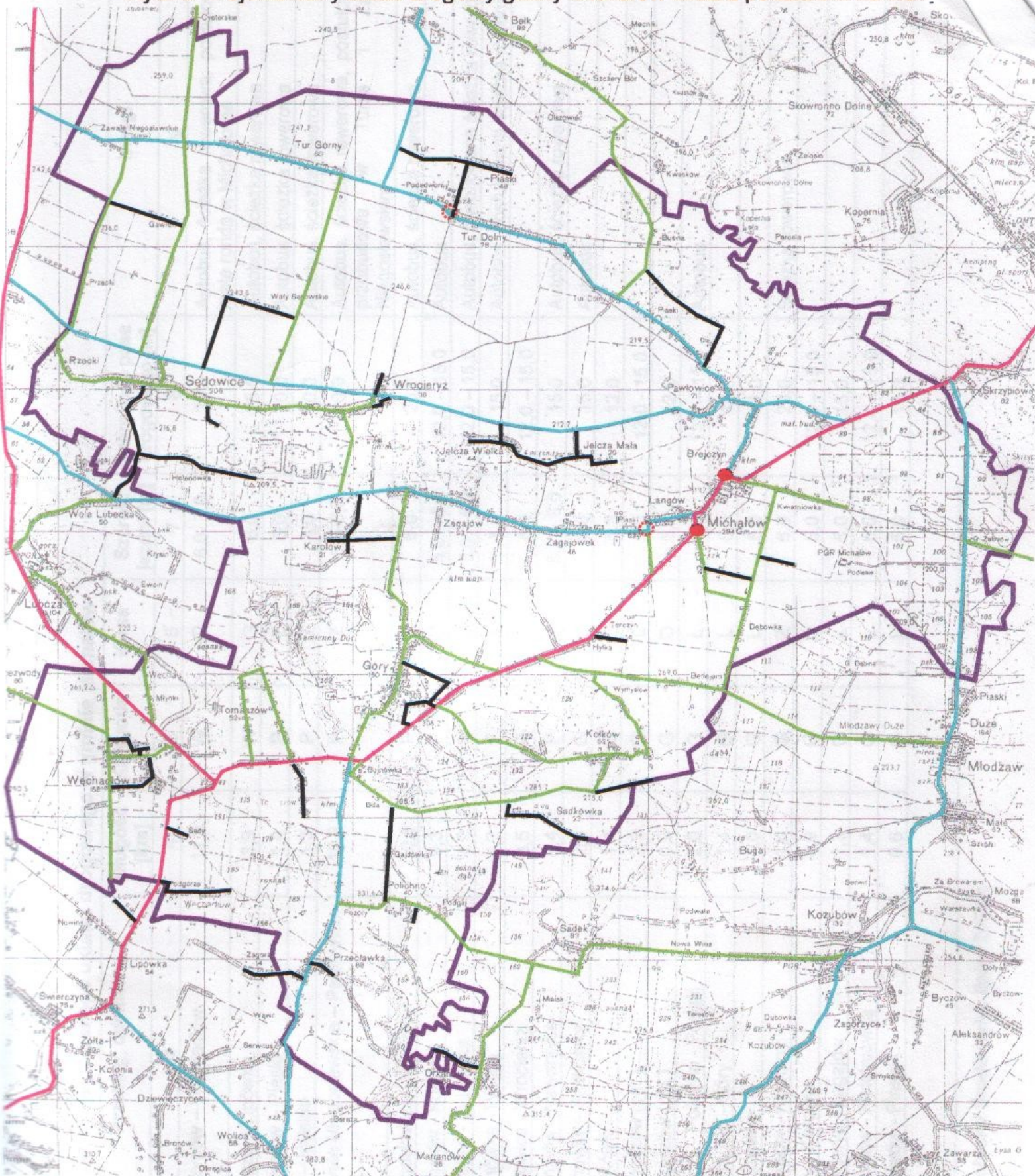
Projektowany układ drogowy gminy wraz z podziałem na klasy przedstawiono na ryc. 5 i w tabeli 3, w której zestawiono również podstawowe charakterystyki poszczególnych dróg. Szerokości jezdni oraz szerokości pasów drogowych przyjęto na podstawie Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz.430).

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838) określa odległości w jakich mogą być usytuowane obiekty budowlane od zewnętrznej krawędzi jezdni (tab. 4). Dla projektowanego w niniejszym Studium układu drogowego w gminie Michałów należy uwzględnić poniższe odległości w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tab. 4. Minimalne odległości usytuowania obiektów budowlanych od zewnętrznej krawędzi dróg

Lp.	Rodzaj drogi	Na terenie zabudowy miast i wsi [m]	Poza terenem zabudowy [m]
1.	Droga wojewódzka i powiatowa	8	20
2.	droga gminna	6	15

Ryc. 5. Projektowany układ drogowy gminy Michałów wraz z podziałem na klasę

Legenda:

- granica gminy
- drogi główne
- drogi zbiorcze
- drogi lokalne
- drogi dojazdowe

- postulowana korekta przebiegu dróg zbiorczych
- ⊙ postulowana przebudowa skrzyżowań na "małe rondo"

Tab. 3. Charakterystyka projektowanego układu drogowego w gminie Michałów

Lp.	Numer drogi	Przebieg, odcinek	Długość [km]	Kategoria	Klasa	Szerok. jezdni [m]	Szerokość pasa drogowego [m]	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	766	Skrzypów – Węchadłów	11,8	W	G	6,0-7,0	25,0	Autobus, ścieżka rowerowa, postulowane małe ronda w Michałowie
2	768	Lubcza – Lipówka	3,9	W	G	6,0	25,0	Autobus, ścieżka rowerowa
3	15167	Skrzypów – Piaski	1,4	P	Z	6,0	20,0	Autobus, ścieżka rowerowa
4	15321	Tur – Imielno	1,3	P	Z	6,0	20,0	Autobus, ścieżka rowerowa
5	15329	Zawale Niegosławskie – Pawłowice	10,3	P	Z	6,0-6,5	20,0	Autobus, ścieżka rowerowa, postulowana przebudowa w Turze i Zawalu Niegosławskim
6	15330	Niegosławice - Michałów	10,8	P	Z	6,0	20,0	Autobus, ścieżka rowerowa
7	15331	Michałów - Kołków	9,3	P	L	5,0 – 6,0	12,0 – 15,0	Autobus
8	15332	Zagajów - Bujnówka	4,0	P	L	5,0 – 6,0	12,0 – 15,0	Autobus, postulowana ścieżka rowerowa
9	15332	Bujnówka - Wolica	4,2	P	Z	6,0	15,0	Autobus, postulowana ścieżka rowerowa
10	15333	Sędowice - Wrocieryż	3,5	P	L	5,0	12,0 – 15,0	
11	15346	Michałów - Nawarzyce	8,4	P	Z	5,5 – 6,0	15,0	Autobus, ścieżka rowerowa
12	1541001	Bujnówka - Sadkówka	2,5	G	L	5,0	15,0	Autobus
13	1541001	Sadkówka	1,4	G	D	5,0	12,0	
14	1541002	Tomaszów (pln.)	2,9	G	L	5,0	12,0 - 15,0	
15	1541002	Tomaszów (płd.)	0,9	G	D	5,0	12,0	
16	1541003	Pozory - Polichno - Podgaj	2,0	G	L	5,0	12,0 – 15,0	Autobus
17	1541004	Droga 766 - Góry	1,4	G	L	5,0	12,0	
18	1541005	Węchadłów	1,0	G	L	5,0	12,0	
19	1541006	Michałów - Równiny	1,4	G	Z	6,0	20,0	Ścieżka rowerowa
20	1541007	Góry - Karolów	0,9	G	D	5,0	12,0 – 15,0	
21	1541008	Wrocieryż - Zagajów	1,3	G	L	5,0	15,0	
22	1541009	Michałów - Kwietniówka	1,4	G	L	5,0	12,0 – 15,0	
23	1541010	Michałów - Piaski	0,6	G	L	5,0	15,0	

Lp.	Numer drogi	Przebieg, odcinek	Długość [km]	Kategoria	Klasa	Szerok. jezdni [m]	Szerokość pasa drogowego [m]	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
24	1541011	Węchadłów	2,3	G	L	5,0	12,0 – 15,0	
25	1541012	Sędowice - Helenówka	2,1	G	D	5,0	15,0	
26	1541013	Sędowice - Przeczki	3,2	G	L	5,0	12,0 – 15,0	
27	1541014	Droga 766 - Góry	0,5	G	D	5,0	12,0 – 15,0	
28	1541015	Tur Piaski	1,5	G	D	5,0	10,0- 15,0	
29	-	Wały Sędowskie	1,9	G	D	5,0	10,0 - 15,0	
30	-	Tur - Busina	2,1	-	L	5,0	15,0	
31	-	Sędowice - Opatkowice	4,6	-	L	5,0	15,0	
32	-	Sędowice - Tur Górny	3,0	-	L	5,0	15,0	
33	-	Wymysłów - droga 766	0,6	-	L	5,0	15,0	Autobus
34	-	Sadkówka - Kołków	1,8	-	L	5,0	15,0	Autobus
35	-	Młynki - Lubcza	1,0	-	L	5,0	12,0 – 15,0	
36	-	Węchadłów - Przewody	1,0	-	L	5,0	12,0 – 15,0	
37	-	Dębówka - Kwietniówka	1,6	-	L	5,0	15,0	
38	-	Tur - droga 15321	0,8	-	D	5,0	15,0	
39	-	Gawron	1,0	-	D	5,0	15,0	
40	-	Wrocieryż (odc. ptn.)	0,3	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
41	-	Wrocieryż (odc. ptd)	0,2	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
42	-	Jelcza Wielka, Jelcza Mała	2,7	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
43	-	Sędowice - łąki koło Helenówki	0,4	-	D	5,0	15,0	
44	-	Helenówka – Wola Lubecka	0,7	-	D	5,0	15,0	
45	-	Pawłowice - Busina	2,0	-	D	5,0	15,0	
46	-	Droga 15346 - Karolów	0,9	-	D	5,0	15,0	
47	--	Góry - cmentarz	0,8	-	D	5,0	15,0	
48	-	Góry - droga 1541014	0,9	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
49	-	Hylka	0,5	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
50	-	Kwietniówka	0,5	-	D	5,0	15,0	

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów

Lp.	Numer drogi	Przebieg, odcinek	Długość [km]	Kategoria	Klasa	Szerok. jezdni [m]	Szerokość pasa drogowego [m]	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
51	-	Michałów, od drogi 15331 na wschód	0,7	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
52	-	Kolków - granica gminy	0,7	-	D	5,0	15,0	
53	-	Polichno - Bujkówka	1,4	-	D	5,0	15,0	
54	-	Polichno	0,2	-	D	5,0	15,0	
55	-	Przeclawka	0,3	-	D	5,0	15,0	
56	-	Zagórze	0,3	-	D	5,0	10,0 - 15,0	
57	-	Węchadłów, Podgórze	1,1	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
58	-	Sady	0,5	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
59	-	Węchadłów (odc. półn)	0,6	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
60	-	Węchadłów (odc. płd)	0,6	-	D	5,0	10,0 – 15,0	
Razem			132,5 km					

Objaśnienia:

Kategorie dróg publicznych:

„W” – droga wojewódzka, „P” – droga powiatowa, „G” – droga gminna, „n” – drogi nie zaliczone obecnie do dróg publicznych.

Klasy dróg:

„G” – droga główna, „Z” – droga zbiorcza, „L” – droga lokalna, „D” – droga dojazdowa.

IV.7.1.3. DZIAŁANIA W SYSTEMIE DROGOWYM

Działaniami priorytetowymi w układzie drogowym powinny być: budowa nowych odcinków dróg twardych oraz poprawa warunków bezpieczeństwa ruchu poprzez przebudowę wskazanych odcinków dróg i skrzyżowań, poszerzenie jezdni do szerokości wymaganej dla poszczególnych klas dróg (wg tabeli 3) oraz budowa chodników i ścieżek rowerowych lub pieszo-rowerowych według zasad opisanych w rozdz. IV.7-6.2.

W zakresie dróg wojewódzkich przewiduje się budowę ścieżek rowerowych (lub pieszo-rowerowych) na całej długości ich przebiegu w gminie z przedłużeniem co najmniej do Pińczowa oraz chodników na odcinkach z zabudową. Konieczne będzie także zmniejszenie zakresu bezpośredniej obsługi zagospodarowania przez te drogi, tj. ograniczenie liczby zjazdów. W szczególności obsługa nowego zagospodarowania powinna odbywać się przy pomocy innych dróg, niż drogi wojewódzkie.

Zamiast budowy obwodnicy Michałowa, ustalonej w Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, postuluje się budowę małych rond o średnicy zewnętrznej ok. 30,0 m na skrzyżowaniach drogi wojewódzkiej 766 z drogami powiatowymi do Pawłowic i Dębówki. Skrzyżowania i rondo na wjazdach do Michałowa powinny skutecznie uspokoić ruch tranzytowy we wsi, będąc jednocześnie rozwiązaniem tańszym, niż budowa obwodnicy- Uporządkowania i ograniczenia wymaga również obsługa zagospodarowania we wsi oraz parkowanie w pasie drogi wojewódzkiej.

W zakresie dróg powiatowych konieczne są: budowa nawierzchni bitumicznych (drogi nr 15321, 15331, 15346), chodników i ścieżek rowerowych lub ścieżek pieszo-rowerowych. Z uwagi na możliwe trudności w uzyskaniu wymaganych parametrów dla drogi 15331 na odcinku Wymysłów -Kołków (duże spadki terenu, urozmaiconą rzeźbę terenu) proponuje się przedłużenie tej drogi, jako drogi lokalnej od Wymysłowa bezpośrednio do drogi wojewódzkiej nr 766.

Proponuje się również korekty przebiegu dróg powiatowych nr 15329 w Turze Dolnym i Zawału Niegosławskim oraz drogi nr 15346 w Piaskach. Występujące w tych miejscach parametry geometryczne (promienie łuków poziomych na załamaniach osi drogi, zbliżonych do kąta prostego) nie odpowiadają warunkom wymaganych dla dróg zbiorczych. Warunki te określone są w cytowanym wyżej Rozporządzeniu MTiGM z dn. 2 marca 1999 r.

W zakresie dróg gminnych przewiduje się budowę nowych odcinków jezdni i chodników na terenie zabudowy, w zależności od potrzeb.

Dla potrzeb obsługi zagospodarowania oraz w celu uzupełnienia powiązań wewnętrznych i zewnętrznych, przewiduje się również budowę nowych dróg lokalnych i dojazdowych, nie znajdujących się obecnie w ewidencji dróg gminnych-

IV.7.2. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ

Obsługę komunikacją zbiorową przewiduje się wyłącznie przy pomocy komunikacji autobusowej. Gmina znajduje się poza zasięgiem bezpośredniej obsługi komunikacją kolejową. Istniejąca linia kolei wąskotorowej może służyć co najwyżej jako sezonowa atrakcja turystyczna, o ile znajdzie się inwestor w postępowaniu prowadzonym obecnie przez Dyрекcję Kolei Dojazdowych.

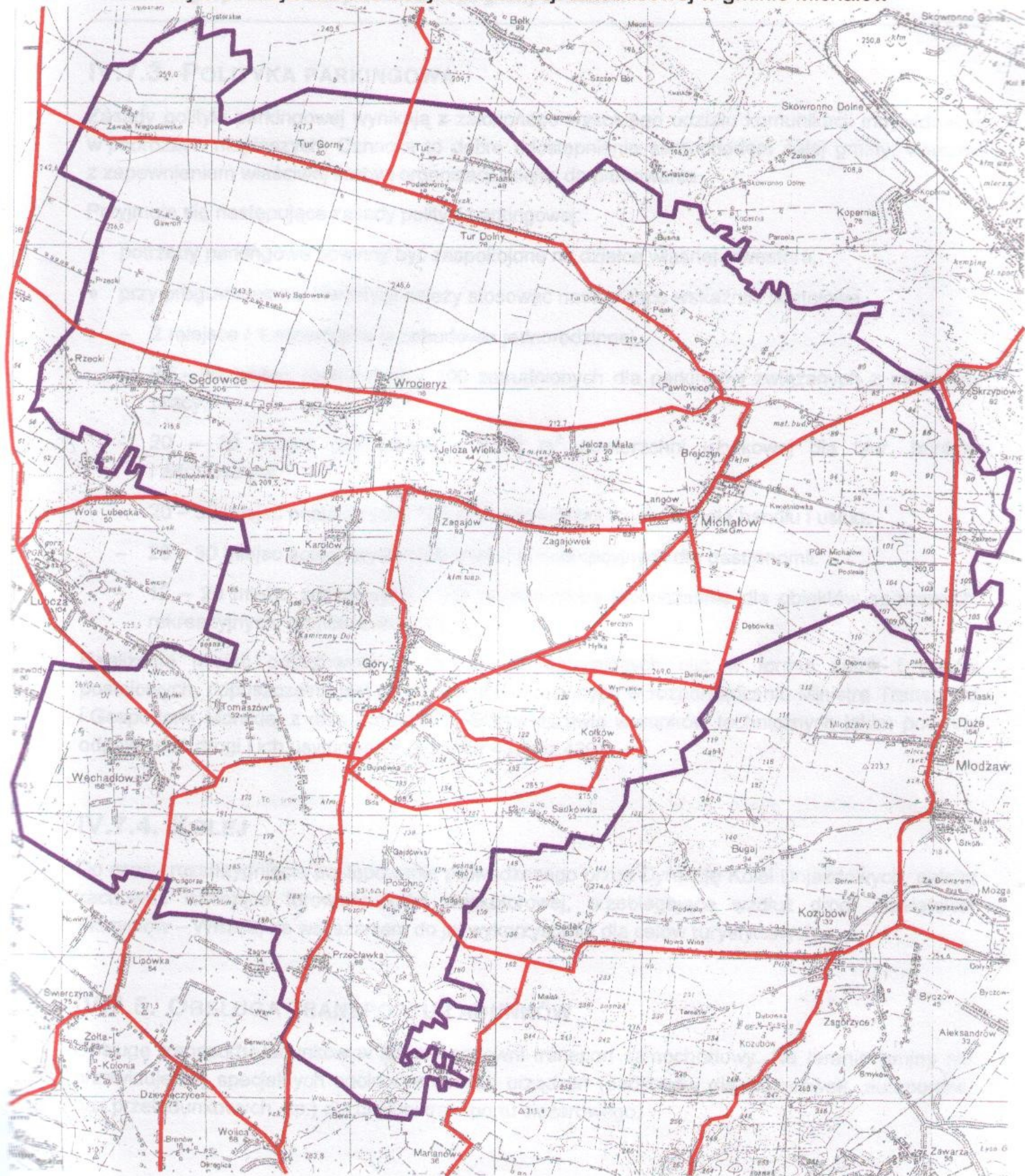
Celem rozwoju komunikacji zbiorowej jest zapewnienie możliwości dojazdu do celu podróże wszystkim osobom nie posiadającym samochodów, a dla osób posiadających samochody - stworzenie alternatywnych warunków podróżowania.

Z uwagi na rozproszoną zabudowę o niskiej intensywności oraz warunki ekonomiczne funkcjonowania komunikacji zbiorowej, nie będzie zapewne możliwa całodzienna obsługa wszystkich rejonów gminy. Większa częstotliwość będzie możliwa jedynie na drogach wojewódzkich i wybranych powiatowych, wzdłuż których prowadzone będą linie o znaczeniu ponadlokalnym - regionalnym. Na pozostałych obszarach autobusy powinny zapewnić co najmniej dojazd do pracy i nauki. Dla tego celu, konieczna jest budowa dróg dostosowanych do prowadzenia komunikacji autobusowej, wraz z przystankami, wyposażonymi w zatoki i wiaty. Umożliwi to obsługę gminy taborem o zróżnicowanej pojemności, dostosowanym do rzeczywistego zapotrzebowania-

Projektowane trasy komunikacji autobusowej przedstawiono na ryc. 6.

Z uwagi na możliwe trudności techniczne w uzyskaniu parametrów technicznych, pożądanych dla autobusów w rejonie Kołkowa i Sadekowa (spadek terenu ok. 10 %), istnieje możliwość doprowadzenia do tych miejscowości autobusów bezpośrednio od drogi nr 766. Na drogach o dużym pochyleniu możliwe będzie prowadzenie linii obsługiwanych przez mikrobusy.

Ryc. 6. Projektowane trasy komunikacji autobusowej w gminie Michałów

Legenda:

- granica gminy
- komunikacja autobusowa

IV.7.3. POLITYKAPARKINGOWA

Zasady polityki parkingowej wynikają z założonego wysokiego udziału komunikacji indywidualnej w podróżach pieszych. Oznacza to dobre udostępnienie samochodem całej gminy, włącznie z zapewnieniem właściwej liczby i organizacji miejsc do parkowania.

Przyjmuje się następujące zasady polityki parkingowej:

- potrzeby parkingowe powinna być zaspokojone na działce własnej inwestora,
 - przy programowaniu inwestycji należy stosować następujące wskaźniki postojowe
- 2 miejsca /1 mieszkanie w zabudowie jednorodzinnej,
 - 25-30 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych dla parkingów związanych z miejscami pracy,
 - 20-30 miejsc postojowych / 1000 m³ powierzchni użytkowej dla biur, banków i administracji,
 - 20-30 miejsc postojowych /1000 m² powierzchni użytkowej dla handlu i usług,
 - 20-30 miejsc postojowych /100 miejsc konsumpcyjnych dla gastronomii,
 - 12-20 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie dla obiektów sportowych, rekreacyjnych, domów kultury itp.

Realizacja miejsc postojowych w liniach rozgraniczających ulic w formie zatok i pasów postojowych, dopuszczalna jest na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie (Dz.LI.Nr43, poz.430).

IV.7.4. KOLEJ

Do czasu rozstrzygnięcia postępowania prowadzonego przez Dyрекcję Kolei Dojazdowych, należy zachować istniejące torowisko kolei wąskotorowej, przebiegające wzdłuż drogi powiatowej Skrzypiów - Wiślica, ze wskazaniem do jej wykorzystania dla celów turystycznych.

IV.7.5. OBSŁUGA TRANSPORTU ŁADUNKÓW

Obsługę transportu ładunków w gminie zapewni transport samochodowy. Na terenie gminy nie przewiduje się specjalnych ogólnodostępnych urządzeń (parkingów dla ciężarówek, autoportów, baz przeładunkowych, itp.) dla obsługi transportu ciężarowego.

IV.7.6. RUCH NIEZMOTORYZOWANY

IV.7.6.1. RUCH PIESZY

Dla poprawy bezpieczeństwa pieszych konieczna jest budowa chodników lub ciągów pieszo-rowerowych, co najmniej na odcinkach z zabudową.

IV.7.6.2. RUCHROWEROWY

Celem rozwoju dróg rowerowych jest zapewnienie każdemu chętnemu możliwości korzystania z roweru, poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych oraz uczynienie z roweru środka lokomocji konkurencyjnego w stosunku do samochodu osobowego.

Czynnikami sprzyjającymi rozwojowi ruchu rowerowego na terenie gminy Michałów są:

- obecność rozległych terenów leśnych i otwartych,
- rosnąca świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- duża popularność i rosnące zakupy rowerów,
- stosunkowo niski koszt budowy ścieżek rowerowych. Czynnikiem niesprzyjającym dla

rozwoju ruchu rowerowego są:

- obecność barier przestrzennych np. dolin rzecznych,
- niezbyt dogodne warunki klimatyczne przez znaczną część roku,
- świadomość obecnie niedogodnych warunków i bezpieczeństwa dla ruchu rowerowego oraz długiego procesu budowy sieci dróg i parkingów dla rowerów.

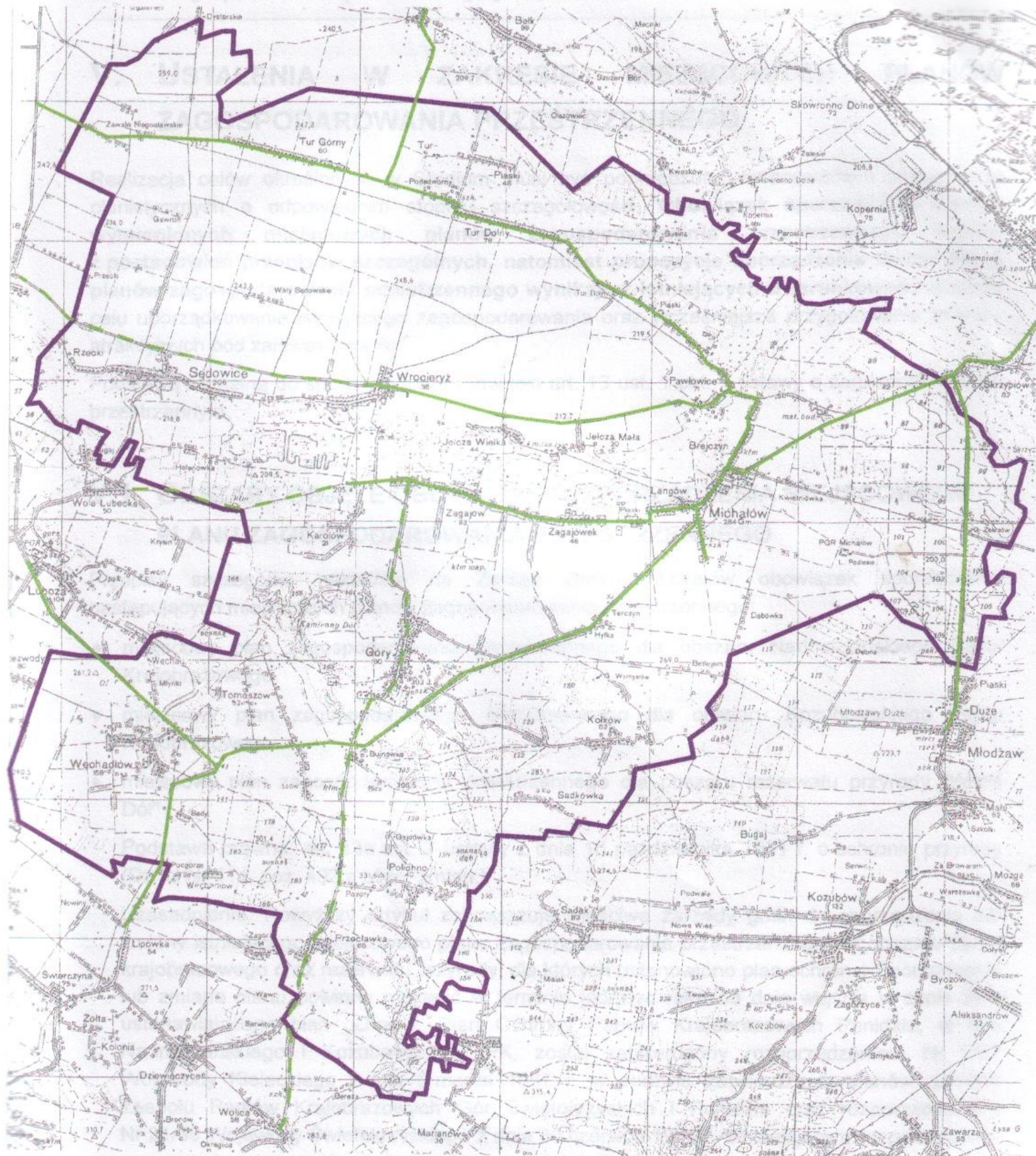
Przyjęto następujące zasady kształtowania sieci dróg rowerowych:

- zapewnienie powiązań między rejonami mieszkalnymi i miejscami pracy, szkołami oraz handlu i usług,
- zapewnienie dojazdu do terenów wypoczynku i atrakcyjnych turystycznie oraz powiązań z terenami sąsiednimi,
- wyposażenie dróg układu podstawowego, prowadzących intensywny ruch samochodowy (drogi wojewódzkie), a także dróg o mniejszym ruchu, ale wykorzystywanych w drodze do szkół (drogi powiatowe sklasyfikowane jako zbiorcze) w ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe całkowicie oddzielone od pozostałego ruchu kołowego,
- dopuszczenie ruchu rowerowego na jezdniach pozostałych dróg o mniejszym ruchu, wspólnie z ruchem pojazdów samochodowych.

Ponadto, konieczne będzie tworzenie miejsc do przechowywania i parkowania rowerów (np. w szkołach i urzędach) oraz działania promujące i edukacyjne propagujące ruch rowerowy.

Na rycinie 7 przedstawiono ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe usytuowane w pasie drogowym, jako część drogi publicznej, ale oddzielone od pozostałego ruchu kołowego. Wskazano ścieżki, które z uwagi na wielkość ruchu i potencjalne konflikty między ruchem samochodowym i rowerowym powinny być wybudowane jako wydzielone oraz te, które są postulowane jako wydzielone do zrealizowania w miarę możliwości przestrzennych i finansowych.

Ryc. 7. Projektowane ścieżki rowerowe na terenie gminy Michałów

Legenda:

- granica gminy
- ścieżki rowerowe i pieszo-rowerowe w pasie drogowym, wydzielone z jezdni
- ścieżki rowerowe postulowane do realizacji w miarę możliwości

V. USTALENIA W ZAKRESIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Realizacja celów określonych w Studium musi być poprzedzona opracowaniem dokumentów planistycznych o odpowiednim stopniu szczegółowości. **Obowiązek sporządzenia poniżej wymienionych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika z postanowień przepisów szczególnych, natomiast propozycje sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynikają z istniejących uwarunkowań** i mają na celu uporządkowanie istniejącego zagospodarowania oraz wcześniejsze przygotowanie terenów atrakcyjnych pod zainwestowanie.

Podstawą formalną do sporządzenia planów jest art. 13 ust. 1 pkt. 1 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

V.1. OBSZARY OBJĘTE OBOWIĄZKIEM SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przepisy szczególne nakładają na Zarząd Gminy Michałów obowiązek sporządzenia następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Kozubowskiego Parku Krajobrazowego
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru rezerwatu przyrody "Wroni Dół"

Podstawa prawna: art. 13a ust. 7 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U Nr 114, póź. 492 z późn. zmian.)

Uzasadnienie: Powyższy artykuł zobowiązuje właściwe zarządy gmin do sporządzenia lub zmiany istniejącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru parku krajobrazowego oraz rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono plan ochrony. Sporządzenie lub zmiana planu powinna nastąpić w terminie jednego roku od dnia wejścia w życie aktu ustanawiającego plan ochrony. Plan Ochrony Parków Krajobrazowych Ponidzia, w tym Nadnidziańskiego i Kozubowskiego PK, został zatwierdzony rozporządzeniem Nr 2/97 Wojewody Kieleckiego z dnia 5 marca 1997 r. w sprawie zatwierdzania planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponidzia oraz rozporządzeniem Nr 21/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 1999 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zatwierdzania planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponidzia. Natomiast prace nad planem ochrony rezerwatu "Wroni Dół" mają zakończyć się jesienią 2001 r.

Koszt sporządzenia lub zmiany w/w miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obciąża budżet państwa (art. 7 w/w ustawy o ochronie przyrody).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów

Zgodnie z art. 8 w/w ustawy „Jeżeli rada gminy nie podejmie w wyznaczonym terminie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia w/w miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wojewoda wzywa gminę do podjęcia takiej uchwały w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące, a po bezskutecznym upływie tego terminu sporządza plan w formie aktu prawa miejscowego. Przyjęty w tym trybie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wywołuje takie skutki prawne, jak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony przez radę gminy”.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego dla złoża piasku „Pawłowice II”
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego dla złoża piasku „Pawłowice III”
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego dla złoża piasku „Busina”
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego dla złoża piasku „Tur”

Podstawa prawna: art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, póź- 96 z późn. zmianami).

Uzasadnienie: Powyższy artykuł zobowiązuje do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych dla kopalni- Na terenie gminy Michałów tereny górnicze wyznaczono dla czterech złóż piasku: Pawłowice II, Pawłowice III, Busina i Tur. Koszty sporządzenia projektu planu ponosi przedsiębiorca (art. 53 ust. 4).

Zgodnie z art. 53 ust. 6 w/w ustawy jeżeli nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko, można odstąpić od sporządzania planu dla terenu górniczego utworzonego w związku z wydobywaniem kopalni pospolitych, jakimi są piaski.

V.2. OBSZARY PROPONOWANE DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na podstawie analizy istniejących uwarunkowań proponuje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących obszarów funkcjonalnych i jednostek osadniczych:

- obszar funkcjonalny Michałów
- obszar funkcjonalny Góry
- obszar funkcjonalny Węchadtów
- miejscowości Sędowice i Wrocieryż
- obszar funkcjonalny Kotków
- obszar funkcjonalny Karolów
- obszar funkcjonalny Poiichno
- miejscowość Michałów - Dębówka

Owa wyżej wymienione obszary postulowane do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w części pokrywają się z terenami, dla których istnieje obowiązek sporządzenia tych planów. Dotyczy to obszaru funkcjonalnego Góry i Kołków położonych w części w obrębie parków krajobrazowych. Za przyjęciem takiego rozwiązania przemawiają następujące fakty.

- Obowiązek opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) dla obszaru Nadnidziańskiego i Kozubowskiego Parku Krajobrazowego ciąży również na gminach sąsiadujących z gminą Michałów. Zważając na powyższe, wydaje się jak najbardziej celowe podjęcie równoległe przez wszystkie gminy prac nad planami; optymalnie - prace powinny być wykonane przez jednego projektanta. Plany te powinny powstawać przy ścisłej współpracy z Zarządem Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Działanie takie może jednak nastręczać szeregu trudności natury organizacyjnej i finansowej.
- W związku z tym, że konieczność opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla niektórych form ochrony przyrody jest regulacją nową brak jest doświadczeń, w jaki sposób plany te będą wykonywane. Ze względu na duże powierzchnie, jakie zajmują parki krajobrazowe wydaje się, że mpzp dla nich będą wykonywane w dużych skalach (np. 1:10 000). Stąd też w niniejszym Studium przyjęto założenie, że położone w obrębie parków krajobrazowych fragmenty w/w obszarów funkcjonalnych, dla których postuluje się wykonanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinny uzyskać bardziej szczegółowe opracowania planistyczne (1:2 000 lub 1:5 000) uwzględniające kierunki zagospodarowania wskazane w Studium.
- Postulowane w niniejszym Studium tereny do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowią wydzielone jednostki funkcjonalno-przestrzenne, stąd też powinny uzyskać jedno opracowanie planistyczne (łącznie z opracowywanym mpzp dla obszaru parku krajobrazowego lub w przypadku braku takiego planu - jako samodzielne opracowanie planistyczne).

V.2.1. PROBLEMATYKA PLANÓW MIEJSCOWYCH

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MICHAŁÓW

Michałów - wieś rozwojowa z siedzibą władz gminnych skupiająca pełny zakres usług podstawowych obsługi ludności i rolnictwa ze stadniną koni pełnej krwi arabskiej.

Podstawowym zadaniem planu miejscowego powinna być:

- poprawa struktury funkcjonalno-przestrzennej istniejących obszarów zabudowanych z określeniem zasad ich przekształcenia, sposobu obsługi komunikacyjnej (postulowana budowa na wlotach do wsi małych rond) i wyposażenia w infrastrukturę techniczną. W planie powinny znaleźć się ustalenia dotyczące rehabilitacji zabudowy wielorodzinnej;
- określenie zasad rozwoju struktury wewnętrznej obszaru perspektywicznego, w tym poszczególnych obszarów przewidzianych pod rozwój funkcji, mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych wraz z określeniem zasad ich obsługi komunikacyjnej i wyposażenia

w infrastrukturę techniczną. Należy rozważyć możliwość wyznaczenia drogi dojazdowej ograniczającej ten teren od północy.

Szczególną uwagę zwrócić należy na zasady obsługi komunikacyjnej całego obszaru (wynikające z klasy drogi) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie: parametry techniczne i użytkowe drogi (szerokości jezdni i pasa drogowego, odległości między skrzyżowaniami, zakres obsługi obszaru przyległego do drogi, w tym ograniczenie liczby dowiązań do dróg głównych), zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc parkingowych, zachowanie rezerw terenu na pasy techniczne uzbrojenia głównego wzdłuż osi komunikacyjnej.

Przy opracowywaniu planu należy zwrócić szczególną uwagę na zaspokojenie potrzeb w zakresie przestrzeni publicznych, w tym wyznaczenie obszaru pod rozwój funkcji centrotwórczych przy drodze wojewódzkiej nr 766.

Na omawianym obszarze obowiązuje zasada pełnego sieciowego wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO GÓRY

Góry - wieś rozwojowa o funkcji indywidualnej produkcji rolniczej wyposażona w pełny zakres usług podstawowych i obsługi rolnictwa z obiektami zabytkowymi podlegającymi ochronie konserwatorskiej.

Podstawowym zadaniem planu miejscowego powinna być poprawa struktury funkcjonalno-przestrzennej istniejących obszarów oraz określenie zasad rozwoju struktury wewnętrznej obszaru perspektywicznego, w tym poszczególnych obszarów przewidzianych pod rozwój wielofunkcyjny wraz z określeniem zasad ich obsługi komunikacyjnej i wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Ze względu na istniejące uwarunkowania obszar objęty planem powinien być podzielony na dwie strefy:

1. zachodnia - obejmująca teren zainwestowany - strefa ekstensywnego zainwestowania. Celem planu tej strefy winno być zapewnienie ochrony kulturowo-historycznego krajobrazu, zachowanie czytelnego i jednorodnego układu zabudowy. W planie powinny znaleźć się ustalenia dotyczące zasad rewaloryzacji zespołu dworsko-parkowego. Teren zabudowy zagrodowej przewidziany do adaptacji zabudowy istniejącej z możliwością wymiany, modernizacji i uzupełnień na wolnych działkach.
2. wschodnia - obejmująca tereny perspektywicznego rozwoju - strefa rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej: mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej.

W zakresie obsługi inżynierskiej postuluje się uwzględnić zasady określone jak dla mpzp Michałów.

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU
FUNKCJONALNEGO WĘCHADŁÓW**

Węchadłów - wieś rozwojowa o funkcji indywidualnej produkcji rolniczej wyposażona w pełen zakres usług podstawowych-

Podstawowym zadaniem planu miejscowego powinna być poprawa struktury funkcjonalno-przestrzennej istniejących obszarów zabudowanych wraz z określeniem zasad ich przekształcenia, sposobu obsługi komunikacyjnej-! wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Przy sporządzaniu planu należy zwrócić również uwagę na zachowanie i wzmocnienie elementów struktury ekologicznej obszaru (system suchych dolin). Wskazane w Studium obszary aktywności ekologicznej należy zachować jako tereny otwarte. W planie należy uwzględnić ograniczenie obsługi komunikacyjnej zagospodarowania przy pomocy drogi wojewódzkiej.

Ze względu na istniejące uwarunkowania obszar objęty planem powinien być podzielony na dwie strefy:

1. zachodnia - obejmująca teren zainwestowany - strefa przekształceń i rehabilitacji zainwestowania z uwzględnieniem konieczności rehabilitacji bazy magazynowo-składowej oraz terenu zespołu dworskiego, a także zagospodarowania terenu istniejącej szkoły podstawowej. Na terenach zabudowy zagrodowej należy przewidzieć adaptację istniejącej zabudowy z możliwością jej wymiany, modernizacji, rozbudowy i uzupełnień na wolnych działkach.
2. wschodnia - obejmująca tereny perspektywicznego rozwoju - strefa rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej z przewagą jednorodzinnej. Teren ten, obejmujący przestrzeń między ramionami rozwidlających się tu dróg wojewódzkich - od wschodu, a istniejącą zabudową wsi - od zachodu w zakresie obsługi komunikacyjnej powinien być obsługiwany przy wykorzystaniu istniejących powiązań, tzn. bez tworzenia dodatkowych połączeń z drogami głównymi.

W zakresie obsługi inżynierskiej postuluje się uwzględnić zasady określone jak dla mpzp Michałów. Obsługa komunikacyjna obszaru od strony drogi powiatowej nr 15330 (droga zbiorcza) powinna być ograniczona do minimum. Podstawową obsługę powinny zapewnić istniejące i projektowane drogi lokalne i dojazdowe.

**MIEJSCOWY PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIEJSCOWOŚCI
SĘDOWICE I WROCIERYŻ**

Celem planów powinno być określenie zasad wielofunkcyjnego rozwoju miejscowości Sędowice i Wrocieryż w kierunkach określonych w Studium. Plany powinny określić wewnętrzną strukturę funkcjonalno-przestrzenną obu miejscowości oraz nowoprojektowanych obszarów pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej wraz z określeniem zasad obsługi inżynierskiej jak dla mpzp Michałów. Obsługa komunikacyjna obszaru od strony drogi powiatowej nr 15330 (droga zbiorcza) powinna być ograniczona do minimum. Podstawową obsługę powinny zapewnić istniejące i projektowane drogi lokalne i dojazdowe.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH KOŁKÓW, KAROLÓW, POLICHNO

Plany powinny określać zasady kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej obszarów przewidzianych pod zagospodarowanie na cele rekreacyjne w powiązaniu z obszarami już zainwestowanymi, a także terenami przewidywanymi do zalesienia.

Zadaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinno być również określenie zasad ich obsługi komunikacyjnej i wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla nowych terenów rekreacyjnych Studium postuluje uwzględnienie następujących zasad:

- ustanawia się obowiązek uporządkowania gospodarki ściekowej
- ustala się minimalną powierzchnię działki 2 000 m²
- ustanawia się obowiązek zachowania 80 % powierzchni działki jako powierzchni aktywnej biologicznie
- ustala się obowiązek określenia chłonności turystycznej obszaru⁸
- ustala się obowiązek określenia standardów architektonicznych zabudowy (nawiązywanie do lokalnych form architektonicznych) zgodnie z rozdz. IV.3.2
- wyznacza się nieprzekraczalną linię zabudowy min- 50 metrów od granicy lasów
- wprowadza się bezwzględny nakaz zachowania roślinności wysokiej i średniej.

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIEJSCOWOŚCI MICHAŁÓW - DĘBÓWKA

Plan powinien określać wewnętrzną strukturę przestrzenną terenów przewidywanych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i letniskowej oraz uporządkować obszary już zainwestowane. Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Studium postuluje uwzględnienie standardów wskazanych dla Kołkowa, Karolowa i Polichna-

Przy opracowaniu wszystkich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić przede wszystkim uwarunkowania wynikające z występowania obszarów podlegających ochronie przyrody i kultury, w tym zwłaszcza ustalenia planów ochrony parków krajobrazowych.

Na wniosek Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego - Wydział Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych w Kielcach wskazuje się na konieczność uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów obronnych związanych z ochroną mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza:

⁸ Chłonność turystyczna - to maksymalna liczba uczestników ruchu turystycznego, którzy mogą jednocześnie przebywać na danym obszarze, nie powodując dewastacji i degradacji środowiska naturalnego, a tym samym pogorszenia warunków wypoczyniania. Chłonność turystyczna jest rozumiana jako zdolność środowiska do przyjęcia określonej wielkości obciążenia ruchem turystycznym.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Michałów

- przewidywać w rejonach budownictwa jednorodzinnego ukrycia przed promieniowaniem jonizującym poprzez adaptację pomieszczeń piwnicznych i innych na wypadek zagrożenia i wojny;
- przewidywać budowę budowli ochronnych (schronów i ukryć) dla nowo projektowanych zakładów pracy, które będą kontynuować działalność w czasie zagrożenia i wojny i produkować na potrzeby przetrwania ludności;
- zabezpieczyć przed likwidacją i przysposobić do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych istniejące studnie publiczne;
- przystosować do zaciemniania i wygaszania oświetlenie zewnętrzne ulic i obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych w ramach prowadzonych robót remontowo-modernizacyjnych i inwestycji nowo projektowanych;
- rozbudować system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożenia poprzez uzupełnienie syren alarmowych i planować włączenie ich do systemu radiowego powiadamiania;
- zapewnić przelotowość projektowanych i istniejących ulic w celu zapobieżenia ich przed zagruzowaniem od wałących się budynków. Przelotowość ulic powinna zapewnić sprawną ewakuację mieszkańców na wypadek zagrożenia;
- zabrania się lokalizowania inwestycji kubaturowych w terenach zalewowych.

Wydaje się, że inwestowanie na pozostałych obszarach gminy nie powinno przybrać tak dużych rozmiarów, aby konieczne było opracowanie planistyczne - wystarczy postępowanie administracyjne przewidziane prawem na terenach nie objętych obowiązującym prawem miejscowym.

VI. USTALENIA W ZAKRESIE OPRACOWAŃ PROGRAMOWYCH

Na terenie gminy Michałów nie przewiduje się realizacji żadnych zadań rządowych i zadań samorządu województwa świętokrzyskiego, wynikających z programów, o których mowa w art. 54 d i art. 58 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

Pierwszorzędne znaczenie zarówno dla aktywizacji gospodarczej gminy Michałów, jak i poprawy jakości środowiska przyrodniczego ma rozwój infrastruktury technicznej-

W obecnym stanie wyposażenia gminy w zakresie infrastruktury technicznej należy określić hierarchię potrzeb w tym zakresie.

1. Za najpilniejsze działanie dla całej gminy trzeba uznać budowę wodociągu gminnego i systemu kanalizacji-
2. Należy wdrożyć koncepcję gazyfikacji gminy,
3. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, póź. 348 z późn. zm.) Zarząd Gminy powinien opracować projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną; paliwa gazowe.
4. Uporządkowania wymaga gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy. Zgodnie z art. 19 ust 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r o odpadach (Dz. U. Nr 96, póź. 592 z późn. zm.) gmina zobowiązana jest do realizacji zadań związanych z racjonalnym gospodarowaniem odpadami komunalnymi według przyjętego przez radę gminy programu ochrony środowiska.

W realizacji powyższych zamierzeń istotna jest społeczna akceptacja tych priorytetów celem zapewnienia w przyszłości świadomego udziału mieszkańców gminy w programach porządkujących gospodarkę wodno - ściekową i gospodarkę odpadami. Jest to tym ważniejsze, że jak wykazuje praktyka, często właśnie niska świadomość wagi problemu połączona z niechęcią do finansowej partycypacji stanowi główną przeszkodę we wprowadzaniu w życie nawet najlepszych programów. Należy tu podkreślić, że o kondycji finansowej gminy i jej sytuacji gospodarczej decyduje wprost stopień aktywizacji gospodarczej mieszkańców, W tej sytuacji władze lokalne muszą umiejętnie stworzyć warunki dla wdrożenia wszystkich wyżej wymienionych zamierzeń inwestycyjnych, najlepiej poprzez skuteczne inspirowanie i wspieranie wszelkich form aktywności gospodarczej w dziedzinach związanych bezpośrednio i pośrednio z ochroną środowiska.